

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2019 m. vasario 14 d.
259 ir 260 posėdžiai

Stenogramos

141

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2019 m. vasario 14 d.

Rytinis posėdis Nr. 259

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. vasario 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 2, 3, 4, 5, 8, 13, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3101(2) priėmimo tęsinys	8
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3142(2) priėmimo tęsinys	8
Šio įstatymo priėmimas	8
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1703(2) priėmimo tęsinys	8
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio 1949 metų vasario 16 dienos deklaracijos“ projekto Nr. XIIIIP-3187 pateikimas ir svarstymas (A. Gumuliauskas)	8
Seimo rezoliucijos „Dėl 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracijos 70-ųjų metinių“ projekto Nr. XIIIIP-3209 pateikimas ir svarstymas (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė)	9
Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-3222 pateikimas (R. Karbauskis)	10
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 13, 14, 15, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1924(4) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	14
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1539 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2980(2) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	14
Žemės įstatymo Nr. I-446 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3480(3)VK priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	14
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 8, 15, 16, 16 ¹ , 19, 19 ¹ , 22, 23, 24 ¹ , 25, 26, 28, 31, 32, 34, 34 ¹ , 36 ir 37 straipsnių pakeitimo ir 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2918(2) priėmimas	15
Šio įstatymo priėmimas	17
Administracinių nusižengimų kodekso 328, 329 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2920(2) priėmimas	18
Šio įstatymo priėmimas	18
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2921(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	19
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2924(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	19
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2928(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	20
Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-3222 pateikimo tęsinys (R. Karbauskis)	20
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 2, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2929(2) priėmimas	26

Šio įstatymo priėmimas	26
Šilumos ūkio įstatymo Nr. I-1565 2, 3, 10, 10 ¹ , 11, 12, 15, 18, 20, 21, 22, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2932(2) priėmimas	27
Šio įstatymo priėmimas	27
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2933(2) priėmimas	27
Šio įstatymo priėmimas	27
Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo Nr. XII-2702 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2935(2) priėmimas	27
Šio įstatymo priėmimas	27
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2478(2) priėmimas	27

Vyriausybės valanda

Žemės ūkio ministro G. Surplio, socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio, finansų ministro V. Šapokos, vidaus reikalų ministro E. Misiūno, susisiekimo ministro R. Masiulio, kultūros ministro M. Kvietkausko ir energetikos ministro Ž. Vaičiūno atsakymai į Seimo narių klausimus	29
Informaciniai pranešimai	36

Vakarinis posėdis Nr. 260

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos“ projekto Nr. XIIIIP-3187(2) priėmimas	37
Šios rezoliucijos priėmimas	38
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2300 pateikimas (J. Džiugelis)	38
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3189 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (V. Ažuolas)	39
Šio nutarimo priėmimas	40
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3170 pateikimas (V. Ažuolas)	40
Baudžiamojo kodekso 51 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2473(2), Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 360 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2474(2) ir Bausmių vykdymo kodekso 69, 137, 140 ir 157 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 167 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2475(2) svarstymas	42
Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-3222(2) svarstymas	43
Darbo kodekso 179 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2964(2) svarstymas	43
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1772(2) svarstymas	43
Seimo narės V. Vingrienės kalba	44
Seimo nario K. Mažeikos kalba	44
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 16, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2694(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2695(2) ir Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2696(2) svarstymas	45
Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2017 ir Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2018 pateikimas (A. Veryga)	46
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3002 pateikimas (M. Majauskas)	46

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 5, 7, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1277(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3204 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	47
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3002 pateikimo tęsinys	50
Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-3222(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	50
Seimo nario P. Urbšio kalba	50
Seimo narės A. Armonaitės kalba	51
Seimo nario E. Gentvilo kalba	51
Seimo nario J. Razmos kalba	52
Seimo nario A. Syso kalba	53
Šio nutarimo priėmimas	60
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3178 pateikimas (M. Majauskas)	62
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2337 pateikimas (S. Gentvilas)	65
Baudžiamojo kodekso 199 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3166 pateikimas (M. Majauskas)	66
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3231 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Gailius)	69
Šio nutarimo priėmimas	70
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2832 pateikimas (V. Gailius)	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIIIIP-3180 pateikimas (E. Gentvilas)	72
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3223 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	74
Šio nutarimo priėmimas	75
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-53 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3224 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	75
Šio nutarimo priėmimas	76
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3230 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	76
Šio nutarimo priėmimas	76
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-560 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3196(2) svarstymas ir priėmimas	76
Šio nutarimo priėmimas	77
<i>Seimo narių pareiškimai</i>	
Seimo nario N. Puteikio pareiškimas	77
Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kalba Seimo V (rudens) sesijos pabaigos proga	77
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	79

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 259 STENOGRAMA

2019 m. vasario 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas J. LIESYS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji kolegos. Pradedame 2019 m. vasario 14 d., ketvirtadienio, plenarinį posėdį. Pašom registruotis. (*Gongas*)

Užsiregistravo 82 Seimo nariai.

Mielieji kolegos, aš noriu paprašyti rimties ir jūsų dėmesio. Gerbiami kolegos, mus pasiekė liūdna žinia. Vakar, vasario 13 dieną, netekome Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, buvusio Seimo nario, visuomenės veikėjo J. Beinorto. Radviliškietis gimė 1943 m. vasario 11 d., vėliau gyveno Panevėžyje, buvo inžinierius, technologas. 1988–1989 metais buvo vienas iš Sąjūdžio Panevėžio rėmimo grupės steigėjų, vėliau – miesto Sąjūdžio tarybos narys. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų narys, VI, VII seimų narys, dirbo Socialinių reikalų ir darbo komitete, buvo šio komiteto pirmininkas. Atmintyje išliks šviesaus atminimo J. Beinorto nuopelnai ir darbai atkuriant, įtvirtinant mūsų nepriklausomą valstybę, skleidžiant kilnias idėjas Sąjūdžio veikloje, taip pat nuoširdžiai ir nuosekliai rūpinantis Lietuvos žmonių gerove. Pagerbkime jo atminimą tyla.

Tylos minutė

Mielieji kolegos, gyvenimas tęsiasi ir, kaip rašė žymus Jungtinių Amerikos Valstijų rašytojas H. Mileris: vienintelis dalykas, kurio gyvenime negauname pakankamai, yra meilė. Ir vienintelis dalykas, kurio niekada pakankamai neduodame, taip pat yra meilė. Maloniai kviečiu sakyti gerus žodžius, ypač žmonėms, kurie yra šalia mūsų. Šiandien tiek aš, tiek mes visi kartu tikriausiai galime pasakyti labai daug gerų žodžių A. Kirkučiui. Jis neseniai šventė savo gražų jubiliejų. Kviečiu jį čia, į tribūną, jam dėkojame, juo džiaugiamės, nes tai labai atsakingas, labai šaunus mūsų kolega. (*Plojimai*)

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Nežinau, ką pasakyti, tikrai nesiruošiau. Noriu nuoširdžiai padėkoti. Man buvo labai malonu su visais bendrauti tuos dvejus su puse metų, aš labai daug ko išmokau, esu visiems labai dėkingas ir tikiuosi dar likusį laiką dirbti su jumis Lietuvos labui. Ačiū visiems. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, didžiausia mūsų meilė yra darbui. Todėl šiandieną prašau jūsų patvirtinti šios dienos darbotvarkę.

10.04 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. vasario 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Ar galime ją tvirtinti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Yra pasiūlymų. V. Gailius. Prašom, mielas kolega.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašau iš darbotvarkės išbraukti darbotvarkės 2-12 klausimą – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 projektą Nr. XIII-4.

PIRMININKĖ. Priminkite, kuris pagal numeraciją?

V. GAILIUS (LSF). 12-2. Popietinės darbotvarkės 12 klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

V. GAILIUS (LSF). Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar yra kitų pasiūlymų? Kitų pasiūlymų nėra. Gerbiami kolegos, prašom apsispręsti dėl V. Gailiaus Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu pateikto pasiūlymo dėl Aplinkos apsaugos įstatymo išbraukimo iš darbotvarkės. (*Šurmulyš salėje*) Galime bendru sutarimu? Balsuojame. Prašome balsuoti, kad Liberalų sąjūdžio frakcijos siūlymu būtų išbrauktas iš darbotvarkės Aplinkos apsaugos įstatymas. Darbotvarkės 2-11 klausimas.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 75, prieš – 6, susilaikė 13. Pasiūlymui pritarta – iš darbotvarkės minėtas įstatymo projektas (2-11 klausimas) yra išbraukiamas.

Gerbiami kolegos, daugiau pasiūlymų nebuvo gauta. Galima patvirtinti šios dienos darbotvarkę? Galime. Tvirtiname bendru sutarimu. Dėkoju.

10.06 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 2, 3, 4, 5, 8, 13, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3101(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3101(2). Noriu priminti jums, kad dėl šio teisės akto liko tik atidėtas balsavimas. Tad skelbiu balsavimą. Prašome, kolegos, balsuoti. Liko iš praeito posėdžio, praėjusio, ankstesnio posėdžio. Ir po to apsispręsimė dėl lydimojo Referendumo įstatymo.

Užsiregistravo 66 Seimo nariai. Balsų nepakanka. Balsavimas atidedamas. Taip pat negalime svarstyti Referendumo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3102.

10.07 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3142(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3142(2). Priėmimas. Taip pat tik atidėtas balsavimas. Prašome, kolegos.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 81 Seimo narys: už – 76, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-3142(2) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

10.08 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1703(2) (priėmimo tęsinys)

Taip pat liko tik balsavimas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1703(2). Prašome balsuoti.

Balsavo tik 53 Seimo nariai. Balsavimas atidedamas.

10.09 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio 1949 metų vasario 16 dienos deklaracijos“ projektas Nr. XIIIIP-3187 (pateikimas ir svarstymas)

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 1-5 klausimas. Dirbame toliau, nes labai daug šaunių ir reikalingų mūsų žmonėms įstatymų laukia. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio 1949 metų vasario 16 dienos deklaracijos“ projektas Nr. XIIIIP-3187. Pateikimas. Kviečiu iniciatorių A. Gumuliauską.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke.

Noriu pasakyti, kad praeita Vasario 16-osios šventė buvo mūsų valstybės atkūrimo šimtmetis, o ši Vasario 16-oji yra žymi dar ir tuo, kad 1949 m. vasario 16 d. buvo pasirašyta deklaracija, kuri nubrėžė Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo strategiją. Ši deklaracija buvo ir politinė, joje buvo akcentuojama atkurtos nepriklausomos valstybės politinė santvarka, tai yra pagrindas 1922 metų Konstitucijos. Šiuo atveju mes, priimdami šią deklaraciją, iš tikrųjų atkreipsime visuomenės dėmesį į šią datą ir į šį dokumentą, taip pat pagerbsime žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, E. Gentvilas nori jūsų paklausti. Prašome, gerbiamasis kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Mielas kolega, kadangi yra ir kita rezoliucija, kuri taip pat bus pateikta, noriu paklausti. Turbūt jūs pajėgūs susitarti, jūs planuojate susitarti, kad mes, pritardami jūsų projektui, žinotume, kad bus suderinta ir nebus dviejų rezoliucijų?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Taip. Man teko kalbėti su kito dokumento autoriais, mes visi sutarėme, kad sudarytume bendrą redakcinę komisiją ir popietiniame posėdyje pateiktume bendrą dokumentą.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam pranešėjui. Mieli kolegos, noriu priminti jums Statuto 183 straipsnį. Po pateikimo atsakymai į klausimus buvo. Dabar diskusija. Ar norite diskutuoti konkrečiai dėl šios rezoliucijos, ar yra norinčių kalbėti? Kompiuteriai nespėja taip greitai. P. Urbšys dėl šios? Kartu galbūt. Dėkoju, norinčių dalyvauti diskusijoje nėra.

Kaip ir paklausė E. Gentvilas, tikiuosi, bendru sutarimu galime rasti sprendimą ir dabar nebalsuoti dėl šios rezoliucijos po svarstymo, o išgirsti kitą rezoliuciją, kurią teikia kolegė. Kviesiu tuoj į tribūną R. Morkūnaitę-Mikulėnienę. Po to jas sujungs iniciatoriai.

10.13 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracijos 70-ųjų metinių“ projektas Nr. XIII-3209 (pateikimas ir svarstymas)

Projektas Nr. XIII-3209. Dėkoju už bendrą sutarimą. Tai Seimo rezoliucija „Dėl 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracijos 70-ųjų metinių“. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų puikiai žinome, kad šie metai yra jubiliejiniai – 70 metų nuo Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio pasirašytos deklaracijos, kuri yra svarbi keletu aspektų.

Viena vertus, ką kolega A. Gumuliauskas jau kalbėjo apie tai, kad padėti pagrindai Lietuvos valstybės atstatymo, tai yra ir mūsų oficialaus teisyne dalis. Deklaracijoje kalbama apie demokratinius pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybės atkūrimą.

Taip pat labai svarbus dėmuo, manau, garsintinas ir kada kalbame apie savo istoriją užsienyje, kad pasiremta ir 1948 metų Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, Jungtinių Tautų dokumentu. Iš tikrųjų turbūt ypatinga, kai žmonės, tokiomis sąlygomis kovoje dėl Lietuvos laisvės, sugebėjo atliepti ir pasaulio aktualijas ir tai įtraukti raštu į savo sukurptą dokumentą. Tai rodo jų didelį apsisprendimą, tai rodo jų išsilavinimą, supratimą ir kitus dalykus, kuriuos kartais priešiškos jėgos nori paminti, tuos principus.

Skirtumas nuo kolegės A. Gumuliauskos pateiktos rezoliucijos, kuri yra galbūt bendresnio pobūdžio, toks, kad šioje rezoliucijoje siūloma imtis priemonių kalbant apie pagrindinių partizanų vadų įamžinimo klausimus, apie lėšų skyrimą surasti jų palaikus, taip pat įvairaus pobūdžio tyrimams, taip pat Genocido centro darbuotojų atlyginimų kėlimui, taip pat užtikrinti tinkamą sklaidą užsienyje, kalbant apie šią tematiką. Iš tikrųjų, kai mes kartais visuomenėje matome tokių pasvarstymų ir oficialių institucijų, kad laisvės kovos nėra aktuali tema, tai aš manau, kad Seimas gali pasakyti šituo dokumentu ir kreiptis į Vyriausybę, prašydamas, kad tie prioritetai būtų kur kas labiau ir aiškiau išryškinti. Tikiuosi pritarimo. Mes su kolega, sujungę tekstą, popietinėje sesijoje, tikiuosi, turėsime gerą dokumentą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš tai dar reikia atsakyti į klausimus. Pirmasis klausia S. Tumėnas. Ruošiasi P. Gražulis.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, aš pritariu jūsų tekstui, kaip ir pirmam tekstui pirmo pranešėjo pritariau. Tačiau vis dėlto kokia pagrindinė priežastis, kad negalėjote iš karto parengti vieno, o dabar jungti, diskutuoti iš naujo. Jūs bandėte pasakyti jūsų skirtumus, bet pirmoji buvo pristatyta sausio 23 dieną, jūsų vasario 8 dieną. Ar jums neatrodo, bent jau man taip atrodo, kad čia mes tarsi bandome kovoti, kas turi didesnę monopoliją į tėvynės meilę. Man regis, visas Seimas turėtų tą rezoliuciją parengti. (*Salėje šurmulytys*)

Ar nebūtų galima ateityje, kad iš karto parengtumėte bendrą visų politinių jėgų rezoliuciją?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Visiškai pritariu ir manau, kad šiandien šitas sutarimas, kuris bus vėliau, tą ir pailiuos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis. Ruošiasi A. Anušauskas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Man irgi taip atrodo, kad čia tik ambicijų klausimas ir faktiškai Lietuvą myli tik konservatoriai. Staiga valstiečiai užregistravo rezoliuciją, pramiegojo konservatoriai, tai vis tiek reikia kažką daryti. Man atrodo, jūs atsiimkite savo šią rezoliuciją. Yra kaip yra, pritarime valstiečių rezoliucijai, tikrai išreikšta pagarba partizaniniam judėjimui, tikrai išreikšta pagarba partizanams ir tai deklaracijai ir, man atrodo, čia nėra ko lenktyniauti. Nesate vien tik jūs mylintys Lietuvą.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Niekas ir nesako, kas myli Lietuvą labiau, bet aš manau, kad mūsų su kolega Arvydu parengtas tekstas yra toks konkretesnis, nėra vien tik deklaracija ir pripažinimas svarbos šito dokumento. Mes siūlome ir konkrečias priemones, kaip būtų galima šią temą įtvirtinti Lietuvos viešajame gyvenime. Jeigu Petras nekaltėtų telefonu, tai gal irgi girdėtų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi K. Masiulis.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš gal neklausiu, tiesiog pasiūlymas. Neverta čia veltis į tas diskusijas, kas čia labiau myli Lietuvą. Yra sutarta, kad paderinsime ir priimsime vieną rezoliuciją, bet kokiu atveju Seimas vienu tokiu klausimu gali ir turi priimti bendrą rezoliuciją. Taigi manau, kad čia neverta į tuos klausimus atsakinėti ir veltis į tokias diskusijas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Buvo atsakyta į mano klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkoju pranešėjai. Norintys dalyvauti diskusijoje dėl šios rezoliucijos. Nėra niekas užsirašęs? Nėra. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu, kaip ir buvo pasiūlyta, sutarti, kad būtų redaguojami abiejų rezoliucijų projektai, jie sujungiami? Kaip skelbia mūsų Statuto 185 straipsnis – sudaryti redakcinę komisiją ne daugiau kaip iš 9 narių. Šio sudarymo procedūra – paprašyti ir pavesti iniciatoriams ir vakariniame posėdyje svarstyti jau redaguotą, tai yra vykdyti redaguotos rezoliucijos priėmimą. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju.

10.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIII-3222 (pateikimas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės 1-7 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIII-3222. Pateikimas. R. Karbauskis. Kas ateina pateikti Seimo nutarimą? Paskelbiau Seimo nutarimą dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio. Pateikimas.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Labai atsiprašau kolegų. Labai daug projektų, kad kažko nesupainiočiau. Dėl referendumo paskelbimo...

PIRMININKĖ. Atsiprašau. A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš gal norėčiau paprašyti frakcijos vardu pusės valandos pertraukos. (*Plojimai, šūksniai*)

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš labai atsiprašau kolegų, aš ką tik įėjau į salę. Projektų dėl referendumo daug yra, aš bijau supainioti ką nors. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu teisėtam frakcijos prašymui pusės valandos pertraukos? Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju.

10.21 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 13, 14, 15, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1924(4) (priėmimas)

Skelbiu darbotvarkės 1-8 klausimą. (*Balsai salėje*) Po pusės valandos, taip. 1-8 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1924(4). Kviečiu pranešėją G. Kindurį. Priėmimas. Yra gauta pasiūlymų. Visus šiuos pasiūlymus mes turėsime aptarti.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime.

3 straipsnis. Yra gauta pasiūlymų. Norėčiau susitarti. Kolegos, ar prašome balsuoti, kad būtų 29 balsai, ar bendru sutarimu sutariame, kad tikrai leidžiame pateikti ir vykdyti? Bendru sutarimu. Dėkoju. Sutaupysime laiko. Ačiū.

Dėl 3 straipsnio yra gautas Seimo narių G. Skaistės ir J. Razmos pasiūlymas. Siūlo papildyti įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalį. G. Skaistė ar J. Razma? Nematau nė vieno. Salėje pranešėjų nematau, todėl prašyčiau komiteto pranešėją mus informuoti.

G. KINDURYS (LVŽSF). G. Skaistės buvo pateiktas pasiūlymas, kad tarybos posėdžių būtų daromas garso ir/ar vaizdo įrašas. Komitetas pritarė iš dalies, atsižvelgdamas ir į Seimo narės pasiūlymą, ir į kitą Teisės departamento pasiūlymą, ir į tai, kad praėjusiame posėdyje, kai buvo svarstymas, buvo pritarta daryti tik garso įrašą. Dabar yra komiteto siūlymas daryti garso ir vaizdo įrašą, o kartu reglamentuoti jo paskelbimą ir viešinimą. Tokia yra pozicija, tik ji yra išdėliota ne šitame punkte, o 13 straipsnio 14 dalyje. Matyti gretiname pasiūlyme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas tam pritarė iš dalies. Ar sutinkate? Mielieji kolegos, galime tam pritarti ir 3 straipsnį galime priimti, nes kartu yra ir tai jau komentavo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Pritariame bendru sutarimu ir priimame 3 straipsnį.

4 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Jam komitetas pritarė. Galime kartu pritarti? Pritariame.

Seimo narė kolegė A. Norkienė siūlė pakeisti 14 straipsnio 3 dalį. Ar A. Norkienė norėtų? Seimo narė A. Norkienė atsiima savo pasiūlymą. Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė.

G. KINDURYS (LVŽSF). Nepritarė.

PIRMININKĖ. Atsiėmė, nesvarstome. G. Skaistė teikia pasiūlymą, bet jos taip pat salėje nematau. Prašau komiteto pranešėją pristatyti ir pasiūlymą, ir komiteto nuomonę.

G. KINDURYS (LVŽSF). G. Skaistės buvo pasiūlymas įrašyti dėl Kontrolės komiteto pirmininko, kad jeigu jisai yra pasiūlytas ir atitinka įstatyme nustatytus reikalavimus, savivaldybės taryba negalėtų kandidatūrų atmesti, vadinasi, tarybai nereiktų balsuoti.

Komitetas nepritarė komentuodamas taip, kad dabartiniame projekte pateikta nuostata yra gera, nes taip užtikrinama savarankiška teisė tarybai spręsti, tai yra kada pateikiama personalija, visgi normalu yra, kad už ją turi būti balsuojama. Taip išreiškiama tarybos narių valia. O kad neįvyktų tokių dalykų, kad nebūtų paskiriamas, tai yra Tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymas, kuris sako, kad jeigu per du mėnesius nėra paskirti komitetai, komisijų vadovai, numatyti įstatyme, gali būti įvedamas tiesioginis valdymas. Be to, projekte yra pateikta nuostata, kad komiteto pirmininkas skiriamas iš narių. Taigi sudarant komiteto sudėtį preliminariai galima manyti, kokie gali būti kandidatai į pirmininkus, kadangi pirmininkas turi būti iš opozicijos. Taigi komiteto nuomonė nepritari ir palikti siūlomą redakciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už G. Skaistės pasiūlymą kalba E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mes turbūt jau ne kartą pasimokėme iš to, kad daug kur, savaime suprantama, tarybos nesutaria ir dauguma nenori vieno ar kito kandidato, kuris galbūt daug reiklesnis, kuris daugiau supranta teisės aktus ir daugiau gali pareiklauti iš daugumos, kad būtų įvesta tam tikra didesnė kontrolė dėl priimamų sprendimų ir taip

toliau. Tai šitie atvejai buvo. Iš tikrųjų yra nemažai savivaldybių, kurios sutaria, kur daugumos atstovai supranta, kad reikėtų korektiškumo, reikėtų laikytis opozicijos daugumos nuomonės, bet yra ir tokių, kur daugelį metų tęsiasi debatai, nevyksta balsavimai.

Ir dar vienas dalykas. Jeigu dabar bus įvedamas tiesioginis valdymas, ar tai gerai, ar tik dėl to, kad nesutaria dėl Kontrolės komiteto pirmininko, vadinasi, mes savivaldą pastatome į tam tikrą situaciją, kai gali būti įvestas tiesioginis valdymas. Manychiau, būtų kur kas geriau įstatyme numatytas atvejis, kai opozicija pasiūlo ir automatiškai tampa opozicijos atsakomybės dalimi, kaip tas Kontrolės komiteto pirmininkas arba pavaduotojas dirba.

Tai aš tikrai pritarčiau G. Skaistės pasiūlymui ir siūlau kitiems pritarti, nes čia, priklausomai ar nepriklausomai nuo daugumos ar nuo mažumos, tos situacijos gali pasitaikyti tiek vienoms partijoms, tik kitoms, bet reikia laikytis tam tikrų žaidimo taisyklių, kurios galėtų būti numatytos įstatymu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių išsakyti motyvus nėra. Kolegos, balsuojame dėl kolegės G. Skaistės pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė.

Balsavo 101 Seimo narys: už pasiūlymą – 39, prieš – 29, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarė.

Gerbiami kolegos, dėl to paties straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, komitetas jam pritarė. Ir dėl viso 4 straipsnio. Visą 4 straipsnį su komiteto redakcija galime priimti? Galime priimti bendru sutarimu.

5 straipsnis. G. Burokienės pasiūlymas. Guoda Burokiene, norite kalbėti?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tai yra grynai techninis pasiūlymas. Kadangi jau priėmėme ankstesnį įstatymo projektą, tai suvienodinkime sąvokas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komitetas tam pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti. Seimo narė A. Norkienė. Gerbiamoji kolege Aušrine, jūsų pasiūlymas dėl 5 straipsnio 1 dalies.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Aš sutinku su komiteto nuomone.

PIRMININKĖ. Pritarti iš dalies.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Taip, nereikalauju balsuoti.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, galime tam pritarti? Pritariame. Taip pat Seimo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė, jam pritariame. Ir visą 5 straipsnį galime priimti. Dėkoju. 5 straipsnis priimtas.

6 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Prašom pakomentuoti, nes komitetas nepritarė.

G. KINDURYS (LVŽSF). Čia kalbama apie veiklos ataskaitų svarstymą ir sprendimų priėmimą tarybos posėdyje. Kadangi praktika parodė, kad vis dėlto yra atvejų, kai taryba nebalsuoja, tarkime, dėl mero, direktoriaus ataskaitos, tik išklauso kaip informaciją ir nerengia sprendimų projekto, tai mūsų projekte ir detalizuota, kad sprendimai dėl šitų ataskaitų yra rengiami bendra tvarka kaip ir visi tarybos sprendimų projektai, registruojami, svarstomi ir dėl jų balsuojama. O Teisės departamentas tai pakomentavo kaip perteklinį. Mes siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, galime pritarti komiteto išdėstytiems motyvams? Dėkoju, pritariame.

G. Burokienė teikia pasiūlymą dėl 6 straipsnio.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Lygiai taip pat, kaip prieš tai buvęs, tai yra techninis pataisymas, kad būtų viskas aišku.

PIRMININKĖ. Komitetas jūsų redakcinio pobūdžio pataisoms, labai reikalingoms pataisoms, pritarė. Galime tam pritarti? Pritariame. 6 straipsnį galime priimti? Priimame. 7 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Priimame. Ir 8 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas, yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašome jį komentuoti.

G. KINDURYS (LVŽSF). Čia yra kalbama apie tarybos posėdžių protokolų viešinimą. Kadangi dabar įstatyme tokio dalyko apskritai nėra įrašyta, tai projekte buvome įrašę, kad posėdžių protokolai turi būti viešiniami. Projekte įrašyta, kad būtų viešiniami, paskelbti tarybos kadencijos, kuri yra išrinkta nuo 2015 metų. Teisės departamentas pasiūlė viešinti ir senesnius protokolus, bet kadangi komitetas mano, kad jie nėra jau labai aktualūs, be to, tai būtų papildoma administracinė našta savivaldybei, tai siūlė šitai Teisės departamento nuostatai nepritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, galime sutikti su komiteto argumentais ir jų nuomone? Dėkoju, sutinkame. G. Burokienės pasiūlymas dėl datų. G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėl įsigaliojimo datų. Buvo siūloma kovo 1 dieną, bet kaip matome, jau nespėjome priimti, tai prašom nukelti į kovo 15 dieną ir įstatymas įsigaliojotų nuo balandžio 1 dienos.

PIRMININKĖ. Komitetas tam pritarė ir Seimas bendru sutarimu taip pat tam pritaria. Ačiū. 8 straipsnį galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai už ir prieš. Prieš – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų vėlgi mes lipame ant to paties grėbio dar labiau, negu buvo anksčiau. Tai yra ypač dėl kontroliuojančių komitetų arba visų antikorupcijos komisijų paskyrimo. Iš tikrųjų vėl mes įveliamo savivaldybes į tuos pačius žaidimus vien todėl, kad kažkokiai vienai savivaldybei ypatingai netinka pozicija, kai opozicija siūlo savo atstovą į kontrolės komitetus arba kontroliuojančius komitetus, ir yra priimama, kad vis dėlto tas pasiūlytas asmuo ir tampa kontroliuojančio komiteto arba komisijos pirmininku. Tai vėlgi nežinau, kodėl mes taip darome, nes situacijos pakankamai skirtingos. Vienose savivaldybėse vienu partijų atstovai arba komitetų atstovai būna opozicija, kitų – kitose. Iš tikrųjų, kodėl mes nepaisome normalių demokratiškas principų, kad vis dėlto opozicija turėtų savo balsą, turėtų kontrolės mechanizmą ir taip galėtų kontroliuoti, prižiūrėti savivaldybę. Tai visiems gerai. Netgi dažnai gerai ir valdančiajai daugumai, kai yra efektyviai veikianti, kontroliuojanti institucija vietoje arba komitetas, arba komisija, kuri padeda išvengti klaidų, kuri aktyviai veikia.

Manau, kad aš vien dėl tos pozicijos, kad yra pakeista iš esmės, išbrauktos pozicijos, kad vis dėlto būtų pritarta opozicijos siūlymui palikti tam tikrus komitetų arba komisijų pirmininkus, tikrai nepritarisiu tokiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Motyvai už – J. Razma. Prašau, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš, žinoma, sutinku su kolega Edmundu, kad tenka apgailestauti, jog nebuvo stipriau įtvirtintos opozicijos teisės, kad būtų savivaldybių tarybose patvirtinami jų teikiami kontroliuojančių struktūrų vadovai, bet vis dėlto aš balsuosiu už, kadangi yra keletas nuostatų, kur aš matau tam tikrą pozityvų žingsnį į priekį. Svarbiausia – dėl prievolės visoms savivaldybių taryboms daryti posėdžių įrašus, juos saugoti. To anksčiau nebuvo.

O dėl šitų kontroliuojančių institucijų, kur opozicijos tam tikros teisės yra dabar fiksuojamos, belieka pasikliauti, kad daugumoje savivaldybių valdantieji elgsis demokratiškai ir gerbs opozicijos teises, ir nedarys dirbtinių kliūčių netvirtindami opozicijos pasiūlytų kandidatų į kontroliuojančių komisijų vadovų pareigas. Žinoma, išlieka tas apgailestavimas, kaip sakiau, kad Seimas to griežčiau neįtvirtino kaip pareigos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – Gintaras, atsiprašau, Gintautas Kindurys. Prašau.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Tikrai siūlau pritariti šiam įstatymo projektui, nes jis suteikia gana daug aiškumo, patikslinamos sąvokos, pavyzdžiui, „mažuma“ ir „opozicija“ buvo į viena suplakta. Įstatymo projektu siūloma skelbti tarybos posėdžių protokolus, siūloma skelbti vaizdo arba garso įrašus, patikslinamas Kontrolės komiteto vadovo skyrimas, Etikos ir Antikorupcijos komisijų skyrimas. Tai tikrai yra ir žmonėms suprantamas, ir skaidrumą skleidžiantis įstatymo projektas. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis – motyvai už.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš pritarisiu E. Pupiniui ir J. Razmai, kad projektas nėra tiek tobulas, kiek norėtusi. Yra teigiamų dalykų jame, tai yra faktas, bet buvo galima labiau įtvirtinti, aiškiai, apibrėžtai, opozicijos teises ir mes atrodytume ir pasaulyje labai civilizuotai ir normaliai. Aš ir komitete aiškinau, kad, tarkime, Vokietijoje daugiausia surinkusi frakcija siūlo savo Landtago, tarkim, Tiuringijos Landtago pirmininką ir niekas nekvestionuoja, nors ta didžiausia ir daugiausiai surinkusi balsų frakcija yra opozicija. Taip yra šiuo metu Tiuringijoje, pavyzdžiui. Niekas nekvestionuoja, yra būtinai pritariama.

Aš manau, kad čia taip pat reiktų gerbti mažumos teisę pasiūlyti savo kandidatą, ko nebūna Druskininkuose, tarkime. Štai Druskininkų atstovas būtinai siūlė savo variantą, kad taip ir liktų tokios galimybės ignoruoti opozicijos siūlymą ir dėl siūlomo kandidato reiktų balsuoti. Ta-

čiau vis dėlto yra tam tikras saugiklis, kad po dviejų mėnesių nepatvirtinus gali būti įvestas tiesioginis valdymas. Tai šiek tiek apsaugo, bet tikrai, manyčiau, *defektuotas* įstatymas. Žingsnis į priekį, bet galėtų tų defektų nebūti ir būtų gerai, kad valdantieji būtų atsižvelgę į tuos siūlymus, kurie yra racionalūs ir demokratiški. Mes turėtume geriausiaisiais pavyzdžiais sekti, o ne daryti kompromisus, kurie mūsų nepuošia.

PIRMININKĖ. Ačiū, motyvai išsakyti. Gerbiamieji kolegos, prašau jūsų dėmesio. Balsuojame dėl Vietos savivaldos įstatymo priėmimo. Kviečiu visus (dėmesio!) balsuoti! Vyksta balsavimas dėl Vietos savivaldos įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 87, prieš – 3, susilaikė 10. Įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-1924(4) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

10.38 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1539 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2980(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2980(2). Priėmimas. Pasiūlymų nebuvo gauta. Komiteto pirmininkės nekviečiu į tribūną. Vienas straipsnis. Pastraipsniui tą vieną ir kviečiu priimti. O dabar dėl viso įstatymo projekto norinčių sakyti motyvus nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 96, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-2980(2) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, dėl rezoliucijos yra sudaryta redakcinė komisija, kurią norėčiau jums perskaityti: A. Gumuliauskas, A. Nekrošius, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė ir A. Anušauskas. Linkime jiems sėkmingo darbo ir vakariniame posėdyje lauksime suredaguotos rezoliucijos.

10.40 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3480(3)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3480(3). Priėmimas. Yra gautas Teisės departamento pasiūlymas, jis redakcinio pobūdžio. Komitetas nepritarė ir komiteto pirmininkė gal norėtų komentuoti, ko ir reikėtų. Vienas straipsnis, dėl jo Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas nepritarė, pirmininkė išsakys motyvus. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, komitetas nepritarė Teisės departamento pastabai, sakydamas, kad tą nepritarimą jau kartoja kelintą kartą. Pagal šiuo metu galiojančias Žemės reformos įstatymo 18 straipsnio nuostatas Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos tikrina savo teritorinių padalinių veiksmų teisėtumą ir dėl to tokia apskundimo tvarka, kaip yra siūloma komiteto suformuluotame tekste, yra tikslinga.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkei. Gerbiami kolegos, galime pritarti komiteto pozicijai ir priimti šį straipsnį. Dėl viso įstatymo projekto norinčių išsakyti motyvus nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 1. Žemės įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą skelbiu priimtu. (*Gongas*)

10.42 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 8, 15, 16, 16¹, 19, 19¹, 22, 23, 24¹, 25, 26, 28, 31, 32, 34, 34¹, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo ir 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2918(2) (priėmimas)

Gerbiami kolegos, mūsų dėmesio laukia Energetikos įstatymas. Priėmimas. (*Balsai salėje*) Dar neatėjo laikas. Ateis laikas, pusė valandos nepraėjo. Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-2918(2). Priėmimas. Kviečiu pranešėją V. Poderį. Vykdydysime priėmimo procedūrą. Yra gauti pasiūlymai. Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime.

Dėl 3 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas?

V. PODERYS (LVŽSF). Komitetas pritaria.

PIRMININKĖ. Įrašant žodžius „nešališkai ir skaidriai“. Taip? Galime tam pritarti? Pritariame.

Dar vienas Teisės departamento pasiūlymas – patobulinti 8 straipsnio nuostatas. Komitetas nepritarė. Pakomentuokite.

V. PODERYS (LVŽSF). Nepritare. Argumentai yra tie, kad Teisės departamentas abejoja, ar reikalingas sutikimas, kad tarybos narys, pasibaigus kadencijai, galėtų arba negalėtų eiti toliau savo pareigas. Įstatyme surašyta, projekte surašyta, kad turi būti jo sutikimas. Mes liekame prie tos nuomonės, kad turi būti jo sutikimas, kad jis toliau eitų savo pareigas, nors kadencijos laikas baigėsi. Per prievartą negali žmogaus įdarbinti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galime pritarti komiteto argumentams? Pritariame komiteto argumentams. Teisės departamento trečiasis pasiūlymas. Pritarta iš dalies.

V. PODERYS (LVŽSF). Teisės departamento trečiasis pasiūlymas dėl 6 dalies. Tai yra pritarti iš dalies, Teisės departamentas siūlo, nustatant atlyginimą, atsisakyti kintamosios dalies arba skatinimo tokių aukštų pareigūnų. Šioje vietoje iš tikrųjų komitetas iš dalies ir pritaria.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Seimo nariai taip pat pritaria komiteto nuomonei pritarti iš dalies.

Gautos 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Teisės departamento pastabos. Minutėlę, ar nesupainiojome straipsnių. Dėl šių straipsnių Teisės departamento pastaboms komitetas pritarė. Galime tam pritarti? Galime. Visą 3 straipsnį galime priimti? Priimame.

4, 5, 6, 7, 8, 9 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime mano minėtus straipsnius priimti? Galime priimti.

10 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas jam pritarė.

V. PODERYS (LVŽSF). Pritare.

PIRMININKĖ. Pritariame bendru sutarimu. Ir 10 straipsnį galime priimti? Priimame.

11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime.

Dėl 22 straipsnio – Teisės departamento pasiūlymas.

V. PODERYS (LVŽSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė ir Seimas tam pritaria. 22 straipsnį galime priimti? Priimame. Maloniai dėkoju pranešėjui, ačiū jums.

Dėl viso įstatymo projekto. Motyvai. J. Razma – motyvai už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Manau, kad ši svarbų projektą galime priimti gana darniai Seime, nesi-skirstydami į opoziciją ir poziciją, nes visiems rūpi, kad dabartinė Kainų ir energetikos kontrolės komisija sustiprėtų, dar labiau išplėtotų savo gebėjimus, o prijungus prie jos Energetikos inspekciją turės ir instrumentą prireikus patikrinti, ar teikiamos kainos yra pakankamai pagrįstos. Ir negailėkime, kad komisijos nariai, dabar – tarybos nariai, gaus šiek tiek didesnę atlyginimą, susietą su atlyginimų statistiniu vidurkiu. Nebus tie jų apmokėjimai svyruojantys dėl kokių nors politinių sprendimų. Manau, kad dėl vartotojų tokie mūsų žingsniai pasiteisins ir tikrai žmonės pajus mažesnes kainas. O kontroliuojami ūkio subjektai turės susispausti ir racionaliau darbuotis, nes turės dar rimtesnę priežiūrą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Sysas. Prašom, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau atkreipti dėmesį. Viskas ten gerai su *bačka*, bet į *bačką* įmestas šaukštelis deguto.

Vyriausybė sudarė komisiją dėl biudžetinių įstaigų darbuotojų arba viešojo sektoriaus darbuotojų darbo apmokėjimo. Aš ir ponas V. Poderys esame tos komisijos nariai. Dabar ponas V. Poderys ateina ir daro visiškai priešingai, siūlo daryti, negu mes kalbame Vyriausybės komisijoje. Ten kaip tik kalbama, kad reikia sisteminti darbo apmokėjimą. Niekas čia nepavydi, kad kas nors uždirbs daugiau. Bet palaukite, kam kuriamos tos komisijos, kurios rengia strategiją? Kad darbo užmokestis nebūtų taip išbalansuotas. Dabar šituo ėjimu mes komisijos pirmininkui skiriame pusantrą karto didesnę atlyginimą negu Seimo Pirmininkės, negu Prezidentės. Pavaduotojai gaus daugiau ir net komisijų nariai! Na, atsibuskite jūs! Ką jūs darote?!

Aš labai abejoju, kad vartotojo kaina, tai yra mano mokėjimas už dujas sumažės arba už elektrą, sumažės, nes aš vartuju ir moku kas mėnesį, ir matau, kad kainos auga. Aš suprantu, kad viskas auga. Bet toks požiūris, kad duosime mes komisijos nariams didesnius atlyginimus ir jie gins vartotojų teises – na, humoras. Atsibuskite! Sakau, kam mes posėdžiaujame toje komisijoje? Nesuprantu, ko mes ten einame? Mes paišome, reikalaujame duomenų, pati Vyriausybė pripažino, kad yra didelis išbalansavimas, kad yra didelis atotrūkis tarp viršininkų ir darbuotojų, kad sistemai reikia pertvarkos. Deja, valdančioji dauguma toliau priima įstatymus, kurie eina visiškai priešinga kryptimi. Rekomenduoju visiems susilaikyti. Išmeskite tą straipsnį ir tada galime priimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, nežiūrint taip aštriai išsakytų gerbiamo kolegos A. Syso prieštaravimų, vis dėlto aš tikiuosi, kad užteks balsų šiam labai svarbiame teisės akui priimti. Tik noriu priminti, kad šios kadencijos Seimas jau yra priėmęs daug teisės aktų, kurių pagrindu yra sujungtos atskirai buvusios valstybinės priežiūros institucijos. (*Balsai salėje*) Tad ne tik lėšų taupymo prasme, bet ir efektyviau, ir greičiau laiko prasme atliekamoms funkcijoms. Ką gerbiamas J. Razma paminėjo, tikrai komitete palyginti labai ilgą laiką ir į daugumą argumentų buvo atsižvelgta, ir motyvai yra pakankami. Todėl aš balsuosiu ir kviečiu kolegas tikrai palaikyti šį labai svarbų teisės aktą ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete svarstydami mes pagaliau pastarąją savaitę pasiekėme tokį konsensą dėl vieno dalyko. Iš tikro daugelis komiteto narių jau pradėjo suprasti ir pritarti tam, kad yra blogai griauti anksčiau sudarytą valstybinių institucijų sudalinimą į grupes: pirma grupė – tai svarbiausios, kur priklauso Seimas, prezidentūra ir panašiai, antroje grupėje irgi yra visą Lietuvą apimančių institucijų, na, ir tokios mažiau atsakomybės turinčios institucijos.

Štai atitinkamai pagal tas grupes yra sudarytos, bent buvo sudarytos, atlyginimų schemos. Paskutiniame posėdyje kai kurie Vilniaus teismai bandė išsiderėti, kad jie patektų į pirmąją grupę ir gautų didesnius atlyginimus. Buvo įrodyta, kad nieko panašaus, taip elgtis negalima, ir komitetas pagaliau nepritarė, nes anksčiau komitete keletą sprendimų mes padarėme, man prieštaraujant, griauinant šią sistemą. Jeigu mes norime ką nors pertvarkyti, nepaneikime sistemos, keiskime sistemą ir paaiškinkime, diskutuokime kodėl. Bet po vieną partikuliarinį atvejį, atskirais įstatymais paimama ir daužoma sistema, kuri iki šiol veiks.

Paskui atgal suvaryti viską, sugrąžinti bus nebeįmanoma. Kodėl mes norime sukelti chaosą? Bus labai sunku paaiškinti žmonėms, kodėl atlyginimas turi mažėti vienoje ar kitoje institucijoje. Jeigu valstiečiai pagaliau įgautų valstybinės išminties ir pradėtų norėti valstybėje turėti tam tikrą valdymo logiką ir tvarką... Atlyginimas yra tokia pat svarbi valdymo dalis, tai negali institucija...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...kuri yra žemesnė, turėti didesnius atlyginimus. Mes tai darome. Tikrai reikėtų nepritari, sugrąžinti ir tegul pataiso šią vietą, tada pirmyn.

PIRMININKĖ. V. Poderys. Prašau.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Dėl šito straipsnio, dėl atlyginimo. Reikia suprasti, kokius įgaliojimus turi ir kokius klausimus sprendžia šita būsimoji taryba. Visų pirma tai yra visas šalies komunalinis ūkis, tai yra elektra ir dujos, ir vanduo, ir ruošiamės atliekas, ruošiamės ir naftos prekybą atiduoti, ir šiluma. Kad tik suprastume, kad reikalinga didžiulė kvalifikacija ne tik tarnyboje, bet ir verslo pajautimo, žinių verslo, iš kur gali pasisamdyti gerų darbuotojų, gerų spe-

cialistų. Turime elektros tarifą, čia tik pavyzdys, vienos dešimtosios cento nukrypimas į vieną ar kitą pusę, vienos dešimtosios cento, 0,1 cento, pinigine prasme reiškia 10 mln. eurų ar į įmonę, ar iš vartotojų kišenės. Tai yra milžiniški įgaliojimai, reikalinga milžiniška kvalifikacija ir atsakomybė, ir reputacija. Labai prašau palaikyti šį projektą ir balsuoti už. Dėkoju, pirmininke.

PIRMININKĖ. Ačiū. K. Glaveckas – motyvai prieš.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad kiekvienas, kuris atstovauja kokiam nors valstybės pramonės, ūkio ar valdymo šakai, visuomet yra suinteresuotas arba bent jau įgaliojamas ginti tos sferos interesus. O čia interesų gynimas yra ne kas kita, o bandymas padidinti algas motyvuojant, kad iš tikro labai svarbu ir taip toliau, ir panašiai. Niekas tam neprieštarauja ir aki-vaizdu, kad reikia daryti korekcijas, bet tos korekcijos, kurios siūlomos įstatyme, iš principo nėra pamatuotos, nes jos, palyginti su kitomis šakomis arba sritimis, kurios yra ne mažiau svarbios, labai smarkiai išsiskiria, ir tas išsiskyrimas tikrai negali būti argumentuotas svarba, tuo svarbumu, kuris yra šitoje srityje. Kitos sritys yra ne mažiau svarbios. Todėl, aš manau, bandymas atskirai kokiais nors segmentais padidinti atlyginimą, motyvuojant tikrai potencialiai galimu rezultatu ir nekreipiant dėmesio į disproporcijas, nėra visiškai protingas kelias į sistemos tobulinimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš manau, kad įstatymo projektas, kurį ruošiamės priimti, iš tikrųjų yra milžiniškos svarbos. Kolega V. Poderys jau įvardino, kokią sritį, kiek plačią jis privalės reguliuoti ir prižiūrėti, taip pat kontroliuoti funkcijas. Aš manau, kad tas atlyginimo dydis atitinka darbų mastą ir svarbiausia, kad užtikrina tarybos narių nepriklausomumą, ko mes tikrai turime visi ir siekti. Todėl siūlau įstatymo projektą priimti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinis kalba – motyvai prieš – R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes didžiausius priekaištus turime būtent dėl darbo apmokėjimo sistemos, ne dėl paties to įstatymo, bet tai iš tikrųjų yra labai svarbus dalykas. Tai yra požiūris, ką mes laikome svarbiausiu. Mes čia anksčiau Seime priėmėme, pataisėme prioritetines grupes, kaip pavyzdį pasakysiu, sudarydami galimybes „Sodra“ perkelti į pirmąją kategoriją. Ta institucija nepalyginamai svarbesnė negu šita energetikos sistema, nes tai yra pusė valstybės finansų ir visos šalies stabilumas.

Ką, jūs manote, kas nors ją perkėlė į pirmą grupę? Ne. Jų padidėjo atlyginimai? Ne. Jie yra optimizuojami ir žmonės potencialiai išeina iš darbo. Toks yra prioritetas ir pasirinkimas, ir mes dabar tame fone sprendžiame šitą klausimą. Kaip žmonės tą dalyką vertins? Net Seimo sprendimai neįgyvendinami ir nesiruošiami įgyvendinti, kiek aš žinau, bent jau ministerijos. Tokiame fone mes dabar spėsime energetikų atlyginimus, labai svarbius, aš su tuo sutinku, bet nepalyginamai, žymiai mažiau svarbius negu socialinio draudimo sistema apskritai. Todėl aš negalėsiu pritarti, turėsiu susilaikyti dėl šito.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Energetikos įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 74, prieš – 6, susilaikė 17. Įstatymą (projektas Nr. XIII-2918(2)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Maldeikienė. Prašau.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Iš tikrųjų kaip žiauriai reikia nekęsti savo tėvynės ir kaip žiauriai su klaikia panieka reikia žiūrėti ir į Seimą, ir į Vyriausybę, ir į tą pačią „Sodra“, kad įsivaizduotum, kad kažkoks išmanymas, kaip ponas V. Poderys sakė, jie įsivaizduoja, kaip skaičiuojamos elektros kainos, yra svarbesnis negu šitas darbas. Ir pareiškimas (cituoju kolegą, nelietuviškai kalbėjusį) „ant kiek platūs jų įgaliojimai“... Primenu kolegai, kad jeigu jis yra skaitęs Seimo statutą, tai žinos, kad jo įgaliojimai yra gerokai platesni.

Nustokime tyčiotis ir iš valstybės, ir iš jos sąrangos ir nustokime Seimo salėje kliedėti nesąmones! Tai yra ganėtinai siauras darbo baras, reikalaujantis ganėtinai siaurų įgaliojimų ir ganėti-

nai siauro mąstymo. Tai, kad Seimo salėje pusė narių net nesuvokia, kur jie pateko, iš tikrųjų nereikia, jog kažkokiems žmonėms iš energetikos turi būti mokama neadekvačiai daug.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replika po balsavimo – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, jūs tikrai pagalvokite, ką darote, ir balsuokite bent vieną kartą atsakingai. Išeis taip, kad pagal atlyginimą, pagal įvertinimą Prezidentas užsiima niekais, Seimo Pirmininkas užsiima niekais, o jau antroje įstaigų grupėje esanti kokia nors Viešųjų pirkimų tarnyba ar Konkurencijos taryba iš viso niekais užsiima, nes ten jiems nereikia kompetencijų, ten jie nieko neišmano, bet apskaičiuoti kainas – kaip sudėtinga. Atsiprašau, vieni niekai yra tai, kuo jie užsiima. Vieni niekai! V. Poderys čia bando mums kažkokias nesąmones įrodyti, o jūs visi balsuojate, nes ištikimi esate. Protu vadovautis reikia, o ne partine ištikimybe!

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Gailius – replika po balsavimo.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Pratęsdamas kolegės A. Maldeikienės ir K. Masiulio mintį norėčiau pasakyti, kad ypač tada, kai į tas pareigas pretenduoja ir šiandien jas eina asmuo, po valymo „Lietuvos geležinkeliuose“ palikęs tam tikras pareigas šioje valstybės įmonėje dėl nelabai skaidrių sprendimų.

11.01 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 328, 329 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2920(2) (priėmimas)

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Replikos išsakytos. Tęsiame darbą toliau. Lydimieji ką tik priimto įstatymo teisės aktai.

Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2920(2). (*Balsai salėje*) Pagal Statutą ne mažiau kaip pusė valandos, daugiau būti gali. Kai pranešėjas bus pasiruošęs, mes sėkmingai šį darbą atliksime. (*Balsai salėje*) Jau paskelbiau Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Kviečiu A. Širinskienę, Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti? Galime. Pasiūlymų nebuvo gauta. 2 straipsnį taip pat galime priimti. Pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl 3 straipsnio buvo gautas A. Širinskienės pasiūlymas. Kaip ir sutarėme pradžioje, leidžiame visiems jį pateikti ir kartu išgirsti komiteto argumentus. Kadangi jūsų pasiūlymas ir jūs kaip komiteto pranešėja, prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, mano pasiūlymo esmė yra techninio pobūdžio pataisymas. Tiesiog įvyko taip, kad svarstant šį Administracinių nusižengimų kodekso projektą svarstymas užtruko ir per tą laikotarpį mes priėmėme kitus šio straipsnio pakeitimus. Taip pat keitėsi kiti atitinkami kodekso straipsniai. Dėl tos priežasties mes turime tiesiog techniškai dabar suvienodinti blanketines nuorodas ir būtent blanketinėms nuorodoms suvienodinti projektas yra skirtas. Tikrai kviečiu pasiūlymui pritarti. Komitetas kaip pat pritarė bendru sutarimu šiandien.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime tam pritarti? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nėra. 3 straipsnį galime priimti? Priimame. 4 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir taikymas. Buvo taip pat gautas A. Širinskienės pasiūlymas suredaguoti ir pasiūlyti įsigaliojimo datą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Šiuo atveju, kadangi anksčiau priėmėme suvienodindami sąvokas kitus teisės aktus, tam, kad visi teisės aktai įsigaliojotų vienu metu, tas pasiūlymas buvo ir padarytas.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė. Seimas taip pat pritarė. 4 straipsnį galime priimti. Dėkoju gerbijamajai pranešėjai. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl Energetikos įstatymą lydinčiojo – Administracinių nusižengimų kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Kviečiu priimti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-2920(2)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

11.04 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2921(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2921(2).

Priėmimas pastraipsniui. Straipsnių daug ir juos visus tuoj pat išvardinsiu – nuo 1 iki 47 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime juos visus priimti pastraipsniui? Nuo 1 iki 47 straipsnio. Priimame. Daugiau pasiūlymų nėra. Teisės departamentas dėl lydimąjo įstatymo projekto pateikė savo redakciją ir komiteto pranešėjas man pritaria, kad priimti šį įstatymo projektą galime.

Gerbiami kolegos, motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 4. Elektros energetikos įstatymas skelbiamas priimtu. (*Gongas*)

11.06 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2924(2) (priėmimas)

Gamtinių dujų įstatymo projektas. Priėmimas. Pastraipsniui. Pasiūlymų nebuvo gauta. Visi – nuo 1 iki 54 – straipsniai yra parengti, peržiūrėti. Teisės departamento pasiūlymų dėl šių straipsnių nėra. Pastraipsniui galime priimti? Galime.

Teisės departamento pasiūlymas buvo dėl lyginamojo įstatymo projekto. Komitetas jį svarstė ir priėmė savo sprendimą dėl lyginamojo įstatymo projekto.

Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 90, prieš – 1, susilaikė 3. Gamtinių dujų įstatymą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

11.08 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2928(2) (priėmimas)

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2928(2). Pastraipsniui. Trys straipsniai. 1 straipsnis. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Galime priimti? Galime. 3 straipsnis. Galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto... Dėl vedimo tvarkos P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, man iš tiesų keistai atrodo jūsų Statuto interpretacija dėl pusvalandžio pertraukos. Jeigu mes ir toliau naudosisime tokias interpretacijas, kad minimumas – pusvalandis, o maksimumas, neaišku kiek, tai gal ir savaitę galime laukti. Tai aš manyčiau, kad yra laikas tam įstatymo projektui dėl referendumo, kur padaryta pusės valandos pertrauka. Nei plus, nei minus.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pastabą. Dabar pabaigsime šį klausimą, o tada atsakysiu į jūsų iškeltą abejonę.

Prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, tai yra lydimasis įstatymas, Energetikos įstatymas, dėl kurio mes kalbėjome, dėl tų straipsnių. Tai yra bendros darbo apmokėjimo sistemos tolesnis grovimas. Iki kito, jaučiu, kokio nors didesnio streiko, nes ta komisija, kurią sukūrė Vyriausybė, bu-

vo mokytojų streiko pasekmė. Nuleisti garą buvo sudaryta. Čia yra keletas Seimo narių – tos komisijos nariai nuo frakcijų. Deja, mes ten komisijoje šnekame viena, o čia darome kita. Šitame įstatyme politiku, pareigūnu liekame tik Seimo nariai. Net visos komisijos pasitraukė iš šito įstatymo. Situacija labai įdomi. Komisijos pirmininkas *ant popieriaus* gaus 5,5 tūkst., Prezidentė gaus 3,6 tūkst., Seimo Pirmininkas – 3,3 tūkst., Ministras Pirmininkas, aišku, šiek tiek daugiau. Štai mes kuriame tokią ydingą sistemą. Nesvarbu, kokius rimtus darbus dirba. Toks vaizdas, kad Prezidentė dirba nerimtai, Seimo Pirmininkas tai išvis niekais užsiima, neaišku, kur jis yra dabar. Apskritai gal nereikėtų mokėti, nes kitas įstatymas bus, kad reikia mažinti Seimą, o geriausia, kad jo nebūtų, nes koks nors vienas politikas užsinori, kad viena ar kita grupė vyrautų ir turėtų hegemoną čia, Lietuvoje.

Ponai gerbiamieji, mūsų darbo rezultatus matysime šiek tiek vėliau. Pirmiausia padidiname struktūroms atlyginimus, po to sukyla viešasis sektorius. Sudarome darbo grupę. O Seime toliau štampuojame įstatymus, kaip nereikia daryti. Tai ko mes čia sėdime, apie ką mes čia kalbame? Tikrai Lietuvos žmonių nepastebime ir nemylime. Mylime atskiras grupes, kokį nors vieną didelį vadovą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikrai dėl šio įstatymo galima drąsiai balsuoti prieš, nes tai nesugriaus jokių energetikos pagrindinių sujungimų ar kitų dalykų, o parodyti tokį prioritetą, ką ir kolega A. Sysas kalbėjo, kad mes būtent taip žiūrime į visus. Man atrodo, mes prasilenkiame net su valstybės valdymo logika, kai nuvertiname tuos žmones, nuo kurių iš tikrųjų priklauso valstybės sprendimai, ir sureikšminame tuos, kurie sprendžia techninį darbą, nes turbūt jie turėjo didesnių svertų, rado kelią savo svertais į mūsų širdis.

Žmonės pagrįstai klaus, o kokie tie svertai buvo? Nes energetikai turi tų išteklių kur kas daugiau, negu socialinė sistema, kuri pašalpas moka, arba valstybės tarnautojai, kurie dirba savo vietoje ir kuriems niekas iš esmės nepasikeitė, visiškai niekas nepasikeitė po Naujųjų metų. Mes pasakome, kad jūs dirbate nekvalifikuotai, o šitie dirbs kvalifikuotai. Tai nedarykime tokios diferenciacijos. Nusivylimas mūsų sistema tik augs, ne mažės.

Šį įstatymą tikrai galima drąsiai atmesti ir grįžti prie to sureguliuavimo tada, kai darbo grupė pasiūlys vieną požiūrį į visą darbo apmokėjimo tvarką, įvertindama visas grupes ir jų reikšmingumą mūsų valstybei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 54, prieš – 10, susilaikė 33. Įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-2928(2)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

11.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIIIIP-3222 (*pateikimo tęsinys*)

Atsakant gerbiamam kolegai P. Saudargui ir primenant 109 straipsnį, pertrauka buvo paprašyta pusės valandos, kaip skelbia Statutas, ne mažiau kaip 30 ir ne ilgiau kaip valanda. 10 val. 19 min. mes paskelbėme pusės valandos pertrauką, vadinasi, iki valandos mes turime laiko. Ir dabar pranešėjas, manau, jau yra pasirengęs, nes po 5 minučių bus valanda.

Kad nereiktų nukelti niekur toliau, skelbiu: Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIIIIP-3222. Pateikimas. R. Karbauskis. Prašom.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9 straipsniu, 67 straipsnio 3 punktu ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, 10 straipsnio 3 dalimi, teikiame siūlymą Seimui paskelbti privalomą referendumą, jo vykdymą

numatant 2019 m. gegužės 26 d., ir referendume pateikti taip suformuluotą Lietuvos Respublikos 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto tekstą. Aš teksto galbūt neskaitysiu, kolegos, jį puikiai žinote. Vienintelis pakeitimas tekste yra iš 141 į 121 Seimo narij.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti išties labai daug Seimo narių. Bandysime, kiek įmanoma greičiau spėti. V. Čmilytė-Nielsen. Prašom. Ruošiasi M. Majauskas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų aš, kaip šachmatininkė, noriu jums pasakyti, kad, mano galva, sugalvojote labai elegantišką kombinaciją, kaip užtikrinti, kad į antrąjį rinkimų turą ateitų tie žmonės, kurie yra nusivylę Seimu, kurie, na, nemėgsta politikų ir kurie, be kita ko, atiduotų balsą už tikėtiną jūsų kandidatą antrajame Prezidento rinkimų ture. Aš darau prielaidą, kad šis siūlymas yra kur kas labiau susijęs su rinkimų kampanija nei su tikrai garbingu tikslu atsiklausti tautos ir leisti tautai apsispręsti dėl Seimo narių skaičiaus.

Aš noriu jūsų paklausti. Kaip buvo priimtas sprendimas, kodėl priimtas sprendimas būtent gegužės 26 dieną siūlyti, o ne, pavyzdžiui, per pirmąjį Prezidento rinkimų turą? Jei siūlytumėte per pirmąjį Prezidento rinkimų turą, aš tokią idėją palaikyčiau, bet manau, kad jūs to nesiūlysite.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolege, galiu jus patikinti, kad sprendimas siūlyti šitą referendumą nėra skaičiavimas rinkimų naudos viename ar kitame ture. Tai mūsų įsipareigojimas rinkėjams, tokia mūsų partijos programa, ir tokių partijų buvo ne viena, kuri turėjo įsirašiusi įsipareigojimą mažinti Seimo narių skaičių.

Dabar šnekant apie pirmą ir antrą turą. Projekte dabar yra parašyta antras turas. Aš galiu pasakyti viena, kad jeigu Konstitucinis Teismas išaiškins, kad referendumas dėl dvigubos pilietybės gali vykti vieną dieną, tai tikriausiai bus pasirinktas sprendimas, kad jis vyks pirmąją dieną, tada šį būtinai turėsime pakeisti į pirmą dieną. Aš iš karto pasakau logiškai, aiškiai, kad jie turi būti tą pačią dieną. Jeigu referendumas vyks dvi dienas dėl dvigubos pilietybės, kaip mes esame dabar nusprendę, jeigu Konstitucinis Teismas pasakys, kad taip galima, tada jokio skirtumo kada. Mes čia negalvojame apie tai, kada daugiau rinkėjų ar mažiau. Tiesiog jeigu iš tikrųjų būtų toks Konstitucinio Teismo sprendimas, kad tik viena diena, tai tokiu atveju, manau, būtų galima pakoreguoti, kad vyktų su pirmuoju turu abu referendumai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielas kolega, meilės dieną taip bičiuliškai kreipiuosi. Pabandy-siu paaiškinti, kas iš tikrųjų čia vyksta, ir tada paprašysiu jūsų paaiškinti, galbūt atskleisti mums kodėl. Yra toks terminas „demografinė urbanizacija“ – kai iš kaimo gyventojai keliai gyventi į miestą. Dėl šios priežasties 2016 metais buvo uždarytos dvi kaimiškos apygardos ir atidarytos dvi apygardos Vilniuje. Demografinė urbanizacija tęsiasi, ir 2020 metais Seimo rinkimuose bus uždarytos dar dvi kaimiškos apygardos ir atidarytos dvi apygardos Vilniuje. Dabar priėmus jūsų siūlomą sprendimą sumažinti 20 Seimo narių skaičių, absoliuti dauguma būtų sumažinta kaimo sąskaita. Tai jūsų mylimos apačios turėtų dar mažiau atstovų Seime. Ar galite paaiškinti tokį mažochistinį veiksmą meilės dieną?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš įsivaizduoju, kad meilės diena jums visai smegenis sumaišė, taip draugiškai šnekant. Aš niekaip nesuprantu, apie ką jūs šnekate. Mes priimsime sprendimą su jumis kartu svarstydami Seimo rinkimų įstatymą ir ten numatysime, kuri dalis – ar daugiamandačių, ar vienmنداčių skirstosi. Šiandien niekaip negalima pasakyti to, ką jūs teigiate. Mūsų sprendimas gali būti, pavyzdžiui, naikinti visas 20 daugiamandačių, gali būti sprendimas per pusę, tai yra ir tą, ir tą. Kodėl jūs teigiate, kad mažės kaimo? (*Balsai salėje*) Ne. Kad mažėja gyventojų kaime – tie procesai visai su šituo įstatymo projektu ir su tuo, kaip mes nuspręsimė Seime, niekaip nesusiję dalykai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi E. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Ramūnai, norėčiau jūsų pasiteirauti. Jūsų kolega V. Pranckietis čia prieš pusmetį pristatė panašų įstatymo projektą. Tada aiškinamajame rašte buvo du sakiniai, dabar yra trys sakiniai. Keičiant Konstituciją, atrodo, argumentacijos reikėtų daugiau. Aš norėčiau, kad jūs panaudotumėte tribūną išsakyti vis dėlto savo argumentus, kadangi jūs teikiate projektą, kodėl 121, kodėl ne 101, kodėl ne 131 ar 111? Kaip

jūs skaičiuojate, kokiais politologais remiatės, kokie yra... bent penkis punktus, kaip jūs įsivaizduojate pagrindimą, kodėl 121, o ne kitas kaičius? Ačiū.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Pirmiausias tikriausiai argumentas, kuris remtųsi į tą siūlymą, kuris dabar pateiktas, – 121, tai yra panaši proporcija, kokia mes išipareigojome savo Vyriausybės programoje mažinti valstybės valdymo aparatą. Tas procesas vyksta ministerijose. Lygiai taip pat šnekant apie Seimą, mes esame valstybės valdymo dalis ir šitoje situacijoje panašus procentas kaip ir ministerijose, kaip ir departamentuose, ir taip toliau. Toks yra mūsų tikslas.

Kitas dalykas yra Seimo darbo efektyvumas. Jūs puikiai suprantate, kad, vertindami Seimo darbo efektyvumą, mes galime daryti lyginimus su šalimis, kurios yra šalia mūsų – Estija, Latvija, Suomija, Norvegija ir taip toliau. Šiuo atveju galima teigti, kad Seimo narių skaičius ir Seimo darbo efektyvumas nėra dalykai, kurie savaime susiję. Kitaip sakant, Latvijos Seimas ir Estijos parlamentas dirba labai sėkmingai turėdami 100 Seimo narių arba parlamento narių.

Kitas klausimas, kad daugelio partijų rinkimų programose buvo apie tai šnekama labai ilgu periodu. Mums tiktai šiek tiek keista, kad anksčiau, ankstesnių seimų kadencijose, partijos, kurios įsirašydavo tą klausimą, jo niekaip nespėdavo ir atitinkamai nesikreipdavo į tautą, kad tauta pasakytų savo nuomonę. Tai vyksta tikriausiai jau trečią kadenciją, kai vis atsiranda siūlymų. Rinkimus laimi partijos, kurių programose tai yra įrašyta, ir jos pamiršta savo pažadą. Mes savo pažado pamiršti nesiruošiame. Kadangi Seime, jūs puikiai žinote, mes 94 Seimo narių palaikymo tokiam siūlymui nesurinktume, todėl yra ryžtasi kreiptis į tautą, kad tauta pasakytų savo nuomonę. Jeigu tauta palaikys šitą siūlymą, tai bus tautos sprendimas referendumu. Bet kokiu atveju tie, kurie palaikote arba nepalaikote, – mes visi gerbsime šitą tautos sprendimą. Tiesiog mes manome, kad per tą laiką labai labai daug Lietuvos žmonių yra išreiškę savo palaikymą šitam siūlymui mažinti Seimo narių skaičių jau ne sykį rinkimuose. Tiesiog mes pirmą kartą atsiliepėme į tą palaikymą pasakydami, kad tauta turi dėti tašką dėl šito klausimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už ilgus atsakymus.

V. Gailius – dėl vedimo tvarkos.

V. GAILIUS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, manau, kad, priimant tokį svarbų sprendimą, tokį svarbų parlamentarizmo veiklai ir istorijai sprendimą, privalėtų dalyvauti Seimo posėdyje pagrindinis Seimo narys – Seimo Pirmininkas, o jis šiuo metu skuba į Lietuvą ir nuo 15 valandos dalyvaus Seimo posėdyje. Seimo Pirmininko pozicija šiuo klausimu iš tikrųjų yra labai svarbi. Aš atkreipiau dėmesį į Pirmininko...

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar vyksta tik pateikimas.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Dabar tik pateikimas. Aš manau, kad jūs visiškai teisus, ir Seimo Pirmininkas turės proga priėmimo metu dalyvauti, išsakyti savo nuomonę. Šiuo atveju reikia sutikti su jūsų pozicija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Armonaitė.

E. GENTVILAS (LSF). Jūs gerai pasakėte, kad nesitikite, kad Seime pereis, ir matyti, kad patys taip ir diktuojate tokia tonacija, nes vien tiktai jūsų frakcijos narių parašais yra siūloma keisti Konstituciją. Jeigu manote, kad tai yra sutarimo ieškojimas vieniems patiems inicijuojant, manau, kad tai yra apsimestinis gestas.

Kitas dalykas. Pagrindiniu argumentu nurodomas mažėjantis Lietuvos gyventojų skaičius. Tokiu būdu jūs parodote tam tikrą gestą išeiviams Lietuvos piliečiams, kai, iš vienos pusės, kalbama apie dvigubos pilietybės įteisinimą, iš kitos pusės, pasakoma, kad mes jūsų nebeskaičiuojame ir jūsų skaičiaus nebevertiname rinkdami Seimo narius.

Galų gale, ar jūs įvertintote tokį dalyką, kad net ne piliečių, gyvenančių Lietuvoje, klausimus taip pat turi spręsti Seimas? Aš neatmetu galimybės, kad ne piliečių Lietuvoje gali daugėti, arba kitų valstybių piliečių, Seimas vis tiek turės tų gyventojų problemas spręsti.

PIRMININKĖ. Laikas!

E. GENTVILAS (LSF). Ar vertinate šituos demografinius aspektus?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš noriu pasakyti, kad Seimo darbo efektyvumas visiškai nepriklauso nuo to, kokios yra demografinės tendencijos, ir, aišku, šiuo argumentu kaip pagrindiniu niekas nesiremia. Bet aš tik pasakysiu viena: kažkodėl šalys, kuriose gyventojų skaičius auga didžiuliais tempais, Kinija ir taip toliau, savo parlamentų nedidina. Vėlgi sutinku su tuo, kad mes

turime šnekėti apie mūsų Seimo darbo efektyvumo galimybes. Kai mes nagrinėjome 121 Seimo nario variantą, tai vidutiniškai vienu Seimo nariu mažėja komitetuose narių skaičius ir taip toliau. Matyt, tai tikrai Seimo darbo efektyvumo nesumažins.

Jeigu šnekėtume apie lėšas, aišku, čia valstybės mastu nėra ypač didelė suma, bet reikia ją įvardinti. Vieno Seimo nario išlaikymas, tai yra jo patarėjų atlyginimai, Seimo nario atlyginimas, lėšos kanceliariinėms prekėms ir taip toliau, yra apytiksliai 100 tūkst. eurų per metus, tai yra mes kalbame apie 2 mln. eurų sumą per metus. Tai irgi skaičiuojant galima paminėti pavyzdžių, ką už tiek galima pastatyti arba ką už tiek pinigų galima išspręsti, bet tai yra ir tas pats tikslas, kaip mažinti valstybės valdymo aparatą ir daryti jį efektyvesnį. Šiuo atveju mes tiesiog geriname žmonių gyvenimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš norėčiau atsiklausti gerbiamojo Seimo ir pranešėjo. Buvo skirta 10 minučių. Norinčių paklausti – 14 Seimo narių. Ar sutiktume pratęsti laiką? (*Balsai salėje: „Nereikia, nereikia!“*) Nereikia? Kadangi žodį buvau suteikusi A. Armonaitėi, paminėjusi jos pavardę, tai pasutinė klausia A. Armonaitė. (*Šurmuly salėje*)

A. ARMONAITĖ (MSNG). Būtų sąžininga, ko gero, suteikti ir kitiems kolegoms.

PIRMININKĖ. Jūsų valia bus apsispręsti.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, kai mes ruošėmės skelbti referendumą dėl daugybės pilietybės, ilgą laiką dirbo darbo grupė, įvairių politinių pažiūrų politikai joje dalyvavo, teisės ekspertai, ieškojome sutarimo ir taip toliau. Dabar jūs į Seimą netikėtai per pratęstą rudens sesiją vasario mėnesį atnešate fundamentalų parlamentarizmo pokytį – Konstitucijos pakeitimą ir referendumą. Beje, dėl referendumo, kaip suprantu, jūsų partija taip pat ruošiasi rinkti parašus ir taip stiprinti savo rinkimų kampaniją savivaldoje, Europos Parlamento rinkimuose ir, žinoma, Prezidento rinkimuose.

Klausimas, kaip mums ir Lietuvos žmonėms patikėti jūsų ketinimų nuoširdumu? Ar nėra tai tiesiog suorganizuotas spektaklis?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš noriu pasakyti, kolege, su visa pagarba jums, kad mes savo pažadus rinkėjams, skirtingai nei kai kurios partijos, kurios jau buvo valdžioje ne sykį, vykdome. Šis įsipareigojimas yra mūsų rinkimų programoje, tai yra mūsų įsipareigojimas rinkėjams, už jį jie balsavo balsuodami už Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą rinkimuose. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Jeigu šnekėtume, ką mes turėtume aptarti, čia ne toks pats įstatymo projektas, tai yra Konstitucijos pakeitimas, koks yra dėl daugybės pilietybės, ten yra formuluočių klausimai ir taip toliau. Čia yra vienas skaičius ir mes apie tai jau esame šnekėję įvairių rinkimų metu, debatų metu ne vieną kartą.

Dabar šnekant apie parašų rinkimą. Jūs būtumėte teisingi... jūs būtumėte teisi, atsiprašau, jeigu aš nestovėčiau dabar čia, šioje tribūnoje. Jūs būtumėte teisi, jeigu aš nebandyčiau jūsų įtikinti balsuoti už šitą sprendimą, kad Seimas priimtų šitą klausimą, šitą sprendimą, nes nuo to momento, kai Seimas priims sprendimą, niekas parašų neberinks. Jeigu mes norėtume rinkti parašus dėl rinkimų, tokiu atveju aš čia dabar nestovėčiau. Jūs tą suprantate puikiai. Šitas mūsų sprendimas Seime leis nutraukti parašų rinkimą ir mes būsimė priėmę sprendimą visi kartu. Kaltinti tu, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga turi išskaičiavimą rinkti parašus – aš sakau, aš čia nestovėčiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausiti skirta 10 minučių, atsakinėta 14 minučių. K. Masiulis dėl vedimo tvarkos.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, pritarčiau jūsų produktyviam siūlymui pratęsti diskusiją. Mes vis dėlto svarstome Konstitucijos pakeitimą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pirmiausia apsispręskime, ar pratęsiame klausimus, o tada nuspręsiame, kiek laiko. Balsuojame, ar pratęsiame pateikimą, atsakymus į klausimus. Balsuojantys už mano, kad reikia pratęsti, ir tada siūlykite, kiek laiko pratęsti.

Balsavo 105 Seimo nariai: už pratęsimą – 21, prieš – 51, susilaikė 33. Daugiau laiko nebus skiriama atsakymams į klausimus. Motyvai. K. Mažeika – motyvai už po pateikimo.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Išties, kolegos, prisiminkite ir savo programas, kurias rašėte prieš Seimo rinkimus. Mes tikrai buvome ši klausimą išitraukę ir aš tikrai nematau baimės, kad galėtume švęsti tą tikrą demokratijos šventę, apie kurią jūs patys kalbate. Leisti žmonėms pasirinkti – tai turbūt ir yra demokratijos šventė. Žmonės tegu nusprendžia. Tas

bandymas, kai pritrūko 94 balsų praeitą kartą balsuojant, tik parodo, kad jūs turite kitokių motyvų. Iš tiesų siūlyčiau tikrai pritarti ir nekankinti tų žmonių, kurie šiandien renka parašus visoje Lietuvoje, kasdien pasirašo šimtai žmonių. Nekankinti tų žmonių, kad jiems reikėtų ieškoti pasirašyti, vargti, nes tikrai manau, kad ta demokratijos šventė įvyks. Tiesiog siūlyčiau pritarti tam ir leisti žmonėms tą šventę švęsti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Jeigu parlamentas būtų tikrai dirbtinai išpūstas, ko gero, būtų galima svarstyti įvairius variantus. Tačiau, kaip mes žinome, dabartinis Seimo narių skaičius atitinka tarptautinėje praktikoje naudojamą formulę, kai parlamentų narių skaičius yra nustatomas gyventojų skaičių ištraukus iš kubinės šaknies. Net ir sumažėjus gyventojų skaičiui Lietuvoje, mes atitinkame šią formulę ir nėra jokio formalaus argumento, kodėl reikėtų keisti parlamento narių skaičių. Dar daugiau, yra labai svarbu turėti omenyje, kad Lietuvos piliečių skaičius nemažėja, ir tokia pataisa nubraukia tuos Lietuvos gyventojus, tuos Lietuvos piliečius, kurie gyvena užsienyje. Mažesnis Seimas reiškia mažiau klausimų, mažiau įvairovės, mažiau kitokios nuomonės ir daugiau galimybių įvairioms interesų grupėms tiesiog vienu rankos mostu, vienu ypu lengvai nupirkti parlamentą. Čia vyksta prezidentinė valstiečių kampanija, kuri yra paruošta jų kandidatui į prezidentus S. Skverneliui. Tačiau ant kortos yra statomas visas Lietuvos Respublikos parlamentarizmas. Tai yra pats tiesmukiškiausias, pigiausias populizmas, kuris mums gali kainuoti labai brangiai. Kviečiu nedaryti šitos klaidos ir balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsisprendžiame balsuodami.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 57, prieš – 41, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo.

Gerbiamieji kolegos, siūlau ypatingą skubą. Kadangi ši sesija baigiasi šiandien, sprendimą reikėtų priimti. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Aš buvau užsirašęs kalbėti dėl motyvų ir buvau pirmas, bet negavau, gal čia technika sutrukdė. Tiek to. Bet aš noriu pasakyti tik tiek, kad vakar į mane kreipėsi Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės vardu ponias D. Henke, išreiškė rimtą susirūpinimą dėl referendumo datos. Jie ne prieš, kad yra pateiktas klausimas, ir supranta, kad jie nesikiša į mūsų klausimus, bet išgyvena, kad antrame ture bus mažiau balsuotojų ir čia gali būti jiems problemų.

Aš norėčiau pasakyti, mes nesulaukėme dar Konstitucinio Teismo išvados. Vasario pabaigoje bus Konstitucinio Teismo išvada. Manau, kad jei Konstitucinio Teismo išvada bus tik viena ar dvi dienos, tai turėsime ieškoti ir atsižvelgti į D. Henkės ir pasaulio lietuvių pasiūlymą ir tą 26 dieną perkelti arčiau arba į tą pačią gegužės 12 dieną. Todėl aš noriu, kad atsižvelgtumėte į pasaulio lietuvių rūpestį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs užsirašėte kalbėti svarstyimo stadijoje. Manau, galbūt tą dar sakysite.

O dabar pateikimas ir mano siūlymas – ypatinga skuba. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti ir apsispręsti, kad šį Seimo nutarimą svarstytume ypatingos skubos tvarka. Svarstymas būtų po trijų valandų, vakariniame posėdyje.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 57, prieš – 36, susilaikė 8. Skiriama ypatinga skuba. Svarstymas ir priėmimas vakariniame posėdyje.

Replika po balsavimo? (*Balsai salėje*) O komiteto nebūtina. Jeigu yra pageidavimų, galima tai daryti, bet Seimas apsisprendžia, ar reikia skirti komitetą. Seime apsispręsime, ar reikia skirti komitetą. (*Balsai salėje*) Yra pasiūlymų? Nėra pasiūlymų. Komitetas... (*Balsai salėje: „Yra!“*) Yra pasiūlymas.

Balsuojame, ar skirti pagrindiniu komitetu Teisės ir teisėtvarkos komitetą. (*Balsai salėje*) Kolegos, ar supratote balsavimą? Tie, kurie manote, kad reikia skirti komitetą...

Palaukite, išsiaiškinkime, kad nebūtų jokių problemų. Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, taip pat norėčiau pridurti, kad Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas irgi turėtų pasakyti savo nuomonę.

PIRMININKĖ. Kai skiriama ypatinga skuba, komitetų gausa yra nesiūloma. Tokia yra Seimo praktika. Buvo pasiūlymas. Jeigu balsuosite, kad reikia skirti komitetą, tai kaip pagrindinis bus Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Kurie manote, kad komiteto nereikia, balsuojate prieš. (*Triukšmas salėje*)

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ne, ne, ne, gerbiama pirmininke!

PIRMININKĖ. Ramybės! G. Landsbergis – dėl vedimo tvarkos.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiama pirmininke, vis tiek aš kreipiuosi į jus kaip demokratę šioje valdančiojoje daugumoje.

Mes keičiame Konstituciją, mielieji. Konstitucija! Ypatingo posėdžio metu, ypatingos skubos tvarka, ir dabar jūs siūlote, kad komitetų šitam nereikia. Tai gal tada išvis nebereikia, tiesiog jūs paimkite, padėkite parašą ir būsime priėmę visus sprendimus. Mielieji, aš tikrai sakau, kad šitas sprendimas turi būti priimtas po komiteto svarstymo.

PIRMININKĖ. Gerai, nesiginčykime, tvarka. Išgirsime visų argumentus ir priimsime sprendimą. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Prieš tai buvęs kalbėtojas meluoja, kad keičiame Konstituciją šituo sprendimu. Mes nekeičiame, o tiesiog sudarome galimybę tautai pasisakyti dėl Konstitucijos keitimo.

Kitas dalykas, Teisės departamentas neturėjo pastabų nei dėl siūlomo Konstitucijos pakeitimo teksto, nei dėl nutarimo. Jeigu jūs pageidaujate, Teisės ir teisėtvarkos komitetas gali susirinkti, pasakyti, kad pastabų nėra, ką aš sakau dabar, ir tuo pabaigti. Tiesiog, kolegos, aš nemanau, kad mes posėdį turėtume daryti dėl posėdžio. Paprastai kitais atvejais Seime, turint tokius projektus, kai nėra Teisės departamento pastabų, niekada komitetai nėra skiriami, kai yra ypatinga skuba.

PIRMININKĖ. Būtent ta praktika vadovaujamės.

Gerbiamas A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jeigu mes keistume Konstituciją, tai pagal Statutą yra ir reglamentuojama, kaip mes keičiame Konstituciją. O dabar aš siūlyčiau Seimui visų pirma apsispręsti, ar mes paskiriame komitetą, ar nepaskiriame, o paskui jau – kokį komitetą paskiriame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Sabatauskas iš eilės, bet gal...

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, įsivaizduokime, nesvarbu, kad mes čia priimame Seimo nutarimą dėl referendumo paskelbimo, tačiau kiekvienas Seimo narys turi iniciatyvos teisę pateikti siūlymus.

PIRMININKĖ. Sutariame.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Jeigu bus pateikti siūlymai, visiškai natūralu, kad tuos siūlymus turėtų išdiskutuoti Seimo paskirtas komitetas, bent jau vienas komitetas. Tada pateiks savo išvadą, nes gali būti įvairiausių siūlymų. Tai tokia praktika, kad iš karto siūlymai svarstomi plenariame posėdyje nepateikus išvados, nepateikus argumentų, na, būtų nelogiška.

PIRMININKĖ. Ačiū. Maždaug susiformavo pozicija ir nebetęsdoma siūlau Teisės ir teisėtvarkos komitetą skirti pagrindiniu komitetu. Pagal kompetenciją referendumo klausimai priskiriami Teisės ir teisėtvarkos komitetui ir, manau, būtų labai teisinga tai daryti. (*Balsai salėje*) Norite visi kalbėti. Kadangi daug žiniasklaidos, būtina tai daryti. Prašom. Trečią kartą G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. (*Balsai salėje*)

E. GENTVILAS (*LSF*). Kokios čia replikos? Atsiprašau, gerbiama pirmininke...

PIRMININKĖ. Nekalbėkime visi, suteiksiu žodį. Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis. Ramybės.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama pirmininke... (*Balsai salėje*) Na, norėčiau atkreipti dėmesį ir aš į gal ne iki galo korektišką replikų pasirinkimą.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Tikrai ne dėl žiniasklaidos kalbame, o todėl, kad, manau, mes klibiname vieną iš esminių Konstitucijos akmenų. Karingi, populistiskai nusiteikę kai kurie kolegos, matyt, jau tai padarys iki galo. Vis dėlto mano siūlymas būtų pateikti Seimui alternatyvų balsavimą dėl dviejų pasirinkimų, dėl dviejų pagrindinių komitetų, ir tegul Seimas nusprendžia: ar Teisės ir teisėtvarkos komitetas yra pagrindinis, ar Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas yra kaip antroji galimybė dėl pagrindinio komiteto.

PIRMININKĖ. Gerai. Pasiūlymas geras. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiama posėdžio pirmininke, nors jūs visą laiką labai prielanki konservatoriams dėl to, kad jus pagiria, aš priminsiu labai toki...

PIRMININKĖ. Jaunesnis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). ...Seimo narij, kad suskaldė A. Valinsko partiją, bet paskui jam tie patys konservatoriai iškėlė bylą. Tad, žinokite, į tą pusę mažiau žiūrėkite.

Aš jums pasakysiu. Buvo laikas, ne šiandien užregistruotas nutarimo projektas, ponas J. Sabatauskas ir kiti galėjo teikti siūlymus. Jeigu nesuspėjo per tris dienas, tai tų siūlymų nepadarysi per tris valandas. Tikrai ne naujas klausimas, klausimas keliamas ne vieną kadenciją.

PIRMININKĖ. Ačiū.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Ir, man atrodo, ponai konservatoriai, nebijokite tautos. Mes teikiame sprendimą tautai, kad priimtų. Juk šitą Konstituciją ne konservatoriai priėmė, žmonės priėmė, tauta priėmė ir ją keisti turi teisę tauta. Kodėl jūs nuolat bijote tautos? Atsakykite į šitą klausimą. Ką, rusams tarnauja Lietuva?

PIRMININKĖ. Ačiū, ačiū. Ramybės! (*Balsai salėje*) R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, mes dabar galbūt tų iečių bandykime nebelaulyti. Aš manau, kad pasiūlymas buvo labai geras Liberalų sąjūdžio seniūnės, kad mes iš karto galėsime datą pakoreguoti, kad jūs galėtumėte balsuoti už šitą pasiūlymą. Aš tikrai asmeniškai tikiuosi jūsų balso, bet tokiu atveju reikia Teisės ir teisėtvarkos komiteto susirinkimo, nes iš tikrųjų būtų galima pašalinti tas abejones, kurios buvo pasakytos dėl pirmo ir antro turo, tai yra pakeisti datą į pirmą turą iš karto. Būtų labai gerai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Manau, komitete visi pasiūlymai pagal Statutą turi būti registruoti, komitetas priims sprendimą, ir mes apsispręsime, nes jau bręsta pozicija dėl komiteto.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, šita sesija pratęsta vasario 12 ir 14 dienomis vardan Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo. Na, pasirodo, tai nebėra svarbu, galima atidėti kovo mėnesiui, ir staiga šast įregistruojama referendumo iniciatyva. Toks smulkus dalykas, susijęs su Konstitucijos pakeitimu, diskusijų nereikia, darome ypatingą skubą. Atsikvošėkite! Kam buvo sukviesta šita sesija? Visai ne tam dalykui, kurį įkišate pakeliui, siūlymui keisti Konstituciją, surengti referendumą. Jeigu tai toks darbo organizavimo stilius, tai atleiskite, jis yra beviltiškas. Jeigu tai sąmoningai padaryta, tai atleiskite, tai yra sukčiavimas.

PIRMININKĖ. Aišku. Kiekvienas pasilieka su savo nuomone. Nenorėčiau sutikti, Seimas dirbo labai atsakingai ir priėmė daug labai teisingų, labai reikalingų... Vyko dėl Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo diskusijos ir svarstymai ir paliekame neskubėjimą. Šiuo atveju diskusija bus vykdoma vakariniame posėdyje. Dabar mūsų užduotis apsispręsti, kuriam (kaip suprantu, komitetas reikalingas) paskirti. Balsuojantys už balsuojate už Teisės ir teisėtvarkos komitetą, balsuojantys prieš balsuojate už Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 56 – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, prieš – 44 – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Skiriamas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstysime po trijų valandų, kaip numatyta Statute.

11.46 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 2, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2929(2) (priėmimas)

Gerbiami kolegos, grįžtame prie darbotvarkės. Lydimasis – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2929(2). Jis yra lydimasis Energetikos įstatymo projekto. Priėmimas.

Pastraipsniui. Pasiūlymų nebuvo gauta. Keturi straipsniai. 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2, 3 ir 4 straipsnius galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 66, prieš – 2, susilaikė 16. Įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-2929(2)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

11.48 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. I-1565 2, 3, 10, 10¹, 11, 12, 15, 18, 20, 21, 22, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2932(2) (priėmimas)

Kitas lydymasis teisės aktas – Šilumos ūkio įstatymo atitinkamų straipsnių įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2932(2). Priėmimas pastraipsniui. 21 straipsnis. Dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta. Visus šiuos straipsnius pastraipsniui nuo 1 iki 21 galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 76, prieš – 2, susilaikė 9. Šilumos ūkio įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2932) priimtas. (*Gongas*)

11.49 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2933(2) (priėmimas)

Kitas lydymasis teisės aktas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2933(2). Pastraipsniui. Du straipsniai. 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime. Pasiūlymų dėl jų nebuvo gauta.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2933) priimtas. (*Gongas*)

11.50 val.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo Nr. XII-2702 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2935(2) (priėmimas)

Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2935(2). Priėmimas. Pastraipsniui. Vienuolika straipsnių. Dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta. Nuo 1 iki 11 straipsnio galime priimti? Priimame. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 74, prieš nėra, susilaikė 7. Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-2935(2)) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

11.51 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2478(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2478(2). Priėmimas. Pastraipsniui. Yra vienas straipsnis, kad kovo 19-oji yra Klientų diena. Teisės departamento pasiūlymas dėl numeracijos bendrame Atmintinų dienų įstatymo projekte. Tam siūloma pritarti.

Dėl viso įstatymo projekto D. Kepenis – už. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Mieli kolegos, kiekvienas iš mūsų, kaip ir visi šalies gyventojai, nuolat turime reikalų įvairiose paslaugas teikiančiose įmonėse, įstaigose, organizacijose, tai yra parduotuvės, gydymo įstaigos, valstybinės, kultūros, sporto klubai, bankai, telefono kompanijos,

bibliotekos ir taip toliau. Mes ten tikimės, laukiame pagarbaus elgesio, dėmesingumo, paslaugumo, atidumo, kad mums padėtų, ir norime gauti geriausią paslaugą. Deja, ne visuomet sulaukiame ir tai šiandien yra viena iš didžiausių Lietuvos problemų, nes daugybė mūsų žmonių, nusivylusių valdininkais, vadinamaisiais *činovnikais*, kartu nusivilia ir savo valstybę.

Aš manau, kad Klientų dieną, kuri atsirado prieš dešimt metų Lietuvos jaunųjų verslininkų iniciatyva, paskelbti kovo 19 dieną yra vienas iš labai gražių žingsnių tą problemą išspręsti. Įdomiausia, kad šitą dieną pasaulis pasigavo ir jau nemažai pasaulio valstybių švenčia ją. Per dešimt metų jau turbūt beveik 20 valstybių šiandien švenčia ir vadina tą dieną gimusią Lietuvoje. Tai yra vienas iš pigiausių ir geriausių būdų skelbti pasauliui apie savo valstybę.

Aišku, būtų neprotinga ta proga nepasinaudoti, nes tai mums tikrai nieko nekainuoja, bet padėti gali labai daug. Jeigu mes suprastume, kad labai dažnai, kai ateiname gauti paslaugų ir jų negauname, mes iš kliento tampame pacientu ir tada einame vėl pas daktarus ieškoti pagalbos...

Taigi aš linkiu visiems šią dieną palaikyti, palaikyti jaunimo iniciatyvą ir džiaugtis, kad yra tokių žmonių, kurie ją kelia, pasinaudoti, kad Lietuva skamba pasaulyje kaip Klientų dienos gimimo vieta, tai yra vienintelė iš visų mūsų minimų dienų, Lietuvoje gimusi. Tikiuosi, kad jūs ją palaikysite. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. K. Masiulis – motyvai prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Šiandien, kolegos, klientizmas turi neigiamą atspalvį, šita sąvoka. Čia mes bandome atrasti ką nors labai pozityvaus, bet tai yra santykis tarp patrono ir kokio nors globojamojo. Patronas, aišku, dominuoja, tas globojamasis – tai niekingas. Neretai taip ir yra. Čia mes nieko per daug neišaukštinsime, ir čia ką D. Kepenis paaiškino, tai man skamba keistai, jeigu ne absurdiškai. Jeigu kokia nors degalinė, dar kas nors nori pareikšti pagarbą savo klientams, tegul reiškia pagarbą. Laimė, kad yra konkurencija, kad nėra vienos degalinės, kad mes galime rinktis. Kliento santykis su paslaugas teikiančiais – daug negatyvių aspektų gali būti, nes yra neleistinų paslaugų, blogų paslaugų, netgi baisių ir baudžiamų paslaugų, ir jos yra perkamos, o tie asmenys yra klientai ir taip toliau.

Šiaip aš visados nuosekliai pasisakau prieš tokių dalykų reglamentavimą. Čia vienas pavyzdys, kaip mes niekingai nebranginame savo laiko. Taškome į visas puses, priimdami štai tokius įstatymėlius. Atsiprašau už tokią nepagarbą, bet aš tikrai negerbiu nei siūlytojų, kurie taip siūlo, nei tokių siūlyimų. Mes turime rimtų dalykų, galėtume rimtus dalykus rimtai svarstyti ir leisti juos išdiskutuoti, rimtai išdiskutuoti. Bet čia gaištame laiką kažkokiems klientams, dienoms, dar kokioms dienoms. Jeigu nori degalinė, tegu paskelbia, kad mūsų degalinėje kliento diena, ir mes ten labai švęsime. Pirmyn. Jeigu verslas nori, kad tai būtų jų verslo bendruomenę jungianti ir kažkokią pagarbą savo klientams išreiškianti – pirmyn, tegu paskelbia. Džiugu, tegu daro. Kodėl čia Seimas turi ateiti ir spręsti? Čia mes tokie reikšmingi, susireikšminę, net negalime leisti žmonėms švęsti, kada jie nori. Mes turime paskelbti dieną, numatyti...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, bet jūs jau viršijote visus mano geranoriškumus. Nutraukiame. A. Gumuliauskas – motyvai už.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Kadangi žinojau, ką kalbės gerbiamas Kęstutis, tai aš užsirašiau. Aš turiu pasakyti, kad iš tikrųjų su istorinės atminties reikalais šita diena nieko bendro neturi. Bet kartu mes ne tik vertiname istorinę praeitį, istorinę atmintį, bet kuriame ir naujas tradicijas. Šiuo atveju kolega D. Kepenis pasiūlė naujos tradicijos pažymėjimą. Žinant, kad pas mus susiformavo vartotojiška visuomenė, galbūt tokiai vartotojiškai visuomenei ši diena ir turėtų būti įsimintina. Aš įsivaizduoju, kad liberalai tikrai turėtų balsuoti už šitą dieną. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Glaveckas – motyvai prieš.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos... (*A. Sysas: „Klientas vyriausias...“*) Tu nerėk, būk geras. A. Sysas čia vaikšto aplink ir bliuana kaip ožys. Labai atsiprašau, grynai techninė klaida.

Klausant šito pasiūlymo, peršasi mano vieną kartą minėtas autorius, kuris parašė „Guliverio keliones“. Aš pirmą kartą minėjau apie trumpakojus ir ilgakojus, o dabar yra kita dalis, tai plokščiakakčiai ir stačiakakčiai. Tai toje knygoje kaip tik aprašo panašią situaciją: diskusiją vykdo dėl vieno klausimo, tai yra kiaušinio sudaužymo iš viršaus ar iš apačios. Klientų dienos paskelbimas

kaip pasaulinis faktorius iš tikrųjų neįvyks ir, man atrodo, Seime jau reikėtų baigti tų visokių dienų kūrimą ir dauginimą, nes mes prisidauginsime iki to, kad padarysime ir valkatų, ir benamių, ir visokių kitokių dienų, nes ir visi kiti atvejai taip pat yra ne mažiau gerbtini ir žinotini pasauliui. Todėl manau, kad baikime juokinti visą publiką ir nustokime vieną kartą tokius dalykus daryti. Reikia apriboti prieinamumą prie tokių siūlymų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis kalba, motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Iš tikrųjų aš netikėjau, kad šitas projektas prieis svarstymo stadiją ir kad ponas A. Gumuliauskas vis dėlto su tam tikra sveika humoro doze priims šitą siūlymą savo komisijai svarstyti. Mes turėtume rūpintis atmintinų dienų prestižu, nes tai yra priminimas tautai, ką iš tikrųjų reikia atsiminti. Dabar mes einame keliu, kuris iš esmės niveliuoja visas atmintinas dienas, ir galima prirašyti bet ką, kas mums šauna į galvą, vienam kažkuriam Seimo nariui ar kam nors ir panašiai. Tai kažkada sovietmečiu kabėjo toks pakabinamas kalendorius ir ten būdavo surašyta daug minėtinių dienų, už kurias *chebra* galėdavo teisėtai išgerti, nuplėšusi kiekvieną popieriuką. Mes dabar einame prie to, bus proga papildomai pažymėti prie bambalio ar dar prie ko nors. Ar mes tą norime pasiekti? Vienintelė logika, gal čia tokią pagaučiau: kadangi dabar norima Seimo narių skaičių sumažinti, tai kad būtų diskredituotas Seimas ir pasakyta, kad ten užsima *glupstvom*, arba nesąmonėm, išverčiu, Seimo nariai, tai tada tikrai jų reikia mažinti. Čia yra pastiprinimas šito argumento. Vienintelis teigiamas argumentas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mielieji kolegos... A. Gumuliauskas dėl vedimo tvarkos?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Taip. Gerbiamas Rimantai, kadangi mane paminėjote, aš noriu pasakyti, kad Istorinės atminties komisija šito dalyko tikrai nesvarstė, nes tai nėra istorinės atminties objektas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Visiškai visiems viskas aišku. Apsisprendžiame balsuodami dėl Atmintinų dienų įstatymo. Prašom, kolegos, balsuoti.

Na, pritrūko balsų, teks atidėti balsavimą. Užsiregistravo 56 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, 12 val. 1 min., pradedame Vyriausybės valandą. Vyriausybės valandai pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Liesys.

12.01 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS (J. LIESYS, LSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pradedame Vyriausybės valandą. Vyriausybės nariai jau užėmė savo vietas. Gerbiamo premjero nėra, jis atostogauja. (*Triukšmas salėje*) Seimo nariai, prašom netrukdyti.

Pirmas klausimą užduoda M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Aš norėjau paprašyti, pirmininke, gal šiek tiek tvarkos galėtumėte paprašyti ir suorganizuoti, nes panašu, kad visiška netvarka. (*Skambutis*) Ačiū, pirmininke.

Aš norėjau kreiptis į sveikatos apsaugos ministrą, bet jo nematau. Ar yra sveikatos apsaugos ministras?

PIRMININKAS. Ne, nėra.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Nėra. Tada norėčiau kreiptis į žemės ūkio ministrą. Gerbiamas ministre, Lietuvoje yra auginamos pluoštinės kanapės ir iš pluoštinių kanapių yra pinamos virvės, iš sėklų, žinome, gaminamas aliejus. Bet iš paties pluošto Lietuvoje negalima gaminti, spausti aliejaus, kuris daugelyje šalių yra naudojamas kaip gydomasis aliejus, nors ir tame aliejuje yra itin mažas įstatymu leidžiamas THC, psichoaktyvios medžiagos, kiekis. Ar jūs nesvarstote peržiūrėti teisės aktus, kad būtų galima iš pluoštinių kanapių spausti, ne iš sėklų, o iš pluošto, aliejų, kuris turi daug gydomųjų savybių?

G. SURPLYS. Dėkoju, Mykolai, už klausimą. Iš tikrųjų tas klausimas yra aktualus, mes jį svarstome. Aš ketinu susitikti su sveikatos ministru pasikalbėti, nes nėra nauja ta istorija. Kanapių vartojimo galimybės yra didelės ir tikrai galėtų prisidėti prie žemės ūkio gamybos intensyvinimo ir galbūt aukštesnės pridėtinės vertės produktų gamybos. Taigi, sakau, tas klausimas yra aktualus.

Aš praeitą savaitę buvau susitikęs su „Investuok Lietuvoje“ atstovais, kurie irgi mato horizonte galimų investicijų. Taigi tikrai tą klausimą žiūrėsime. Bet, kiek man žinoma, šiuo metu vis tiek klausimą reikės spręsti Seime, nes reikėtų pakeisti vieną arba du įstatymus tam, kad mes galėtume toms kanapėms atverti kelią į platesnę gamybą.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas Eugenijau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, Vyriausybę sudaro 15 asmenų. Šiuo metu, Vyriausybės valandos metu, yra tik septyni. *Minimum* tai galima įvertinti kaip Vyriausybės nepagarbą Seimui, *maximum*, aš nežinau, ar nereikia atidėti ir Vyriausybės valandą surengti kitu metu, kai susirinks bent aštuoni Vyriausybės nariai. Atėjo aštuntas, jeigu neklystu, tai tada mano replika baigėsi tu.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamajam Eugenijui už repliką. Užsiregistravę, kaip ir buvo pranešta, dalyvaus aštuoni Vyriausybės nariai. O aš pasakiau, kad premjeras atostogauja.

Dabar klausia gerbiamas J. Sabatauskas ir ruošiasi A. Dumbrava. (*Balsai salėje*) V. Čmilytės-Nielsen nėra. Kitas bus, duosiu, duosiu.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš labai norėčiau paklausti ministro L. Kukuraičio, jeigu leistų kolegė jam klausytis. Gerbiamas ministre, klausimas bus apie neįgaliųjų orų gyvenimą, integravimąsi į visuomenę. Jūsų, socialinės apsaugos ir darbo ministro, įsakyму, yra patvirtintos gairės dėl asmeninio asistento. Tačiau pačiose gairėse, tame nutarime yra pažymėta, kad realiai nėra jokio teisinio reguliavimo Lietuvos Respublikoje dėl asmeninio asistento.

Savivaldybės užsiima, galima sakyti, pačios savo iniciatyva, naudoja lėšas, kurios skirtos socialinei paramai. Pavyzdžiui, Alytaus miesto savivaldybė – 20–25 tūkst., jūs kai kurioms savivaldybėms esate paskyrę ir daugiau, pavyzdžiui, Šiauliams, Kaunui – po pusę milijono. Tai kada, gerbiamas ministre, bus parengti įstatymų projektai dėl asmeninio asistento įgyvendinimo Lietuvoje, kad tie žmonės, kurie šiandien turi tokią negalią, dėl kurios negali nei laisvalaikio, nei kitos veiklos vykdyti... Ar yra rengiami tokie įstatymai ir kada bus parengti?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų labai opi problema, labai opus klausimas. Tai, ką jūs minite, tuos skaičius, lėšas, kurias gauna savivaldybės ir naudoja būtent asmeniniam asistentui, yra pilotinis projektas. Būtent jis tam ir yra sukurtas, kad būtų nustatomas šitos naujai diegiamos paslaugos mūsų visuomenėje tiek turinys, tiek aprėptis, kiek ir kokias grupes... kiek ir kokių grupių, kokią negalią turintys žmonės turėtų gauti asmeninio asistento paslaugas.

Paslauga yra labai brangi, viena brangiausių apskritai socialinių paslaugų srityje. Ne veltui skandinavų šalyse kai kurių grupių pradeda atsisakyti dėl brangumo. Todėl pats testavimas, pilotavimas tam ir yra skirtas, kad mes atpažintume, įvardytume, kurios grupės turi gauti šią paslaugą, ir tada, pasibaigus pilotui, viską įvertinę, parengtume teisės aktus ir tai įdiegtume į teisinę sistemą. Tam yra skirti tiek 2019, tiek 2020 metai, ir 2020 metais jau turėtume turėti teisinę bazę ir finansavimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Ruošiasi S. Tumėnas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra socialinės apsaugos ir darbo ministrui. Gerbiamas ministre, noriu jūsų paklausti, kaip vertinate procesą keičiant Vaiko teisių įstatymą, nes dabar iš tiesų Seime susidaro išpūdis, kad viskas vyksta ypač chaotiškai. Yra sujungti du projektai, rengtas jūsų ministerijos, jam Žmogaus teisių komitete pritarėme, ir kitas projektas, turintis daug nuostatų, kuriomis jie vienas kitam prieštarauja. Todėl noriu paklausti, kaip vertinate perspektyvas pavasario sesijoje galų gale išspręsti ir užpildyti tas spragas, kurios yra likusios šiame įstatyme, ir užtikrinti, kad ateityje tikrai nėra vienas vaikas nebūtų paimtas iš šeimos be pagrindo, kaip kad gali būti, jog buvo iki to?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Patį procesą vertinu kaip natūralų, iš tiesų, kai kyla rezonansinės situacijos įgyvendinant Vaiko teisių įstatymą. Mūsų visuomenėje buvo nemažai iniciatyvų, tiek iš Seimo narių, žinome, kad iš viso buvo įregistruoti trys įstatymai, vienas iš jų Vyriausybės. Tai, kas įvyko Seime derinimo procese, vertinu labai teigiamai, nes tikrai buvo labai plačios diskusijos ieškant tų kompromisų, dėl kurių visi sutarė, ir būtent siekiant tų tikslų, kuriuos jūs įvardinate, kad vaikai nebūtų paimami lengva ranka arba, kitaip sakant, nėra vienas vaikas nebūtų paimtas per klaidą. Čia vienas dalykas.

Kitas dalykas. Mes turime ir toliau išlaikyti vaikų apsaugą visose situacijose ten, kur tarnybos dalyvauja.

Dabar dėl bendros statistikos aš tikrai pasakyčiau, kad gruodžio mėnesį paimtų vaikų skaičius mūsų šalyje yra pats mažiausias per pastaruosius dešimt metų. Tikrai net ir pagal dabar egzistuojantį įstatymą mes galime užtikrinti pagalbą ir apsaugą vaikų, nepaimdami jų iš šeimų, taip, kaip yra susikūręs įspūdis visuomenėje.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi S. Tumėno nematau, klausia A. Baura. Ruošiasi A. Vinkus.

A. BAURA (LVŽSF). Dėkoju. Mano klausimas būtų vidaus reikalų ministrui arba gerbiamam V. Šapokai. Negaliu net įvardinti, kuris į mano klausimą galėtumėte atsakyti. Pastaruoju metu viešojoje erdvėje nuolat buvo keliamas klausimas dėl Žemės ūkio ministerijos perkėlimo į Kauną. Po vakar dienos Vyriausybės sprendimo žinome, kad ministerija keliasi, o pavaldžios organizacijos dar pasižiūrės, kaip tai ministerijai seksis.

Mano klausimas būtų dėl likusių visų ministerijų, kas buvo ir Vyriausybėje diskutuojama, ir pasakyta, kad bus aiškumas, kiek tai kainuos, kokie kaštai sukėlimo į vieną vietą ir pinigine išraiška, ir laiko požiūriu. Gal dėl to yra kažkoks didesnis aiškumas?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai šitas projektas yra vykdomas. Jis yra stebimas Strateginių projektų komisijoje. Manau, kad tikrai galima Seimo narius supažindinti atskirai su pačia eiga, su numatomomis išlaidomis ir sutaupymais. Tikrai pasiruošime ir pateiksime tą informaciją.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymus. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi K. Starkevičius.

A. VINKUS (LSDDF). Tą klausimą norėjau pateikti gerbiamam sveikatos apsaugos ministrui, bet kadangi yra gerbiamas vidaus reikalų ministras, sveikatos ministrui atstovaujantis, gal daugiau... Gerbiamas vidaus reikalų ministre, drįstu kreiptis į jus. Ankstesnėse kadencijose buvo daug nesusipratimų ir pasipriešinimo sukėlė siekis užtikrinti glaudų bendradarbiavimą ir integraciją tarp Greitosios medicinos pagalbos tarnybų ir Bendrojo pagalbos centro. Norėčiau paprašyti jūsų, jeigu įmanoma, apibūdinti, kaip vyksta šis bendradarbiavimas dabartinėje praktikoje ir kaip pasikeitė Greitosios medicinos pagalbos iškvietimo operatyvumas, jeigu laikote, kad šis bendradarbiavimas vyksta reikiamu lygiu?

Kartu norėčiau papildyti savo klausimą. Ar turite kokių šioje srityje tolesnių siekių ir tikslų? Jeigu taip, gal galėtumėte juos įvardinti?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Tikrai labai aktualus klausimas. Sprendžiant susidariusias situacijas, pereinant prie vieno bendro numerio, tai yra 112, Bendrosios pagalbos centro jau yra tikrai daug nuveikta. Šiandien yra parengtas ir Vyriausybės nutarimas, ir įstatymo projektas dėl abiejų numerių (kalbu apie numerio 112 ir bendrosios medicinos pagalbos numerį 033) sujungimo. Yra įstatyme aiškiai numatyti terminai. Yra numatytos galimybės bendrąjį medicinos pagalbos numerį dar palikti iki 2023 metų, jeigu gerai prisimenu, veikiančį. Juo būtų teikiamos konsultacijos prireikus asmenims, bet šiaip tai yra numatyta, kad nuo 2020 metų bus bendras vienas pagalbos numeris 112. Tikrai jau ir teisinė bazė yra tam parengta, ir įstatymo projektas irgi yra parengtas ir turėtų pasiekti greičiausiu laiku Seimą. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymus. Dabar klausia gerbiamas K. Starkevičius. Ruošiasi K. Glaveckas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Aš noriu paklausti susisiekimu ministro. Ačiū už susitikimus su gyventojais, nes, kaip žinote, per Kauną tiesiama „Rail Balticos“ geležinkelio vėžė, iš tikrųjų daugiau aiškumo buvo po susitikimų.

Dabar mano klausimas kitas. Turbūt ne vienas Seimo narys atkreipė dėmesį, kad iš tikrųjų krovinių srautai ne mažėja, bet didėja. Bet kas atsitiko? Noriu, kad paaiškintumėte, kodėl mūsų traukinius, visus vagonus traukia rusiški apsiputoję tepalais šilumvežiai, kurie iš tikrųjų traukia ne tą rusišką, kuris... tarptautinis keleivinis maršrutas ir rusiškas anksčiau „Siemens“ traukė, bet pikti liežuviai kalba, patvirtinkite ar paneikite, nes pats naudojuosi jūsų transportu, pilnos pakampės, geležinkelio stoty stovi tie „Siemens“ šilumvežiai, kurie turi traukti vagonus, ir kalbama, kad buvo įpilti ne tie tepalai ir yra sugadinti varikliai. Ar taip yra, ar ne?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Dėl tokių kalbų. Žmonės tikrai įvairių dalykų prisigalvoja, tikrai nėra, kad koks nors tepalas ne toks buvo nupirktas. Aš kadencijos pradžioje tą girdė-

jau, tai čia gal po truputį visokie gandai keliauja. Buvau girdėjęs tą patį gandą. Iš tiesų važiuoja, ir „Siemens“ važiuoja, ir tas lokomotyvų parkas, kuris buvo nupirktas, tarnauja, vieni išvežami remontuoti. Žodžiu, čia tikrai nėra kokio nors specialaus įvykio. Srautai auga. Susitvarko geležinkeliai ir tikrai planuoja ir naujus išigijimus, ir plėsti parką, modernizuoti. Juk elektrifikacija mūsų laukia. Taigi šiuo atveju nėra jokių ypatingų įvykių ar skandalų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Sysas.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas, kadangi atstovauja Ministrui Pirmininkui, finansų ministru. Mes čia šiais metais ir praeitais iš tikrųjų nemažai iššūkių Lietuvoje paskelbėme ir pradėjome įgyvendinti. Vienas iš jų tęsiasi – tai Žemės ūkio ministerijos perkėlimas į Kauną. Aš manau, kad tai yra teisingas žingsnis. Ar jums neatrodo, kad reikėtų eiti ir toliau tą iššūkių keliu?

Vienas iš galimų variantų yra Lietuvos banko perkėlimas į Kauną. Visų pirma dėl to, kad jie ten turi patalpų. Antras dalykas, būtų puiki proga inventorizuoti banke dirbančių žmonių skaičių ir racionalizuoti, nes dabar yra virš 600 žmonių, galų gale padaryti daug geresnę atmosferą visam „FinTechui“, kadangi Kaune iš tikrųjų yra pagrindinė (...), šalia Vilniaus ir IT specialistų.

Būtų labai gerai, kad Lietuvos bankas kartu su Žemės ūkio ministerija persikeltų į Kauną. Iš tikrųjų mes dėl to galėtume nemažai laimėti. Ačiū. Kokia jūsų pozicija?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Pradžioje pajuokausiu – ten net ir būstinė yra labai graži Lietuvos banko. Bet Lietuvos bankas yra nepriklausoma institucija, netgi tiek Konstitucijoje, tiek įstatymuose įtvirtinta, kad politikai ne tik kad neturėtų, bet negali kištis į šią veiklą. Aš manau, kad idėja graži, perduosiu šią mintį dabartiniam valdybos pirmininkui. Manau, jie įvertins ir plusus, ir minusus ir nuspręš patys.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi P. Valiūnas, bet nematau. V. Ažuolo taip pat nematau. Tada ruošiasi gerbiamasis E. Pupinis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Ko gero, niekas neklausia naujojo kultūros ministro. Mūsų Lietuvos ir Lenkijos Asamblėjos delegacija lankėsi Lenkijoje. Mes po dešimties metų pertraukos vėl pradėjome daugiau bendrauti ir šnekėtis, priėmėme deklaraciją. Diskusijose, aišku, daugiausia dėl tautinių mažumų, dėl švietimo tam tikrų nuostatavimų ar pretenzijų buvo, bet buvo ir dėl kultūros. Mažiau, bet buvo paminėtas Rasų kapinių remontas, užrašų atnaujinimas ir visi kiti dalykai. Taip pat kalbant ne tik apie tą pagrindinę Rasų dalį, bet ir tą, kuri yra už kelio. Mano būtų klausimas, gal jūs galėtumėte savo poziciją išdėstyti, ką ruošiamės daryti, kaip? Aš žinau, kad ir ekspertai ten dirba, bet labiau norėčiau Kultūros ministerijos pozicijos dėl restauruojamų Rasų kapinių. Labai ačiū.

M. KVIETKAUSKAS. Dėkoju už klausimą. Gerbiamas Algirdai, iš tikrųjų dėl Rasų kapinių atrodo, kad Lenkijos pusės pastabos turi pagrindą, valstybė nėra pakankamai skyrusi dėmesio. Dabar aš labai detalčiai negalėsiu pakomentuoti, bet papildomų lėšų poreikis yra identifikuotas, yra vykdomas rekonstrukcijos projektas ir kaip tik šiandien pasirašiau įsakymą padidinti skiriamas lėšas Rasų kapinėms tvarkyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau klausimą užduoti žemės ūkio ministru. Kitaip nei kai kurie kiti, aš manau, kad vis dėlto Žemės ūkio ministerijos kilnojimas yra pakankamai beprasmis dalykas. Aišku, galbūt tai yra kai kurių vietinių politikų užgaidų vykdymas, bet iš esmės tie kaštai turbūt nelabai kam reikalingi ir iš tikrųjų ministerijų decentralizacija ne visada pasitvirtina. Tai nėra tam tikras žaidimas.

Tačiau norėčiau paklausti, kaip vis dėlto bus su kitomis tarnybomis, kurių perkėlimo kaštai būtų dar didesni, kur iš tikrųjų reikalinga tikrai didelė kompetencija, ypač Nacionalinės mokėjimo agentūros, Nacionalinės žemės tarnybos, jeigu vėl bus perkeliama atgal, tai vėl tam tikras žaidimas. Iš tikrųjų, ar tai atidėta ilgam laikui, ar iš viso atsisakote tos idėjos, nes, manyčiau, tikrai bus tam tikrų sutrikimų, ypač pereinant iš vienos vietos į kitą Nacionalinei mokėjimo agentūrai? Ačiū.

G. SURPLYIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų pagal vakarykštį Vyriausybės sprendimą Žemės ūkio ministerija keliasi į Kauną 2020 metų pradžioje, o NMA ir NŽT kelsis po to, kai bus perkelta ministerija. Tas sprendimas ne atšaukiamas, sprendimas tik atidedamas. Sakau, keliasi ministerija,

tada NMA ir NŽT. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad toks modelis veikia ir Olandijoje, ir Švedijoje, ir Norvegijoje, ir Vokietijoje, taigi čia nėra nieko naujo, taip gali būti. Taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad pačios NMA darbuotojai dažnai dalyvauja tarptautiniuose projektuose ir yra sukūrę analogijas, tokias NMA, tokiose šalyse kaip Juodkalnija, per 2–3 metus. Taigi tas perkėlimas jokio pertrūkio sukurti negali. Vyksta tokie perkėlimai ne vienoje valstybėje ir nesukuria problemų.

Antra vertus, sakau, ir dabar yra tam tikro vėlavimo, atsilikimo nuo termino, gana drastiško, nors ta agentūra niekur nebuvo judinta. Kalbant apie kaštus, tai vėl mūsų prognozės sako, kad mes, taip, patirsime išlaidų perkeldami tris įstaigas, nes, natūralu, žmonėms reikia išmokėti išeišines kompensacijas, reikės mokėti už nuomą, reikės įrengti patalpas, tačiau paskui mes kas metus taupysime po kelis šimtus tūkstančių eurų. Taigi čia, sakau, apie kaštus nekalbama, kalbama apie biudžeto pinigų sutaupymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi R. Popovienė.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už galimybę paklausti klausimą. Norėčiau adresuoti gerbiama- jam susisiekimo ministrui R. Masiuliui. Lygiai prieš dvejus metus stovėjote Klaipėdos miesto savivaldybėje kovo 30 dieną, tuomet, kai savivaldybės tarybos nariai balsavo dėl uosto plėtros koncepcijų ir vienos iš koncepcijų. Tada žadėjote, kad iki uosto bendrojo plano tvirtinimo tikrai bus atsižvelgta į klaipėdiečių nuogastavimus. Prieš pusantų metų įkurta komisija, premjero lydimu, yra šešių ministrų sudėties, ji turėjo atsižvelgti ir išanalizuoti Klaipėdos savivaldybės tarybos pateiktų 17 prašymų dalykinį sąvadą. Kas padaryta iš 17 siūlymų, prašymų per pusantų metų? Klausimas yra itin aktualizuotas, nes Vyriausybei jau pateiktas uosto bendrojo plano tvirtinimas ir iš esmės per kelis mėnesius jis jau bus patvirtintas. O klaipėdiečiai, kurie yra pateikę 17 siūlymų, komisija sudaryta Vyriausybės mastu iš šešių ministrų, kol kas iš 17 siūlymų nesulaukė nė vieno. Galėtumėte paneigti ar patvirtinti?

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Tikrai Klaipėda nepamiršta. Aišku, visus 17 įvykdyti turbūt yra nerealu ir net pati savivaldybė puikiai supranta, kad tai nėra realu. Tokie prašymai kaip Smiltynę atverti vystymui ir taip toliau, tai... Suprantama, kai kurie yra derybiniai elementai, bet tikrai yra padarytų dalykų. Juk net buvo sutarta, kad į šių metų KPPP biudžetą bus įtraukti 10 mln. Klaipėdos savivaldybei Baltijos–Šilutės sankryžai sutvarkyti. Ir tik savivaldybės prašymu perkėlėme į kitus metus dėl to, kad nespėjo parengti dokumentų, projekto nespėjo padaryti. Pagal projekto tempus matėsi, kad tikrai nespės įsisavinti, ir savivaldybė kreipėsi į ministeriją, kad atidėtų kitiems metams. Tas buvo atidėta, lėšos perskirstytos, dalis atiteko Vilniui, Žirnių–Liepkalnio sankryžai, 5 mln., dalis nuėjo kitur. Taigi Klaipėdai, tai pačiai jautriausiai sankryžai, jau buvo skirti pinigai.

Dėl kitų. Viso sąvado aš, aišku, dabar neturiu, bet tikrai yra eilė, dėl kurių, manau, galima bus susitarti. Dabar, aišku, visi laukia savivaldos rinkimų pabaigos, nes dabar, paskutines dvi savaites, kiek čia liko, tos įtampos pilna rinkimuose. Kol kas palauksime pabaigos ir pas premjerą rinksimės ir diskutuosime. Preliminariai ministerija jau savo nuomonę yra pateikusi kanceliarijai. Po rinkimų, manau, rinksimės. Tikrai klaipėdiečiai nebus pamiršti.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Popovienės nematau, L. Balsio, J. Oleko nėra. O, yra. Prašom, gerbiamas Juozai Olekai.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš nematau žemės ūkio ministro. O, yra, matau, mojat. Puiku. Gerbiamas ministre, kilo nemažai klausimų, kalbant su profesinėmis sąjungomis, dėl institucijų perkėlimo į Kauną. Nežinau, gal jūsų kas nors jau klausė. Mes turėjome tokį eksperimentą dar anais N. Chruščiovo laikais. Žemės ūkio ministerija buvo perkelta dviem mėnesiams į Dotnuvą ir po to sugrįžo. Dabar mes matome, kad jūs lyg ir žadėjote ministeriją, prie ministerijos institucijas, dabar vėl ministeriją... Iš tikrųjų kokia čia ta situacija, nes, atrodo, tos lėšos ir žmonių, kurie dirba, važinėjimais kelia tam tikrų problemų, rūpesčių. Ar neturite kitų problemų, kurios galėtų būti svarbesnės įgyvendinti negu ministerijos perkėlimas? Ačiū už atsakymą.

G. SURPLYS. Dėkoju už klausimą, pone Juozai. Jau klausė jūsų kolega E. Pupinis panašaus klausimo.

Aš tiesiog gal kitur akcentus norėčiau sudėti. 1961 metais buvo kitokios mašinos, jos važiuo lėčiau, nebuvo interneto, nebuvo mobiliųjų telefonų, greito traukinio nebuvo, todėl tas perkėlimas gal ir nebuvo tikslingas arba laiku atliktas. Dabar mes kalbame apie siekį sukurti XXI amžiaus ministeriją ir jai pavaldžias įstaigas, kuriose būtų vertinama už darbuotojų pasiektus rezultatus, o ne už tai, kad jie nuo 8 iki 17 valandos sėdi kažkokioje darbo vietoje. Ir kalbame apie tai, kad tie 100 kilometrų, autostrada važiuojant, greitaeigiu traukiniu važiuojant, yra tikrai nedidelis atstumas. Ir mes atrandame galimybę stiprinti Vilniaus ir Kauno dvimių, aš stiprinti, kurti jį kaip patrauklią tarptautinę aglomeraciją, stipriname Vidurio Lietuvos regioną. Taigi tas regioninis uždavinys, kurį mes...

Taip, tai drąsus žingsnis, bet, manau, turime žengti, kaip esame įsipareigoję rinkėjams. Lyginant su tais nepatogumais, kuriuos galbūt kai kurie darbuotojai turės patirti, man atrodo, tikslas yra daug svarbesnis negu kai kurių darbuotojų patiriami nepatogumai.

Tas sprendimas niekur nedingo. Vakar Vyriausybė, pakartosiu, pritarė, kad ministerija keliausi, o dvi pavaldžios įstaigos kelsis tada, kai persikels ministerija. Mes iš tikrųjų laikomės savo plano ir žengsime šitą žingsnį.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia gerbiamas J. Razma. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Žemės ūkio ministro norėčiau teirautis. Ar daug yra tokių atvejų, kai jūs savo įsakymais išsprendėte tiesioginių išmokų gavimo problemas ekologiniams ūkiams, kai „Ekoagros“ kontrolieriai buvo nustatę, kad už pažeidimus jie negali gauti tų išmokų. Ir konkrečiai pasiteiraučiau dėl dviejų ūkių. Vienas K. Gudžiūno – buvusio žemės ūkio ministro B. Markausko kaimyno ūkio ir Tauragėje esančio ūkio, tiksliau, žemės ūkio bendrovės (...), kur darbuojasi Prancūzijos ūkininkas. Ar ten toks sprendimas buvo padarytas ir koku pagrindu?

G. SURPLYŠ. Dėkoju, Jurgi, už klausimą. Dar kartą noriu pakartoti, kad tai, kad aš ėmiaus žingsnių atleisti viešosios įstaigos „Ekoagros“ direktorių, niekaip nėra susiję su ekologijos vertinimu, su atskirų ūkininkų interesais ar dar kuo nors. Tai yra susiję su tuo, kad tas žmogus, mano supratimu, netinkamai elgėsi su „Ekoagros“ darbuotojais. Tam, kad šis žmogus paskui pradėjo šmeižto kampaniją prieš mane, yra kitos institucijos, kurios išsiaiškins visas aplinkybes, tačiau du momentai: aš jūsų tų įvardintų ūkininkų tikrai nepažįstu, jie į mane nesikreipė, ir „Ekoagros“ sankcijas panaikinti gali, tiksliau, ne „Ekoagros“ sankcijas, NMA sankcijas šiuo pagrindu gali panaikinti tik NMA direktorius. Tad tikrai jokių tokių sprendimų aš nepriėmiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia G. Vaičekauskas. Ruošiasi S. Jovaiša. Kadangi S. Jovaišos nematau, tai R. Budbergytė.

G. VAIČEKĀUSKAS (LSF). Ačiū, pirmininke, aš atsiimu savo pageidavimą paklausti, nes nėra nei sveikatos apsaugos ministro, nėra nei premjero, premjeras, beje, yra ir Seimo narys, kaip jis galėjo laisvą dieną pasiimti, man neaišku. Bet čia yra tiesiog... Ačiū, kad suteikėte žodį, aš atsiimu savo pageidavimus. Viso gero.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiama R. Budbergytė. Ruošiasi E. Gentvilas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Šiandien nėra premjero, jam tėvadienis, bet gal pavaduojantis finansų ministras pabandys atsakyti. Ar ne finansų ministras pavaduoja, kas pavaduoja? (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Jūs užduokite klausimą, Vyriausybės nariai atsakys.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Įprasta, kad jūs pavaduojate, labai atsiprašau. Tuomet, pavaduojantis ministre, aš noriu tiesiog priminti, kad Socialdemokratų frakcija sausio 28 dieną kreipėsi su klausimais apie renginį, kuris vyko Rusnėje, kai mūsų premjeras pasakė, kad bus rinkimų į Lietuvos Respublikos prezidentus kandidatas. Mes paklausėme, ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo komanda, kuri dalyvavo tame renginyje, prisidėjo darbais, patarimais, ar iš tiesų tai yra netraktuojama, sakykime, kaip viešųjų lėšų naudojimas prasidedančioje rinkimų kovoje?

Jūs gal galėtumėte atsakyti šiuo aspektu: ar iš tiesų jums yra žinoma, ar toks atsakymas jau paruoštas ir jis atkeliauja, nes mes sugaišome belaukdami? Vienas aspektas. O antras aspektas yra, kaip iš tiesų ir Vyriausybės kabineto nariai vertina šitą dalyką, kaip yra naudojami Vyriausybės kanceliarijos pinigai tokioms viešinimo akcijoms? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Tikrai nesu informuotas, ar tas atsakymas paruoštas, ar ne, bet pasidomėsiu ir jums perduosime. O dėl vertinimo, tai visada Vyriausybei save vertinti sunkiau, čia jau kiti turėtų vertinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dabar klausia gerbiamas E. Gentvilas. Ruošiasi, matau, V. Ažuolas grįžo į salę. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Noriu paklausti gerbiamo vidaus reikalų ministro. Jūs surengėte spaudos konferenciją su kažkada buvusiu Viešojo saugumo tarnybos vadovu R. Pociumi ir, mano manymu, sukėlėte tikrai rezonansinį triukšmą. Gal ne tiek jūsų pasisakymai, kiek pono R. Pociaus pasisakymai apie galimą perversmą, galimą valstybės, Vidaus reikalų ministerijos institucijų menkinimą ar jų vadovų menkinimą. Išgirdome ir kai kurių generolų reakciją, teko viešojoje erdvėje skaityti ir žinau, kad jie kreipėsi prašydami paneigti kai kuriuos teiginius, vėlgi, gal ne tiek jūsų teiginius, kiek pono R. Pociaus teiginius. Kaip jūs dabar čia vertinate tą situaciją? Yra kokia nors perversmo grėsmė, yra tarp socialdemokratų buvusių pareigūnų, generolų, kurie inicijuoja panašius dalykus? Koks jūsų vertinimas dabar?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Jeigu girdėjote mano spaudos konferenciją, tikrai aš labai aptakiai kalbėjau. Tai, ką man papasakojo generolas, informaciją aš išklausiau ir pasakiau, kad turėčiau įvertinti gautą medžiagą. Aš tikrai kalbėjau labai aptakiai neminėdamas jokių pavardžių ir jokių grėsmių. Generolas irgi yra paminėjęs, kad tai daugiau buvo vertinimas retrospektyviniu požiūriu. Tikrai šiandien jokių grėsmių nėra. O paminėtos generolų pavardės...

Na, atsiverskime tam tikrus dienraščių puslapius prieš kiek metų, pamatysime, kuo jie ten buvo kaltinami. Ar tai pagrįstai, nepagrįstai, gal atsakys dar teismai, nes kai kurie procesai dar vyksta. Aš tikrai tiek ir galiu pakomentuoti. Tikrai nesinori man veltis į tas diskusijas, į kurias generolas įvėlė arba pats pradėjo tas diskusijas. Jis, būdamas atsakingas ir protingas žmogus, tai daro pats suvokdamas ribas ir atsakomybę, tai jis ir atsako. O aš turiu informaciją, mes tą informaciją vertiname ir priimsime tokius sprendimus, kokie pagal mūsų informacijos šaltinius turėtų būti padaryti. Tikrai tiek aš galiu pakomentuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi A. Gelūnas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš norėčiau klausiti energetikos ministro. Situacija yra tokia. Kadangi esu Mažeikių apygardos Seimo narys, ir energetikos ministras... Aplink „Mažeikių naftą“, arba „Orlen Lietuva“ gamyklą, yra tam tikra apsaugos zona. Esmė yra tokia, kad jūsų įsakymu draudžiama sustoti ir stovėti gatvėse, kurios papuola į tą zoną. Žmonės susiduria su tokia situacija, kad yra kapinės, yra kaimai, yra viešieji objektai, ir visur sustatė ženklus, kad sustoti, stovėti draudžiama. Klausimas, ar... Kaip sakant, toje teritorijoje gyventi galima, bet su mašina sustoti, stovėti draudžiama. Gal būtų galima kažką pakoreguoti, kad žmonės... jiems gyventi vis tiek toje teritorijoje reikia.

Antrą klausimą norėsiu, jeigu galima.

PIRMININKAS. Po vieną klausimą. Jūs jau pasakėte.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerai.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų tokie saugumo reikalavimai yra taikomi. Kiek žinau, vienas iš pagrindinių parametrų, kriterijų yra žmonių skaičiaus, kiekio susitelkimo kriterijus. Dėl tos priežasties gyventi dažniausiai yra leidžiama, bet didesnio sutelktumo yra tam tikri apribojimai. Į jūsų iškelto klausimą, be abejo, atkreipsiu dėmesį. Galima pažiūrėti, ar tikrai jie nėra pertekliniai, bet šiuo metu galioja tokie teisės aktai. Pažiūrėsime, ar tikrai nėra perteklinio vertinimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi paskutinis užsirašęs gerbiamas A. Kupčinskas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kultūros ministre, malonu į jus pirmą kartą kreiptis šitoje salėje. Tikrai žinodamas jūsų kvalifikaciją ir nuveiktus iki šiol darbus, galiu pasakyti, kad tikimės, kad kalnus nuversite kultūros politikos srityje. Bet pasinaudoju kalno metafora, ar tas tikrasis kalnas, kuris stovi Vilniaus centre, neužgrius ant jūsų ir neatims branžaus laiko nuo tų darbų, kuriuos tikrai reikėtų atsiraitojus rankoves padaryti?

Mano klausimas būtų: kokia situacija yra su Gedimino kalnu? Matau, kad jūs ėmėtės energingai kuruoti tą klausimą. Ar jau galima atsikvėpti ir sakyti, kad padėtis yra tikrai stabili ir praktiškai išspręsta?

M. KVIETKAUSKAS. Dėkoju už klausimą. Gerbiamas Arūnai, dėkoju už gerus žodžius. Iš tikrųjų ta situacija reikalauja nuolatinių pastangų, nuolatinio dėmesio. Kaip jūs turbūt žinote, buvo tikrai specialistų ne kartą konstatuota, kad Gedimino kalnas reikalauja kompleksinio tvarkymo priemonių. Paskelbta ekstremali situacija, buvo pritaikytos laikinos priemonės, buvo sutvarkytas vakarinis šlaitas. Tai pareikalavo tikrai didelių investicijų.

Kitas dalykas, kad reikia kalno būklę tvarkyti kompleksiskai. Tam trūksta nuodugnių tyrimų. Tai sako įvairių sričių specialistai: ir geologai, ir inžinieriai, ir paveldosaugos specialistai.

Ką mes dabar pasiekėme, ką jau esame nusprendę padaryti? Jau šią savaitę turi būti parengtos Nacionalinio muziejaus atnaujintos pirkimo sąlygos kompleksinių kalno tyrimų ir didžiausią grėsmę keliančio pietrytinio šlaito sutvarkymo. Šitas sąlygas peržiūrėsime, įvertinsime kartu su kitomis atsakingomis institucijomis, įskaitant Geologijos tarnybą, KPD ir kitus mūsų pačių universitetų ekspertus. Pirkimas turėtų būti paskelbtas jau kovo mėnesį, tai yra kompleksinio kalno tvarkymo pradžia su išskirta ypač problemine vieta, tai yra pietrytiniu šlaitu, kur tyrimai turi būti padaryti greičiausiai ir tvarkymas turėtų prasidėti greičiausiai. O nuolatinė kalno stebėseną ir, jeigu reikia, laikinų priemonių taikymas yra atliekamas nuolat Nacionalinio muziejaus.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas susisiekimo ministre, vakar Ekonomikos komitete jau kalbėjome apie Kauno centrinį pašta. Jūs turėjote išeiti, aš tik norėjau pasitikslinti, kada iš tikrųjų Vyriausybėje bus priimami sprendimai dėl šio unikalaus pastato Kauno centre ir kada gali būti paimamas iš Lietuvos pašto balanso šis pastatas?

Antras klausimas būtų, aš jums taip pat elektroniniu paštu rašiau, dėl generolo J. Žemaičio-Vytauto buveinės, bunkerio, vadavietės įamžinimo ir kelio ženklų. Lietuvos automobilių kelių direkcija rašo įvairius raštus ir niekaip negali įrengti kelių ženklų nuo autostrados link Jurbarko rajone esančios generolo J. Žemaičio-Vytauto vadavietės, juo labiau kad šiemet yra paskelbti generolo J. Žemaičio-Vytauto metai ir man tikrai nesuprantamas toks atsiradinėjimas. Formaliomis taisyklėmis yra vadovaujama ir nėra įtraukiama į sąrašus pačios Lietuvos automobilių kelių direkcijos.

Man tikrai nėra suprantama ir prašau jūsų dėmesio tiek vienu, tiek kitu atveju, ypač dėl kelių nuorodos ženklų įrengimo į generolo J. Žemaičio-Vytauto vadavietę.

R. MASIULIS. Labai jums ačiū už klausimą. Pasidomėsiu ta tema. Tikrai ne jūs vienas, daug žmonių kreipiasi dėl nuorodų į vieną ar kitą svarbų objektą. Yra tam tikra tvarka, taisyklės, pagal ką sprendžiama, kokie ženklai turėtų būti, nes apskritai prie kelių turi būti kuo mažiau ženklų, kad netrikdytų vairuotojų. Tikrai pasidomėsiu šiuo klausimu, kokia situacija.

O dėl Kauno pašto. Labai vilioosi, kad pavyks artimiausiu metu, negaliu identifikuoti tikslios datos, nes mes Vyriausybėje tik šią savaitę apsitarėme, kad reikėtų ieškoti sprendimų, kad liktų valstybės rankose. Reikia sugalvoti mechanizmą, kaip tą pastatą paimti, juk čia turime reikalą su akcine bendrove, greičiausiai teks turtą vertinti, vertinti galbūt ir kitą turtą, kurį gal sukeisti su koku nors turtu. Net mechanizmas nenumatytas, tikrai neatidėliosime. Stengsimės artimiausiu metu, bet man per sunku pasakyti tikslią datą, nenorėčiau spekuliuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Vyriausybės atstovai atsakė į visus klausimus. Dėkojame atsakiusiems Vyriausybės atstovams. Vyriausybės valanda tuo ir baigta.

12.44 val.

Informaciniai pranešimai

Leiskite paskelbti keletą pareiškimų. „Dėl pasitraukimo iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos“. Informuoja: „Nuo 2019 m. vasario 14 d. pasitraukiu iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos. R. Martinėlis.“ Ir antras R. Martinėlio prašymas. „Prašu priimti mane į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją Seime nuo 2019 m. vasario 14 d.“

Frakcijos pritarimas jau yra gautas, jis yra priimtas į Krikščionių demokratų frakciją.

Gerbiami kolegos, rytinį posėdį skelbiu baigtu. (*Gongas*)

Registruojamės. (*Balsai salėje*) Aš suskaičiavau, yra 16.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 260 STENOGRAMA

2019 m. vasario 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
G. KIRKILAS ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Gerbiami kolegos, pradėdame vakarinį vasario 14 dienos posėdį. (*Gongas*)

Registracija. Užsiregistravo 60 Seimo narių.

Kolegė A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kaip žinote, mes svarstome referendumo paskelbimo nutarimą ypatingos skubos tvarka. Teisės ir teisėtvarkos komitetas buvo susirinkęs ir per pertrauką posėdžiavo, bet po posėdžio Seimo narys V. Gailius registravo dar vieną pasiūlymą, kurį mes norėtume apsvarstyti. Dėl to prašau vadovaudamasi Statuto normomis, jūs žinote, kad Statutas mus įpareigoja kreiptis, jeigu mes plenarinio posėdžio metu posėdžiaujame. Tiesiog prašau leisti mums surengti posėdį 14 val. 5 min. Mes apsvarstytume ir sugrįžtume.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas renkasi? (*Balsai salėje*) Galime. Nėra bendros nuomonės. Balsuojame. Kas pritaria, kad 14 val. 5 min. vyktų Teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdis, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 72 Seimo nariai: už – 38, prieš – 16, susilaikė 18. Komitetas eina posėdžiauti.

14.02 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos“ projektas Nr. XIII-3187(2) (priėmimas)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas, kol baigsis laikas dėl Referendumo įstatymo. Rezoliucija „Dėl Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos“. Kviečiu kolegą A. Gumuliauską pristatyti antrą variantą. Redakcinė komisija – A. Gumuliauskas, R. Morūnaitė-Mikulėnienė, A. Anušauskas, A. Nekrošius – suredagavo. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Kaip minėjo pirmininkas, redakcinė komisija buvo susirinkusi ir dviejų deklaracijų pagrindu sudarė naują deklaraciją, kurioje yra pagrindiniai postulatai tiek pirmos deklaracijos, tiek antros. Redakcinė komisija pritarė šiam tekstui, jį užregistravo ir dabar laukiame jūsų reakcijos dėl šito dokumento.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra norinčių kalbėti už ir prieš? Už – E. Zingeris. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasakyti, kad pasaulio visuomenė reaguoja į šią deklaraciją, vis didesni, ir labai teisingai, vis didesni įprasminimą 1949 metų vasario 16-osios deklaracijos. Labai svarbu pabrėžti šios deklaracijos sąjungininkišką su Vakarais aspektą. Ten yra atskiros frazės, kurios kalba, kad už nacių ir sovietų nusikaltimus, o ką tik buvo praūžęs karas, turi būti baudžiama, kad Lietuva, būsima Lietuva, nepriklausoma Lietuva yra sąjungininkiška valstybė su Vakarų valstybėmis ir yra demokratinė valstybė.

Šitie dalykai, kurie yra labai svarbūs šiuolaikinei visuomenei, paaiškinant Vakarų kareiviams, kurie yra šiuo metu mūsų Baltijos erdvėje, kodėl jie gina Lietuvą, yra be galo svarbūs. Todėl aš siūlyčiau komisijai ir ponui A. Gumuliauskui pabrėžti tos deklaracijos demokratijos siekio svarbą ir sąjungininkų su Vakarais svarbą, ir atsiribojimą nuo nacių ir sovietų režimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Tai jūs pritariate?

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Pritariame, taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nėra norinčių kalbėti prieš. Galime balsuoti?

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Nori A. Gumuliauskas atsakyti.

PIRMININKAS. Prašom A. Gumuliauską.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamas Emanueli, kada mes kalbame apie Žmogaus teisių deklaraciją, ten tai, ką jūs pasakėte, yra pabrėžiama. Gal jūs nespėjote pasižiūrėti paskutinio teksto, tai tame tekste, ką jūs sakote, viskas yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame dėl rezoliucijos projekto Nr. XIIIIP-3187(2), dėl rezoliucijos antro varianto. Kas palaiko šį antrąjį rezoliucijos variantą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šios rezoliucijos priėmimas

Gerbiami kolegos, vienbalsiai balsavo 78 Seimo nariai, visi vienbalsiai už. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

14.07 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2300 (*pateikimas*)

Kolegos, grįžtame prie darbotvarkės. Atsiprašau, 1-14 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2300. J. Džiugelis iš vietos. Prašom. Ir gal pasižiūrėtume, kur yra A. Palionis? Būkite geri, susiskambinkite.

V. Ažuolas. Prašom per mikrofoną, aš įjungiau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Vietoj A. Palionio galėsiu pristatyti.

PIRMININKAS. Gerai. Tai dabar J. Džiugelis. *Okay.*

J. DŽIUGELIS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Laba diena, gerbiami kolegos. Tai labai trumpas įstatymo projektas. Esmė yra tokia. Šiuo metu keliantis į Kuršių neriją neįgaliesiems yra taikoma lengvata, jeigu yra specializuotas automobilis, tai yra jei automobilis turi, pavyzdžiui, rankinį valdymą arba kitą specialiąją techniką, tokiu atveju kompensacija yra taikoma.

Jei neįgalusis, kuris lygiai taip pat gali vairuoti ir nepritaikytą automobilį, keliasi į Kuršių neriją, už tai jam tenka mokėti visą perkėlimo kainą pirmyn ir atgal. Mano įstatymo projekto esmė yra, kad jeigu neįgalusis turi neįgaliojo statymo kortelę, jis turi galimybę statyti automobilį parkavimo vietoje, skirtoje neįgaliesiems, jam lygiai taip pat nebus poreikio mokėti perkėlos mokesčio. Kviečiu pritari ir atsakysiu į klausimus, jeigu jų bus.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių po pateikimo klausti. Gerbiami kolegos, ar galėtume?.. Balsuoti norite? Motyvai.

Už – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, gana paprastas klausimas. Ne mašina lemia žmogaus gebėjimą judėti, bet žmogaus galia arba negalia. Tai mes neturėtume pagal mašiną nustatyti nuolaidos, turėtume pagal žmogaus gebėjimą judėti. Tai visi, kurie turi teisę į neįgaliojo pažymėjimą ir parkavimo vietas nemokamai, turėtų teisę keltis ir būti kompensuojami iš valstybės sąnaudų.

Kviesčiau pritari, nes Neringa nėra pasiekiamą kartais net ir vidurinėsios klasės atstovams, nes yra labai pabranginta Neringos aplinkosauginė rinkliava. Man atrodo, jos prieinamumas turėtų būti kur kas didesnis, ypač tiems, kurie negali naudotis viešojo transporto sistemomis ir turi važiuoti savo automobiliais. Kviečiu pritari.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių kalbėti prieš. Balsuojame po pateikimo. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2300 po pateikimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritari.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Pirmininke, pritariate?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Teisės departamentas rekomenduoja ir tai susiję su finansų ir tvarios pakeitimu, tad siūlau kreiptis į Vyriausybę dėl išvados. Seimo vardu dabar.

PIRMININKAS. Dėl Vyriausybės išvados galime pritarti? Galime. Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti VI (pavasario) sesijoje.

14.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3189 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiu V. Ažuolą tęsti projekto Nr. XIIIIP-3189 pateikimą, ir po to projektas Nr. XIIIIP-3170. Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Pagrindiniai pakeitimai būtų 4 ir 9 straipsnių dalies kelių priežiūros ir plėtros finansavimo sąlygų. Labiausiai atkreiptinas dėmesys yra į žvyrkelius, nes šiuo metu regioninių žvyrkelių yra 7,5 tūkst. kilometrų, per ketverius metus bus išasfaltuota apie 1 tūkst. 700 kilometrų, o savivaldybių žvyrkelių yra virš 40 tūkst. kilometrų. Tai ta situacija...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, turiu jus pertraukti. Jūs jau projektą teikiate, o mums dar reikia pakeisti sesijos darbų programą, gerai? Dėl sesijos darbų programos projektas Nr. XIIIIP-3189.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Tai labai trumpai – kad įtrauktume į sesijos darbų programą, o po to pateikčiau šitą projektą.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, ar galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje: „Ne!“*) Negalime. Prašom. Nori J. Razma. Prašom užsirašyti. J. Razma – prieš. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto kreipčiausi į valdančiuosius, ypač į Socialdemokratų darbo frakcijos narius, kviesdamas nesielgti taip bailiai. Kai per priėmimą dėl jūsų projekto buvo truputėlį padidintas tas procentas, jūs nebedrįstate balsuoti per priėmimą, nesiregistruojate. Na, tai nerimtai atrodo, kai valdantieji nesiregistruoja. Tai aš siūlyčiau: jeigu jau ten susiskaičiavote ir matote, kad nėra galimybių tiek skirti, balsuokite prieš, apsispręskime dėl to projekto, tada tvarka, eisite su šiuo projektu. Dabar juokingai atrodo. Nerieate į krūmus, nebalsuojate, čia teikiate kitą su šiek tiek mažesniu procentu. Na, tokio vaikiško elgesio aš neatsimenu nė per vieną laikotarpį. Kaip valdantiesiems reikėtų elgtis solidžiai, tvirtai – arba taip, arba taip, susiskaičiuoti, kokios yra galimybės, kokia jūsų politinė valia, ir būti nuosekliems. Siūlau nepritarti šiam baikštumą iliustruojančiam veiksmui.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Gražulis – už. Primenu, kad kalbame apie sesijos darbų programą.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, aš galbūt retokai kada pritariu konservatoriams, bet vis dėlto, man atrodo, ar kokią nors darbo grupę reikėtų sudaryti, bet surasti bendrą sprendimą, kaip didinti kelių finansavimą. Niekada procentas nuo surenkamų pajamų nuo degalų akcizo nebuvo žemas. Vis dėlto krizė baigėsi, vis dėlto keliai yra valstybės veidas, aš manau, kad reikės rasti daugiau lėšų, kaip gerinti kelių būklę: tiesti naujus ir juos remontuoti.

Čia yra visiškai kosmetinės pataisos, jos šiek tiek gerina situaciją, bet iš esmės situacijos nesprendžia. Gal reikia pritarti šiam siūlymui, bet tikrai nesustoti ties šiuo siūlymu ir iš principo ieškoti sprendimo, kaip surasti daugiau lėšų keliam finansuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra bendro sutarimo. Balsuojame po pateikimo dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3189. Čia dėl sesijos darbų programos pakeitimo. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas, kolegos.

Balsavo 81 Seimo narys: už – 59, prieš – 4, susilaikė 18. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Po pateikimo pritarėme. Dabar svarstymas. Nėra norinčių kalbėti? Galime bendru sutarimu? Ačiū.

Priėmimas. Ar yra norinčių kalbėti? Kompiuteris nespėja. Nėra norinčių kalbėti.

Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3189. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsas salėje*) Ne. Dėl programos pakeitimo, taip. (*Balsai salėje*) Taip, dėl nutarimo. Taip, taip, dėl nutarimo, aš pabrėžčiau. Po to dar bus pristatyta. (*Balsas salėje: „Jau pristatė.“*) Ne, ne, ne. Turime laikytis tvarkos. Negalime pristatyti, kol nepakeitėme programos.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 82 Seimo nariai: už – 65, prieš nebuvo, susilaikė 17. Programą pakeitėme.

14.16 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3170 (pateikimas)

Kviečiu V. Ažuolą pristatyti dar kartą trumpai Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 4 ir 9 straipsnių pakeitimo projektą Nr. XIIIIP-3170. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš labai trumpai tada pristatyčiau, kad apima du straipsnius. Pirmas straipsnis būtų, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. šiai bendrai programai būtų skiriama 50 %, nuo 2021 metų – 52 %. Šie procentų padidėjimai nukeliautų į – Specialiajai vietinės reikšmės žvyrkelio asfaltavimo programai finansuoti skiriama. Tai būtų tikslingas skyrimas savivaldybių žvyrkelių programai ir jiems asfaltuoti. Tai būtų labai tvarus projektas, kuris kiekvienais metais gautų atitinkamą dalį iš akcizo. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Nepabėkite. Pirmasis – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Vis dėlto prisidedu prie J. Razmos abejonių, kad buvo galima ir kitaip – kultūringiau pasielgti, teikiant savo pataisas, buvo galima su tuo įstatymu dar padirbėti ir taip spręsti klausimą. Bet aš noriu paklausti apie tuos procentukus, nes jau vienas iš mūsų kolegų siūlo kitus procentus skirti pagal tą 3 straipsnį Specialiajai vietinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimo programai finansuoti skiriama 2 %. Jis siūlo įrašyti jau 4 %. Kokia suma susidarytų? Kokia bendra procentais suma būtų atsižvelgiant į tą finansavimą, kuris buvo skiriamas žvyrkeliams, ar čia padidėjimas, ar ne, nes Kelių fondo lėšos šiek tiek vis kažkaip mažėja?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gal trumpai ir atsakyčiau. Kadangi tokios specialiosios programos savivaldybių žvyrkeliams anksčiau nebuvo, tai nuo šių metų atsirado ta sąvoka, kad tiems žvyrkeliams reikėtų atskirai skirti. Šiuo metu yra skirta 10 mln. savivaldybių žvyrkeliams asfaltuoti. Jeigu žiūrėtume į procentus, tai 2 % sudarytų plus minus apie 16 mln., o 4 % sudarytų apie 30 mln. Bet jeigu juos padvigubintume, tai tada viskas būtų dvigubai – apie 70 mln. Bet suprantant ir Finansų ministeriją, kad tokių išteklių taip staigiai padidinti tikrai nėra, čia buvo toks kompromisas rastas mažesnių sumų.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš vėl grįžtu prie to paties. Ar nebūtų vis dėlto racionaliau luktelti su jūsų nauja iniciatyva, kol nėra apsispręsta dėl tos pirminės iniciatyvos? Ar jūs manote, kad 55 %, kurie būtų pagal aną projektą, dėl kurio nebaigėme balsavimo, čia jau būtų per daug keliams, ir kad pakanka 52 %? Aš taip nemanau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ne. Iš tikrųjų keliams per daug niekada nebūtų, bet reikia labai atsižvelgti ir į finansines galimybes. Sakykim, po dvejų metų apie 30 mln. dar yra galimybių surasti skirti tam, o 70 mln. jau būtų per didelė našta biudžetui. Vėl gali atsitikti taip, kad būtų dalis lėšų išaldoma ir tie pinigai nepakliūtų. Bet pagrindinis mūsų tikslas ir buvo – sukurti specialiąją savivaldybės žvyrkelių programą, kad ji būtų tvari ir kiekvienais metais tai programai būtų skiriamos lėšos. Aname projekte nebuvo to išskyrimo, 3 punkto nebuvo 9 straipsnyje. Nebuvo tenai, tuo ir skiriasi.

PIRMININKAS. Klausia K. Starkevičius. Prašau, kolega.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kolega, žvyrkelių programa buvo ir seniau, nereikia to pamiršti ir neigti. Ar jūs nemanote, kad būtų geriau (kiek aš žinau, J. Razmos pasiūlymai), kad jie būtų sujungti ir būtų mažiau diskusijų, būtumėte prieš tai padiskutavę ir sujungę, su bendru projektu eję?

Dar vienas. Praėjusiais metais Kelių direkcija vis dėlto vangiai vykdė tą programą. Ar tikimasi, kad ji geriau vykdys, ar bus didesnė kontrolė, nes šiuo metu mes girdime iš susisiekimo ministro tik optimistinius šūkius, tačiau darbai atsilieka nuo tų šūkių?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų gal ir pasakysiu, kad yra regionų žvyrkelių programa, tai yra šiek tiek... ten regioniniai žvyrkeliai asfaltuojami. Taip, ten stringa, su rangovais yra problemų, kitų rūpesčių yra. Bet šio projekto tikslas buvo savivaldybių žvyrkeliai, kad jie būtų atskirti nuo regioninių žvyrkelių, kad jų nemaišytume. Savivaldybių žvyrkelių programos anksčiau nebuvo. Tik nuo šių metų pradėta ir tai įtvirtintų pastovumą.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis kolega, aš prisimenu, dar A. Butkevičiui būnant susisiekimo ministru mes buvome išsalfatavę turbūt didžiausias iki šiol žvyrkelių atkarpas ir tuo džiaugiamės. Iš dalies galima pritarti jūsų čia dabar grupės Seimo narių teikiamam atskirymui, kad ir savivaldybių žvyrkeliai. Man labiausiai kelia nerimą procentai, kuriuos mes numatome. Kaip jūs įsivaizduojate ir galvojate, kiek į priekį žengs elektromobiliai, jeigu mes galvojame apie ekologinę pažangą ir manome, kad mažės, ypač Europoje dabar priimant sprendimus dėl dyzelio naudojimo, akcizų gali būti mažėjimas arba ne toks augimas, kokio tikėjomės. Ar nebūtų iš tikrųjų teisinga, ką kolegės siūlo savo pirminiame projekte, vis dėlto tą procentą didinti ne 52 %, o 55 %? Ačiū.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų tą ir sakėme. Pagal dabartinę situaciją tokių galimybių skirti ne 32, o 70 mln. kol kas tikrai neturime. O dėl pačios apmokestinimo sistemos, kitos šalys, tokios kaip Norvegija, dar kitos šalys, jau ne vien nuo akcizo, o pereina labiau prie kelių mokesčio. Ta forma, ar nuo kuro surinksime akcizą, ar nuo kelių mokesčio didesnę sumą surinksime, tą per laikmetį tikrai teks keisti, bet šiandien finansinės galimybės yra tokios, kokios yra.

PIRMININKAS. Kolegos, yra norinčių kalbėti už. Ačiū V. Ažuolui. P. Gražulis – už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manyčiau, kad gal nepritarti neišeina, vis tiek yra tam tikra suma didinamas finansavimas ir 32 mln. yra pinigai. Bet gal tada reikėtų ryžtis, kad keliai tikrai būtų labiau prižiūrimi, tikrai daugiau skiriama lėšų, įvesti automobilio mokesčių, tegul jis bus nedidelis. Tikrai turime kokį nors konstitucinį įstatymą priimti ar ką, kad tie pinigai atitektų keliams, nes dabar, atrodo, akcizo mokeskis, surenkamas nuo degalų, turėtų atitekti visas keliams tiesti, bet nuolat jis yra kaitaliojamas.

Manau, kad turime ieškoti kokios nors išeities, nes pažiūrėkime į kaimyninę savo šalį Lenkiją, iš kurios daugelis mūsų juokėmės sovietmečiu, bet šiandien Lenkija tampa pavyzdžiu, kiek skiriama lėšų, kaip tvarkomi keliai. Tikrai tai yra pavyzdys. Pavyzdys Lenkija yra ne tik šioje srityje. Mes tikrai turime tam skirti nemažai dėmesio ir rasti kokį nors sprendimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Be abejo, aš tikrai būčiau už, jeigu šitas projektas būtų atsiradęs tuščioje erdvėje, nes jis šiek tiek didina Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimą. Be abejo, priitariu ir tam, kad ir savivaldybių žvyrkeliams, ta specifinė programa turi būti, nes ten padėtis yra dar blogesnė negu krašto kelių.

Bet, kolegės, aš dar kartą pabrėžiu. Yra nebaigtas priėmimas kito projekto, kur yra truputį didesni procentai: ne 52 % akcizo pajamų, o 55 % tai bendrai programai ir ne 2 % ar 4 %, o 5 % savivaldybių kelių programai. Vis dėlto reikėtų apsispręsti dėl ano projekto, kuris keliams yra palankesnis. Aš manau, kad tikrai dėl tų pokyčių biudžetas nesugriūtų. Niekada nėra buvęs mažesnis atskaitymas, neimant šios kadencijos, ankstesnių kadencijų, kad būtų mažiau kaip 55 % atskaitymų. O jūs siūlote tik 50 % ir 52 %. Tai yra mizeris, palyginti su susikaupusiais poreikiais, kuriuos reikia spręsti, nes paskui kaštai bus dar didesni. Dėl tų aplinkybių aš susilaikau, tikėdamasis, kad vis dėlto rasis valia dėl to geresnio projekto priėmimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, nėra bendro sutarimo. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIII-3170. Kas palaiko projektą po pateikimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 94 Seimo nariai: už – 71, prieš – 1, susilaikė 22. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai. Kolegos, kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas – Ekonomikos komitetas. Galime pritarti? Pritarta. Siūloma svarstyti VI (pavasario) sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Kolegos, dar turime maždaug 10 minučių, kol pasibaigs pertrauka dėl Referendumo įstatymo, trijų valandų pertrauka. Baigsis maždaug po 10 minučių.

14.27 val.

Baudžiamojo kodekso 51 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2473(2), Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 360¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2474(2), Bausmių vykdymo kodekso 69, 137, 140 ir 157 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 167¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2475(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-1.1 klausimas – Baudžiamojo kodekso 51 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2473. Toliau kiti lydimieji įstatymai: 2-1.2 – projektas Nr. XIIIIP-2474 ir projektas Nr. XIIIIP-2475. V. Gailius? Kolega V. Gailius. Baudžiamojo kodekso eilė įstatymų, tretukas. Prašom, kolega. Svarstymas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Atsiprašau, kad buvau neatidus.

Gerbiami kolegos, prieš svarstymą norėčiau bendrą apžvalgą ir visų pirma priminti, kad 2017 metais spalio mėnesį Europos Žmogaus Teisių Teismas perdavė Lietuvai naujas peticijas, kuriose asmenys skundžiasi Konvencijos 3 straipsnio pažeidimu dėl Lietuvos nacionalinės teisės aktuose nesančios realios galimybės siekti paskirtos laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės sumažinimo. Teisės ir teisėtarkos komitetas organizavo klausymus, svarstė šiuos tris projektus. Baudžiamojo įstatymo projekte, Baudžiamojo kodekso naujoje redakcijoje nuteistojo laisvės atėmimu iki gyvos galvos, atlikus 20 metų laisvės atėmimo bausmės laiką, klausimą dėl pakeitimo terminuoto laisvės atėmimo bausmės sprendžia teismas pagal bausmę vykdančios institucijos teikimą, atsižvelgdamas į riziką, elgesį, bausmės tikslų poveikį nuteistajam ir žalos atlyginimo klausimą. Kas labai svarbu, Baudžiamojo proceso kodekse numatyta bylų nagrinėjimo vieta ir Bausmių vykdymo kodekse numatytos taisyklės, kaip nuteistasis iki gyvos galvos ne vėliau kaip po 20 metų laisvės atėmimo bausmės gali teikti bausmę vykdančiai institucijai prašymą ir kokia tvarka jis yra nagrinėjamas. Aš tokią įžangą į svarstymą, kad kolegoms būtų lengviau prisiminti.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Kas pristatys? Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Taip, kolegos, Žmogaus teisių komitetas pritarė minėtam įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl projekto Nr. XIIIIP-2473 pataisų nėra. Galime balsuoti po svarstymo? Balsuojame. Kas pritaria įstatymo?.. Atsiprašau, motyvai. Nėra.

Kas pritaria po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2473, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 89 Seimo nariai: už – 84, prieš – 1, susilaikė 4. Po svarstymo pritarė. Kitas susijęs projektas Nr. XIIIIP-2474. Yra pataisų.

Dėl 1 straipsnio pateikė Seimo narys N. Puteikis. Galite pristatyti savo pasiūlymą? (*Balsai salėje*)

N. PUTEIKIS (MSNG). Išspręsta? Gerai, sako, kad išspręsta.

PIRMININKAS. Nereikia svarstyti? Prašom. Pagrindinis komitetas nepritarė. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų komitetas sistemiškai svarstė visus tris teisės aktų projektus ir daugybė pasiūlymų išspręsta. Jūsų atstovai dalyvavo klausimuose, yra sutarta.

PIRMININKAS. Nereikalaujate balsuoti?

N. PUTEIKIS (MSNG). Ne.

PIRMININKAS. Ne. Ačiū. Kolegos, ar galime pritari po svarstymo? Ačiū.

Ir kitas susijęs įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2475. Taip pat yra kolegos N. Puteikio pataisa. Prašom, N. Puteikis. Komitetas pritarė iš dalies. Tas tenkina? Gerai, ačiū.

Kolegos, galime balsuoti po svarstymo dėl Bausmių vykdymo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2475? Ar yra norinčių kalbėti? Nėra. Balsuojame. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 85 Seimo nariai: prieš – 1, susilaikė 5. Pritarta po svarstymo.

14.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIIIIP-3222(2) (svarstymas)

Grįžtame prie 1-7 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-3222. (*Balsai salėje*) Trys valandos yra praėjusios, mane informavo. Prašau? (*Balsai salėje*)

Kolegė A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Kolegos, ką tik baigėsi Teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdis. Išvada yra įregistruota, bet dar norėtume kokį pusvalandį pažiūrėti Seimo narių pasiūlymus, ypač paskutiniuosius, registruotus visai neseniai. Tai pusės valandos pertraukos prašyčiau.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu sutikti? Galime. Ačiū. Pusės valandos pertrauka ir einame toliau, kolegos.

14.34 val.

Darbo kodekso 179 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2964(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Darbo kodekso 179 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2964(2).

Kviesčiau J. Rimkų. Ar yra J. Rimkus? Prašom. Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymas. Prašom.

J. RIMKUS (*LVŽSF*). Ačiū posėdžio pirmininkui. Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė įstatymo pakeitimo projektą dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 179 straipsnio pakeitimo ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar yra norinčių? Nėra pasiūlymų, kaip suprantu. Už norėtų T. Tomilinas. Prašom, Tomai.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti už šį įstatymo projektą, nes mes retai šiuo metu keičiame Darbo kodeksą, bet šiuo klausimu yra pasiektas Trišalės tarybos sutarimas – ir verslas, ir Vyriausybė, ir profesinės sąjungos patobulintam projektui pritarė.

Mes, galima sakyti, padarėme šiokią tokią klaidą, priėmė Darbo kodeksą, nes nenumatėme tokios situacijos, kai profesinės sąjungos nebeturės galimybės steigti padalinių įmonėse, ir tai ap sunkino profesinių sąjungų veiklą. Todėl mes turime ištaisyti šią, sakyčiau, techninę klaidą. Gerai, kad mes dėl jos diskutavome, buvo specialus Trišalės tarybos posėdis, išsakytos visos nuomonės ir pasiektas kompromisas, kurį aš labai gerbiu ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, daugiau nėra norinčių kalbėti. Balsuojame. Ačiū pranešėjui. Balsuojame po svarstymo dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2964. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 79, prieš – 1, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta.

14.37 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1772(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1772(2). Kviečiu į tribūną P. Nevulį, Aplinkos apsaugos komitetas.

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, minėtą įstatymo projektą Aplinkos apsaugos komitetas svarstė lapkričio 14 dieną ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Biudžeto ir finansų komitetas. Nematau A. Palionio. Kas galėtų pristatyti, pirmininke? Prašom. Parama daugiabučiams atnaujinti.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas pasiūlė pagrindiniam komitetui iš esmės pritarti įstatymo projektui ir jį patobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms Biudžeto ir finansų komitetas pritarė, o įstatymo projekto įsigaliojimo datą numatyti ne vėliau kaip 2020 m. sausio 1 dieną. Pritarta bendru sutarimu. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Nori kalbėti V. Vingrienė. Kviečiu į tribūną Virginiją. Virginija, kviečiu į tribūną dėl valstybės paramos daugiabučiams. Esate užsirašiusi pasisakyti. Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šio įstatymo pakeitimo tikslas – sudaryti galimybės renovuojant ir modernizuojant daugiabučius atskirai modernizuoti šilumos punktus ir gauti tam paramą. Tai būtų etatinės renovacijos dėmuo, leidžiantis sutaupyti šilumos energiją daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose, taip ženkliai sumažinantis gyventojų išlaidas už šildymą. Ši valstybės parama numatyta tik kompleksinei renovacijai, tai yra kai renovuojamas fasadas ir kitos konstrukcijos. Tik tuo atveju galima parama už šilumos punktus arba šilumos paskirstymą. Gyventojai, norintys renovuoti ar pertvarkyti, subalansuoti šilumos sistemas, turėtų savomis lėšomis tai daryti. Taigi siūlome, kad gyventojams, nusprendusiems nelaukti pastato fasado renovacijos ir modernizuoti šilumos punktus, būtų kompensuojama 30 % įdėtų investicijų. Tai padidintų energijos efektyvumą ir užtikrintų subalansuotą jos naudojimą, taip pat sumažintų CO₂ emisiją ir leistų sutaupyti apie 25 % lėšų. Pataisa aktualiausia žmonėms, gyvenantiems daugiabučiuose, kurių artimiausiu metu nenumatoma atnaujinti kompleksiskai, arba kultūros paveldo teritorijoje. Tarkim, Senamiestyje, kur apskritai fasado renovacija neleidžiama.

Svarbu pažymėti, kad daugiabučių gyventojai, nusprendę šio etapo paramą gauti, išlaikytų galimybę pretenduoti į paramą per tolimesnius renovacijos etapus, taip pat, jeigu jie įsitikinę taupymo efektyvumu ryžtųsi taupyti toliau, tai yra galimybė gauti paramą tolimesnei renovacijai taip pat išliktų.

Parama mažajai renovacijai sudarys sąlygas, kad valstybės parama pasiektų kur kas daugiau daugiabučių namų gyventojų, o valstybei sumažės finansinė našta, susidaranti dėl šiandien mokamos kompensacijos, tarkim, mažesnes pajamas gaunantiems už šildymą.

Atkreipiamas dėmesys, kad kompleksinės renovacijos parama leidžia atnaujinti po 500 daugiabučių kasmet. Renovuotinų daugiabučių yra apie 20 tūkst. šiandien. Taip pat šiandien yra beveik 4 tūkst. nemodernizuotų šilumos punktų, stokojančių funkcionalumo automatiškai reguliuoti pastato šilumą priklausomai nuo lauko temperatūros. Atitinkamai tokiuose gyvenamuosiuose pastatuose šiluma tarp vartotojų yra paskirstoma netolygiai. Juose taip pat egzistuoja didelis jautrumas šilumos punktų gedimams, o šilumos energijos vartojimo efektyvumas yra 15 % mažesnis nei pastatuose, kuriuose šilumos punktai renovuoti.

Todėl kviečiu, kolegos, palaikyti šią pataisą ir tikrai sudaryti galimybę gauti paramą daugiabučių gyventojams, kurie iš tiesų ryžtasi renovuoti būtent šilumos paskirstymą. Taip būtų taupomos lėšos ir aplinkosauginiu požiūriu sprendžiami klausimai. Išties tas klausimas yra labai svarbus, ypač Lietuvos regionų gyventojams.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu K. Mažeiką dalyvauti diskusijoje. Prašom, kolega.

K. MAŽEIKĀ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, išties noriu pakalbėti, nes po pateikimo gavome Vyriausybės išvadą. Pirminėje išvadoje Vyriausybė nepritarė šiai mažajai renovacijai, tačiau tikriausiai po didesnių diskusijų, po argumentų ministerija įsiklausė ir šiandien... Mes vakar komitete priėmėme Klimato kaitos programą 2019 metų ir toje programoje yra numatyti 5 mln. būtent mažajai renovacijai. Tai reiškia, kad padaryti žingsniai ir namų darbai rodo, kad jau šiemet būtų galima pasinaudoti šia programa.

Noriu tikrai papildyti, ką paminėjo kolegė Virginija, kad iš tiesų, taikant kompleksinę renovaciją, mes kalbame apie 500 daugiabučių, o pridėjus mažąją renovaciją, galėtume šį skaičių padidinti dar apie 1 tūkst. 500. Iš tiesų tai paliestų tikrai daug didesnę, platesnę ratą daugiabučių namų gyventojų, kurie tikrai sutaupytų tiek energijos, tiek savo šeimos lėšų. Iš tiesų kviečiu pritarti. Tuo labiau kad namų darbai yra padaryti tiek ministerijos, tiek suderintas finansavimas ir ši programa yra visiškai parengta startuoti. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra norinčių kalbėti už, prieš? Už norėtų M. Majauskas. Prašau. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš norėčiau pritarti šiam projektui ir paaiškinsiu kodėl.

Iš tikrųjų tiek Vilniaus, tiek Kauno senamiestyje yra labai daug pastatų, kurių renovacija labai brangiai kainuoja, ypač brangiai kainuoja fasadas. Sudėjus visus renovacijos kaštus, ne visuomet pavyksta pasiekti tokį patį efektyvumą, kokį galima pasiekti investavus tą pačią pinigų sumą tiesiog į daugiabutį kur nors Šeškinėje ar Šančiuose. Todėl siūlymas leisti renovuoti tik galbūt šilumos punktus ar tam tikras namo dalis leisti pasiekti tą patį efektyvumo rodiklį nerenovuojant viso namo fasado. Toks projektas būtų be galo reikalingas ir naudingas tiems žmonėms, kurie gyvena didžiųjų miestų senamiesčiuose, jie galėtų renovuoti tik tam tikrą dalį pastato ir pasiekti reikalingą efektyvumą. Todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame, kolegos. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1772, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas, kolegos!

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1772.

14.46 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 16, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2694(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2695(2), Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2696(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4.1, 2-4.2, 2-4.3 klausimai – projektai Nr. XIIIIP-2694, Nr. XIIIIP-2695, Nr. XIIIIP-2696. Teritorijų planavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu K. Mažeiką. (*Balsai salėje*) Ir lydimieji bus. Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas. Teritorijų planavimo įstatymas, Žemės įstatymas, Miškų įstatymas. Prašau, pirmininke. Svarstymas.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas svarstė gruodžio 19 dieną ir siūlome pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

Dėl Žemės įstatymo. Taip pat siūloma pritarti šiam įstatymo projektui, komiteto išvadoms ir lyginamajam variantui. Pritarta bendru sutarimu.

Lygiai toks pat dėl Miškų įstatymo komiteto sprendimas – pritarti projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kaimo reikalų komitetas. P. Čimbaras arba kas nors iš Kaimo reikalų komiteto. Kaimo reikalų komitetas. Kas galėtų pristatyti? Prašau.

J. BAUBLYS (*LSF*). Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas svarstė įstatymų projektus. Priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 16, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2694, siūlo pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui kreiptis į STT dėl antikorpucinio vertinimo ir tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, jiems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Dėl lydimieji Žemės įstatymo projekto sprendimas: pritarti iniciatorių pateiktam Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2695 ir siūlyti pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui tobulinti jį pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, jiems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nėra.

Dėl Miškų įstatymo projekto sprendimas: pritarti iniciatorių pateiktam Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2696 ir siūlyti pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui tobulinti jį pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, jiems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nėra norinčių kalbėti nei už, nei prieš. Ar galėtume po svarstymo balsuoti dėl visų trijų? Ačiū. Balsuojame. Kas pritaria po svarstymo įstatymų projektams Nr. XIIIIP-2694, Nr. XIIIIP-2695 ir Nr. XIIIIP-2696, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo. Čia viskas gerai.

14.51 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2017, Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2018 (pateikimas)

Kolegos, kiti darbotvarkės 2-5.1 ir 2-5.2 klausimai – projektai Nr. XIIIIP-2017 ir Nr. XIIIIP-2018. Kviečiu sveikatos apsaugos ministrą kolegą A. Verygą pateikti abu įstatymus. Prašom, kolega.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju gerbiamam posėdžio pirmininkui. Gerbiami kolegos, teikiami Lietuvos Respublikos pagalbinio apvaisinimo įstatymo 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai, kurių tikslas yra taupyti valstybės biudžeto lėšas ir siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui atsisakyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei pavesto įpareigojimo sukurti naują pagalbinio apvaisinimo informacinę sistemą, kadangi nėra tikslinga kurti naujus registrus, jeigu galima naudotis jau sukurtais registrais. Žmogaus audinių, ląstelių ir organų donorų bei recipientų registras yra sukurtas 2015 metais. Jo objektai yra žmogaus audinių ląstelių ir organų donorų bei recipientų duomenų kaupimas, todėl netikslinga ir neracionalu būtų kurti dar atskirą pagalbinio apvaisinimo informacinę sistemą ir tuos duomenis, kurie yra numatyti tame numatomame kurti registre, būtų galima kaupti jau minėtame egzistuojančiame registre. Tokiu būdu mes taupytume ir biudžeto lėšas, ir iš tiesų geriau panaudotume jau esamas sistemas. Kviečiau kolegas pritarti ir palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Nėra norinčių paklausti. Kolegos, ar yra norinčių kalbėti po pateikimo? Ačiū, ministre. Nėra norinčių kalbėti. Galime balsuoti dėl abiejų projektų po pateikimo? Kas pritaria įstatymų projektams Nr. XIIIIP-2017 ir Nr. XIIIIP-2018, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Po pateikimo.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Sveikatos reikalų komitetas, suprantama. Ar reikia papildomų? Nereikia. Siūloma svarstyti VI (pavasario) sesijoje.

14.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3002 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, kiti darbotvarkės 2-6.1, 2-6.2 klausimai. Pirmiausia – Seimo nutarimas dėl sesijos darbų programos pakeitimo. Kviečiu M. Majauską. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. M. Majauskas kviečiamas pateikti.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Mielieji kolegos, taip pat pratęsdamas sveikatos apsaugos ministro pradėtą temą dėl pagalbinio apvaisinimo, čia teikiu siūlymą, kuriuo būtų palengvinta situacija šeimoms. Šiandien yra daug šeimų, kurios negali susilaukti vaikų...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs...

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). (Aš tik pabaigsiu sakinį, jeigu galima.) ...kurios yra įpareigosios šaldyti embrionus amžinai ir pačios už tai susimokėti. Todėl teikiu siūlymą įtraukti į Lietuvos Respublikos rudens sesijos darbų programą pakeitimo projektą.

PIRMININKAS. Gerai. Atsiprašau, ačiū. Nėra norinčių paklausti. Kolegos, galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ne? (*Balsai salėje*) Galime. Po svarstymo. Negalime? (*Balsai salėje*) Prašom. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti.

Balsuojame po pateikimo. Kas pritaria Seimo nutarimui pakeisti sesijos darbų programą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Dėl programos, po to jau eisime prie įstatymo.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Du sakinius spėjau, bent tiek gerai. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsavo 77 Seimo nariai: už – 26, prieš – 21. Nepritarta. Ir negalime, aišku, 2-6.2 klausimo.

14.57 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 5, 7, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1277(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3204 (pateikimas)

Darbotvarkės klausimai 2-7.1, 2-7.2. Pagalbinio apvaisinimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Sveikatos draudimo, taip? Kviečiu V. Čmilytę-Nielsen. Prašom, Viktorija. Pateikimas. (*Balsai salėje*) Čia pateikimas, taip.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Gerbiami kolegos, teikiu Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1277(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3204.

Šių projektų rengimą paskatino kelios priežastys. Pirmiausia – tai šios kadencijos Seimo priimta įstatymo nuostata, kuri sukuria prievolę nevaisingoms poroms, pasinaudojusioms pagalbinio apvaisinimo procedūra, amžinai saugoti sukurtus, bet į moters organizmą neperkeltus embrionus. Ši prievolė, žinia, yra neterminuota ir praktikoje reiškia, kad šeimos ar poros yra įpareigosotos kas mėnesį mokėti apie 30 eurų už embrionų šaldymą ir, skaitant mūsų priimtą įstatymą pažodžiui, tai privalo daryti iki gyvenimo pabaigos.

Taigi savo siūlymu nekvestionuoju Seimo daugumos priimto sprendimo, kad sukurti embrionai privalo būti amžinai šaldomi, tačiau siūlau numatyti, kad valstybė po dvejų metų nuo embrionų sukūrimo perimtų embrionų šaldymo kaštus. Manau, kad toks sprendimas būtų paskata nevaisingoms poroms drąsiau kreiptis į gydytojus ir pasinaudoti galimybe susilaukti vaikų ir, žinoma, pagerinti demografinę mūsų šalies situaciją.

Kitas mano siūlymas yra susijęs su onkologinių ligonių vaisingumo išsaugojimo kaštų padengimu. Siūlau visiškai finansuoti visas būtinas nevaisingumo gydymo, vaisingumo išsaugojimo, pagalbinio apvaisinimo, lytinių ląstelių donorų ištyrimo ir šių ląstelių paėmimo procedūras, įskaitant vaistus, taikomus sunkiems ligoniams.

Norėčiau pabrėžti, kad tokių ligonių, kuriems šios procedūros aktualios, skaičius yra labai ribotas. Mes kalbame ne apie tūkstančius, bet greičiau apie dešimtis žmonių per metus. Tačiau tokiu būdu būtų siunčiamas signalas, kad šie žmonės mums rūpi ir kad suteikia viltį ateityje susilaukti vaikų ir, žinoma, gyventi visavertį gyvenimą.

Taip pat norėčiau pacituoti Lietuvos Respublikos XVII Vyriausybės programos, kuriai pritarė Seimo 2016 m. gruodžio 13 d., 7 punktą, kuriame teigiama: „Demografinė padėtis ragina spręsti ir su nevaisingumu susijusias problemas. Esame įsitikinę, kad darniai veikiančios sveikatos priežiūros sistemos prioritetas – nevaisingumo priežasčių prevencija, profilaktinės priemonės, padedančios išlaikyti vaisingumą, bei nevaisingumą sukeliančių ligų gydymas.“

Taigi šiandien tikrai kviesčiau nepalikti nevaisingų porų, onkologinių ligonių, turinčių viltį ateityje susilaukti vaikų, likimo valiai. Manau, kad mūsų realus rūpestis šeimomis, demografinė situacija ir Lietuvos ateitimi įpareigoja mus tai daryti. Atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. R. J. Dagys pirmasis.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiama pranešėja, tikrai nepradėsime čia šito metodo etinės pusės diskusijos dėl gyvybės išsaugojimo ir visa kita. Aš norėjau paklausti jūsų dėl tos antros dalies, kurią jūs paminėjote. Kokias jūs ligas konkrečiai turite omeny, kai kalbate apie onkologines, ir kas ten yra susiję su gyvybe? Aš nesupratau, ar tai yra visiškai atskira tema, ar čia yra?.. Apie vėžį kur kalbėjote.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Tema yra susijusi su vaisingumo išsaugojimu. Kalbama apie tai, kad jauni pacientai, kuriems yra taikomi chemoterapijos kursai, turi galimybę šaldyti lytines ląsteles ir vėliau, pasibaigus gydymui, ateityje susilaukti vaikų. Šiuo metu visa tai gula ant jų pačių

pečių, ir aš manyčiau, kad mes galime... (*Balsai salėje*) Kaip? Apie ląsteles. Tai yra Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektas, jūs galite su juo susipažinti.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, jūs vis tiek sulauktumėte tokio klausimo dėl kaštų. Kiek šie valstybės įsipareigojimai atsieitų, ar nebus gąsdinantys skaičiai, kad mes galėtume lengviau priimti?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Šiuo metu, pirminiais vertinimais, mes kalbėtume apie 0,5 mln. eurų per metus, tačiau manyčiau, kad Vyriausybė turėtų įvertinti. Jums pritarus šiam įstatymo projektui po pateikimo, pati prašyčiau Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, iš tiesų labai džiaugiuosi, kad yra dar vienas įstatymo projektas, kuris yra labai panašus į tą, kurį aš teikiau, deja, man neleido jo net pristatyti, bet aš džiaugiuosi, kad yra jūsų, ir tikrai labai palaikysiu jūsų siūlymą. O siūlymas, man atrodo, yra labai svarbus, nes jis užtikrina, kad asmenys, kurie negali susilaukti vaikų, nebūtų užkraunami papildoma našta saugoti embrionus amžinai ir už tai amžinai mokėti. Mano klausimas yra jums, kiek, jūsų manymu, šiuo metu porų susiduria su tokia situacija, ir apie kokius kaštus kalbame per metus, kiek jiems tos konkrečiai saugojimo procedūros gali kainuoti?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Gerbiamas kolega, dėl kaštų aš ką tik atsakiau, kad, tokiais pirminiais vertinimais, galėtume kalbėti apie 0,5 mln. eurų per metus, bet vėlgi prašyčiau...

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Kiek porai kainuotų, o ne valstybei?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Porai per mėnesį kainuoja apie 30 eurų. Ši kaina nesikeitė, ir tikrai būna situacijų, kai šeimos jau susilaukia vaikų, kartais ne vieno vaiko, dvynukų, trynukų po pagalbinių apvaisinimo procedūros, ir vis dar yra įpareigoti, žinoma, iki, sakykime taip, gyvenimo pabaigos mokėti tuos 30 eurų per mėnesį. Mano manymu, tai yra neteisinga, ir mes turėtume šią situaciją taisyti.

O apskritai apie 50 tūkst. porų Lietuvoje susiduria su nevaisingumo problemomis. Tai neišvengiama, kad joms visoms reikalinga šita procedūra, tačiau skaičiai yra tikrai dideli. Noriu pabrėžti, kad kalbame ne tik apie, tarkime, vyresnio amžiaus poras, bet ir apie visai jaunus žmones. Todėl ši problema yra aktuali.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų M. Majauskas – už. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Na, valstiečiai gali nepritarti įstatymų projektams, bet negalės išjungti, tikiuosi, man mikrofono ir aš galėsiu pasakyti viską, ką iš tikrųjų norėjau pasakyti ir ką galvoju apie sprendimus įpareigoti šaldyti embrionus amžinai ir dar priversti poras už tai susimokėti.

Mes puikiai žinome, kad noras turėti vaikų yra vienas iš prigimtinių ir tauriausių instinktų. Deja, norai ne visada sutampa su realybe, ir didelė dalis porų, kaip girdėjome, apie 50 tūkst. porų Lietuvoje negali susilaukti vaikų. Tam yra daugybė priemonių, ir mes kompensuojame įvairias procedūras, bet įpareigojimas amžinai šaldyti embrionus iš tikrųjų yra perteklinis reikalavimas ir perteklinė našta poroms, kurios ir taip susiduria su labai rimtais moraliniais sunkumais, o čia dar ir sveikatos, ir finansiniais iššūkiais.

Iš tiesų nuo 2017 metų maždaug 170 porų susilaukė 237 kūdikių ir tai yra geras rezultatas ir labai gerai. Paskatinkime daugiau, bet neapribokime tik turtingoms šeimoms, palikime galimybę visiems, nes taip, kaip šiandien įstatymas parašytas, tik turtingiausios gali sau leisti šią procedūrą, nes kiekvienais metais jie gali mokėti nuo 360 eurų iki 1 tūkst. 200 eurų už šaldymą. Ir tai yra kiekvienais metais.

Jeigu mes kalbame apie iki 18 metų, iki pilnametystės, tai yra apie 6 tūkst. 500 eurų šeimai, kuriai ir užkraunama finansinė našta. Už tuos pinigus šeima galėtų apmokėti vaiko aukštąjį išsilavinimą čia, Lietuvoje, bet ji tokios galimybės neturės, nes mes užkrauname jai įpareigojimą šaldyti embrionus amžinai. Man atrodo, kad šią finansinę naštą turėtų prisiimti valstybė, todėl kviečiu pritari.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, A. Širinskienė – prieš. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, šiandien popietinėje darbotvarkėje mes turėsime seriją pavyzdžių, kaip kilniomis idėjomis prisidengiant siekiama ne visai kilnių tikslų. Turėsime įstatymo projektą, kuriuo, prisidengiant pagalba jauniems žmonėms, bus bandoma legalizuoti vidutinius narkotikų kiekius, prilyginant juos dopingui.

Šitoje situacijoje taip pat visi puikiai suprantame, kad pagalba nevaisingiems žmonėms yra labai reikalinga, tačiau greta, šalimais, tame pačiame projekte prisidengiant pagalba (o kompensuoti ir dabar ministerijai niekas netrukdo, Seimo sprendimo nereikia) bandoma įteisinti ir kitą dalyką, į kurią atkreipia dėmesį ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, tai yra atlyginimą už lytines ląsteles.

Teisės departamentas tiesiog sako, kad tokios nuostatos, kokios yra siūlomos gerbiamos V. Čmilytės projekte, nedera su lytinių ląstelių neatlygintinum principu, nes tiek pats įstatymas, tiek ir donorystės tvarką nustatantys teisės aktai, taip pat ir Europos Sąjungos direktyvos sako, kad donorystė negali būti atlyginama. Lytinės ląstelės, žmogaus organai, audiniai negali būti perkami. Čia, greta prisidengimo kilniui tikslu padėti šeimoms, atsiranda ir nuostatos, kad mes kompensuokime už lytines ląsteles. Išpūdis, kad yra įteisinama prekyba lytinėmis ląstelėmis, susidaro ne tik man, bet susidaro ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentui.

Manau, tai tikrai labai nevykęs įstatymo pavyzdys, kai manipuliuojant žmonių jausmais, bandant sudaryti išpūdį, kad jiems valstybė nepadeda, nes tikrai Vyriausybė ir ministerija pagal Sveikatos draudimo įstatymą ir dabar gali priimti kompensavimą ir paslaugos žmonėms yra kompensuojamos, tiesiog prisidengiant kilniais tikslais norima išnaudoti neturtingas moteris, nes viename pasaulyje puikiai žinoma, kad pardavėjomis tampa neturtingos moterys.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Motyvai visi išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio projekto kartu su lydimoju.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 32, prieš – 30, susilaikė 30. Po pateikimo nepritarta.

Yra du variantai: arba gražiname tobulinti, arba atmetame. Ar turite kokių nors pasiūlymų? Siūlome tobulinti? Ne, siūlome balsuoti, ar ne? Kas palaikote tobulinimą, balsuojate už, kas siūlote atmesti, balsuojate prieš.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 44, prieš – 47. Projektą siūloma atmesti.

Replika po balsavimo – V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš tik gerbiamajai kolegei A. Širinskienei norėčiau replikuoti, kad jūs tikrai savo akyje neįžvelgiate, na, žinote, žvelgdama į save nematote net mažiausios kaltės, o kitų žmonių veiksmuose tikrai matote kažkokias labai galias manipuliacijas. Tikrai noriu patvirtinti, kad šiandien jūs atmetėte projektą, kuris būtų galėjęs pagerinti nevaisingų porų gyvenimą, ir jūs tą puikiai žinote. Prisidengiate, randate tokių argumentų, kurie visiškai neturi nieko bendro su realybe, kaltinate vos ne organų prekyba. Tikrai paskaitykite įstatymo projektą ir turėkite gėdos tokius kaltinimus mesti. Tai yra tiesiog žema ir tai yra tiesiog akivaizdi manipuliacija čia, tiesiai Seimo salėje.

PIRMININKAS. Kadangi pavardė ir vardas buvo paminėtas, tai A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama kolege, tiesiog siūlau paskaityti prieš einant į posėdžių salę ir Teisės departamento išvadas. Būtent jose kalbama apie tai, kad atsiranda atlygis už lytines ląsteles, ir mes puikiai žinome, kad mokėjimas už žmogaus organus, audinius ir panašius dalykus yra draudžiamas ir Europos Sąjungos teisėje. Beje, tame pačiame įstatyme yra pasakyta, kad negali būti atlyginama. Atsiranda konkuruojančių normų. Tikiuosi, kad mes su liberalais ir kitomis frakcijomis sutarsime, kad Lietuvos moterų mes nenorime paversti išnaudojimo objektu ir vis dėlto pradėti prekiauti lytinėmis ląstelėmis.

PIRMININKAS. Dar Viktorijai suteiksiu žodį.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Aš atsakysiu vis dėlto kolegei. Ačiū. Jei kalbate apie tą nuostatą, kuri kalba apie tai, kad moteris, kuri pereina visą gydymo ciklą ir donuoja savo lytinę ląstelę, pavyzdžiui, savo giminaitei (taip? kalbate apie tą nuostatą?), ir čia įžvelgiate prekybą organais ar ką

nors tokio... Taip, žinoma, Teisės departamento išvada tik parodo, kad galime šį įstatymo projektą tobulinti. Jūs gi metate tokius kaltinimus, kurie visiškai prasilenkia su realybe ir su mano motyvais. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos visos išsakytos.

15.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3002 (pateikimo tęsinys)

Dar norėčiau kolegų paprašyti apsispręsti dėl 2-6 klausimo, nes nebuvo baigta procedūra, nebuvo pasiūlyta, ar gražinti tobulinti, ar atmesti. Skelbiu balsavimą dėl šio klausimo. Kas siūlote... (*Balsai salėje*) Tai yra M. Majausko pristatytas projektas, jis buvo pristatytas prieš tai. Gerbiami kolegos, skelbiu balsavimą. Kas siūlote tobulinti, balsuokite už, kas siūlote atmesti – prieš.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 36, prieš – 36. Lygu. (*Balsai salėje*) Susilaikė 15. Bet skelbiau balsavimą tik už ir prieš. (*Balsai salėje*) Tada dar kartą balsuokime.

Kas už, leidžia tobulinti, kas prieš, siūlo atmesti.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 37, prieš – 52. Siūloma atmesti. Su šiuo klausimu baigėme.

15.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIIIIP-3222(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Toliau. Grįžtame prie 1-7 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIIIIP-3222. A. Širinskiene kviečiu į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, grįžtame prie Referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo paskelbimo projekto. Teisės ir teisėtvarkos komitetas šį klausimą svarstė. Įvertino Seimo narių pasiūlymus ir mūsų galutinis sprendimas buvo priimti patobulintam projekto variantui ir komiteto išvadoms. Seimo nariai buvo vieningi. Už buvo 7 balsai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi yra daug užsirašiusių, siūlome diskutuoti 20 minučių. Galime sutikti? Gerai. Bendru sutarimu.

Pirmąjį į tribūną kviečiu P. Urbšį. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, šio nutarimo svarstymo proga noriu jums priminti, ką šio nutarimo iniciatorius R. Karbauskis kalbėjo, kai dar nebuvo išrinktas į Seimą ir nevadovavo valdančiajai daugumai.

2015 m. spalio 22 d. pasirodė jo komentaras „Yla išlindo iš maišo, arba Kodėl politikai bijo pažiūrėti į veidrodį“. Jame jis teigė: „Po Konstitucinio Teismo sprendimo, jog dideli Seimo rinkimų vienmandačių apygardų rinkėjų skaičiaus skirtumai prieštarauja Konstitucijai, su nekantrumu laukiau politikų reakcijos. Mane tiesiog pribloškė tai, ką parodė politinių partijų atstovai, projektuodami Seimo rinkimų sistemos pakeitimus, jog reikia naikinti vienmandates rinkimų apygardas, visus Seimo narius išrenkant pagal partijų sąrašus. Manau, kad tradicinėmis save vadinančios partijos yra išsigandusios stiprėjančios pilietinės visuomenės, tad minėtąjį Konstitucinio Teismo sprendimą rengiasi panaudoti partinės diktatūros įtvirtinimui Lietuvoje. Atrodo, jog Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos pasirinktas politinės veiklos kelias, remiantis vertybėmis, o ne naujos ieškojimu, kitoms partijoms yra per sunkus. Man gėda už tuos politikus, kurie spjovė į tikslą stiprinti pilietinę visuomenę Lietuvoje, kurie savo ir partijų interesus iškėlė aukščiau tautos noro gyventi demokratinėje valstybėje.“ Štai kaip kalbėjo žmogus, kol dar nebuvo tapęs valstybės viršininku. Prieš trejus su puse metų jam buvo gėda už tuos, kurie savo interesus keldavo aukščiau už tautos interesą. Akivaizdu, jog už siūlymo surengti privalomąjį referendumą dėl Seimo narių skaičiaus sumažinimo kyšo ne kas kitas, o politinio intereso ausys. Apsimetinėjimas, kad šis inici-

juojamas privalomasis referendumas yra tik nekaltas sutapimas su Prezidento rinkimų ir referendumo dėl dvigubos pilietybės data, yra ne kas kita, o žmonių mulkinimas. Šiuo atveju Seimo Pirmininkas V. Pranckietis yra daug atviresnis už R. Karbauskį, jis dar 2018 m. rugpjūčio 29 d. viešai pareiškė, kad būtina pradėti skatinti gyventojų susidomėjimą dvigubos pilietybės klausimu, o tai padaryti padėtų ir papildomas referendumas dėl parlamentarų skaičiaus sumažinimo.

Tas pats R. Karbauskis 2017 m. balandžio 25 d. referendumo suplakimą su rinkimais vertino kritiškai. Štai citata. Anot jo, jokių būdu referendumo negalima dubliuoti su rinkimais, nes žmonės pavargsta nuo rinkimų. Ar, R. Karbauskio tvirtinimu, sudubliavus referendumą ir rinkimus vargiai galima tikėtis didesnio nei 60 % rinkėjų aktyvumo. Iš esmės pasikeitusi jo nuomonė tik dar kartą įrodo, kad dvigubos pilietybės problema ar Seimo narių skaičiaus sumažinimas rūpi tik tiek, kiek yra noras išsaugoti savo valdžios diktatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu A. Armonaitę.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Iš tikrųjų kolegos, jau rinkimų kampanijos laikotarpis, vyksta treji rinkimai: savivaldos, Europarlamento ir Prezidento. Ir štai vasario mėnesį šauna kai kam į galvą, kad vis dėlto gal galima būtų tinkamai pasirengti dar vienam – antram referendumui, kuris fundamentaliai keičia Lietuvos parlamentarizmą.

Šiandien rytą jau kalbėjome apie tai, kad Lietuvos parlamento narių skaičius šiuo metu atitinka tarptautinėje praktikoje naudojamą formulę net ir sumažėjus gyventojų skaičiui. Kažkaip nenorima girdėti to, kad balsuojančių žmonių skaičius nemažėja, balso teisę turinčių žmonių skaičius nemažėja, piliečių skaičius nemažėja, nes Lietuvos Respublikos piliečiai gyvena ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Didysis paradoksas yra tas, kad, viena vertus, valstiečiai pasisako už daugybinę pilietybę ir tarsi rinkėjų plėtimą, bet, kita vertus, siūlo mažinti parlamentą ir mažinti įvairovę parlamente, kitokios nuomonės galimybę ir didinti terpe įtakai. Man atrodo, akivaizdu, kad tai yra rinkiminės kampanijos dalis, nes Valstiečių ir žaliųjų sąjunga jau renka parašus šitam referendumui, jie jau tai daro. Ir tikrai labai gražiai susigroja šitas veiksmažodis parlamente parodant, kad neva tie, kurie priešinosi, yra prieš mažesnę valstybę ar geresnį parlamento darbą.

Tai, kad parlamento reputacija buvo *teriojama* metų metus, yra didelė problema, bet parlamento narių skaičiaus sumažimas to neišspręstų. Priešingai, tai reiškia, kad Seimo nariai ir šita kadencija, šita valdančioji dauguma nusiplauna rankas ir dėl to nieko neketina daryti. Ir tai yra apgailėtina. Tai yra be galo ciniška. Cinizmas, Ramūnai Karbauskis, ko gero, yra antras jūsų vardas. Labai nuvilia ir iš tikrųjų yra pavojinga, nes mažesnis parlamentas reiškia didesnes galimybes įvairioms interesų grupėms jį nupirkti. Aš balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu į tribūną E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, pradėsiu nuo A. Širinskienės žodžių svarstant Pagalbinio apvaisinimo įstatymą. Cituoju: „Prisidengiant kilniomis idėjomis, siekiama kitų tikslų.“

Bandysiu atskleisti, ko iš tikrųjų yra siekiama ir ar apskritai ko nors siekiama čia, Seime. Jei gi siekiama padaryti tokį reiškinį kaip referendumą, kuris keistų Konstitucijos nuostatą, visi suprantame, kad reikia sutarimo. Ar buvo ieškoma sutarimo nuo pradžios? 40 Seimo narių, pasirašę šią iniciatyvą, atstovauja tik dviem valdančiosioms frakcijoms. Nė viena kita frakcija nebuvo įkalbinėjama, su niekuo nebuvo aptarinėjama: gal pasitarkime dėl tokio reikšmingo dalyko kaip tautos referendumas.

Dabar užsirašė 14 žmonių dalyvauti diskusijoje, iš jų 7 – Tėvynės sąjungos, 3 – Mišrios grupės, 2 – socialdemokratai, 2 – liberalai. Ar tie iniciatoriai, kurie primeta mums šią temą, 40 žmonių iš valdančiųjų partijų, turi ką pasakyti? Neturite! Neturite! Jūs net neužsirašote diskutuoti. Jums užtenka žinoti, kad turite balsų persvarą, ir viskas. Demokratiame parlamente demokratių diskusijų nereikia. Lokite, šunys, iš opozicijos, o jūs gudriai pasišypsosite, gerbiamas Ramūnai.

Šiuo metu vyksta pratęsta Seimo rudens sesija, kuri buvo surengta labai aiškiai pasakius – Vaiko teisių apsaugos įstatymo reikalais. Vaiko teisių apsaugos įstatymo svarstymas atidedamas kovo mėnesiui. Kyšt tautai referendumo idėją. Šitai daroma? Ir ypatingos skubos tvarka padaroma šitai? Jei gi jūs manote, kad tai yra jūsų meilė ir pagarba rinkėjams ir visuomenei, tai aš manau, kad ta visuomenė tokią meilę ir pagarbą supras ir įvertins, tik ne taip, kaip jūs įsivaizduojate.

Kai sakoma, kad reikia mažinti Seimo narių skaičių dėl to, kad sumažėjo Lietuvos gyventojų skaičius, vėl grįžtu prie to: Lietuvos piliečių skaičius nesumažėjo. Tada jūsų noras kalbėti apie dvigubos pilietybės įteisinimą skamba kaip demagogija. Tiesiate ranką į užsienį emigravusiems Lietuvos piliečiams sakydami: mes norime jums suteikti galimybę turėti dvigubą pilietybę. O štai šita iniciatyva jūs sakote: mes, išvykėliai, jūsų nebeskaičiuojame kaip Lietuvos piliečių ir jūsų ne-skaičiuojame nustatydami Seimo narių skaičių, nes jūsų Lietuvoje nebėra. Tai kaip suprasti? Ar mes vertiname tą tautos dalį, Lietuvos piliečius, kurie išvyko, tikiuosi, laikinai iš Lietuvos, ar nuvertiname, jeigu nuo jų nebeskaičiuojame Seimo narių skaičiaus? Tai yra aiškus signalas, aiškus antausis mūsų emigracijai.

Noriu pasakyti, kad lyginant su 1990 metais rinkėjų skaičius rinkėjų sąrašuose iš esmės nepasikeitė, jis sumažėjo tik 35 tūkst. Kur čia šuo pakastas? Taip, emigravo didelė tautos dalis, tačiau čia gyvenantys žmonės yra brandesnio amžiaus, rinkėjų skaičius sumažėjo tik 35 tūkst., nepaisant to, kad gyventojų skaičius Lietuvoje sumažėjo 600 tūkst., lyginant su anuo laikotarpiu. Kodėl jūs imatės mažinti Seimo narių skaičių? Nuskambėjo argumentai, kad mes imsime tuoj mažinti ir valdininkų armiją.

Gerbiamieji, dveji su puse metų praėjo, o nieko rimto nepadarėte. Imatės *popsinio*, populistinio siūlymo mažinti 20 Seimo narių, užuot pagalvoję, cituoju A. Širinskienę, vakar televizijoje pasakiusią: reikia 20 % mažinti ir valdininkų skaičių. Gerai, mažinkite. Kur jūsų politinė valia? Visi instrumentai jūsų rankose. Neapsimetinėkite, kad jūs norite kovoti su valdininkijos *bujojimu*, jūs tik imatės paties populiariausio tautoje gesto sumažinti 20 Seimo narių. Kaip bus jums plojama, kaip bus dėkojama ir balsuojama per Prezidento rinkimus.

Jūs esate manipulatoriai, kurie negerbia tautos, negerbia demokratinio proceso ir tarimosi parlamente, net nebandote tartis, galų gale jūs negerbiate Konstitucijos, kurios keitimą siūlote atlikti šiuo referendumu. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskusijos kviečiu J. Razmą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, na, tos iniciatyvos esmę, matyt, reikėtų apibūdinti labai paprastai. Kai nėra ką žmonėms pasakyti apie atliktus rimtus darbus po daugiau kaip dvejų valdymo metų, tenka griebtis populistinių iniciatyvų. Čia aš kažkaip prisiminiau tų senesnių laikų tokią populiarią V. Vysockio dainelę, kurios turinys yra apie tai, kaip juodaodis amerikietis kalbasi su rusu ir rusui vis dėsto argumentus, kodėl gyventi Tarybų Sąjungoje yra blogai. Tai tas rusas tvirtu V. Vysockio balsu į kiekvieną argumentą atsako: „*Za to my delajem rakety i perekryly Jenisej, a takže v oblosty baleta my v peredi planety vsej.*“ (Balsai salėje)

PIRMININKAS. Išverskite.

J. RAZMA (TS-LKDF). Išversiu pabaigoje, kai pridės laiko. Dabar, matyt, R. Karbauskis su S. Skverneliu, kai rinkėjai paklaus, kaip čia yra, kodėl nesumažinote emigracijos, kodėl didėja atlyginimų disproporcijos tarp turtingiausių ir *biedniausių* žmonių, kodėl nesutvarkomas viešojo sektoriaus atlyginimų klausimas, kodėl mūsų pensijos kur kas mažesnės negu Estijoje ar Lenkijoje esant tokiam pat ekonomikos lygiui, turbūt atsakys: už tai mes sumažinome Seimo narių skaičių, ko jokiam Seimui iki šiol nepavyko padaryti. Ir čia turi pasigirsti audringi plojimai, ir visi kiti klausimai eina į antrą planą.

Dabar pažiūrėkime, ką reikštų tas sumažinimas. Įsivaizduokime, kad prieš šiuos Seimo rinkimus būtume rinkę ne 141, o 121 Seimo narį. Nesunku pasižiūrėti, kokie Seimo nariai nebūtų patekę šiandien į Seimą, kadangi yra aišku, kas liko sąrašų gale. Štai iš iniciatorių kas būtų nepatekę šiandien į Seimą. Iš Socialdemokratų darbo frakcijos, dar ėjo kitu sąrašu, nepatektų R. Šalaševičiūtė, A. Skardžius, J. Bernatonis. Čia yra neblogas rodiklis, gal ir mums pagundų kelia. Iš valstiečių ir žaliųjų nepatektų A. Gumuliauskas, V. Rastenis, V. Vingrienė, P. Nevulis, T. Tomilinas.

Gal šitie Seimo nariai, kuriuos paminėjau, mano, kad jie čia yra našta, kad jie dirba minisiniu rodikliu, tai tikrai tada reikia mažinti turbūt. Aš taip nemanau, ypač kai čia paminėjau kai kurias valstiečių ir žaliųjų pavardes, aišku, mes esame oponentai, bet vis dėlto aš tikrai gerbiu ir V. Vingrienės, ir T. Tomilino, ir pono A. Gumuliausko iniciatyvas. Aš manau, kad jie duoda didesnę plusą negu jų išlaikymo minusas, kurį čia R. Karbauskis suskaičiavo. Jeigu jūs vis dėlto

manote, kad dirbate čia su minusu, tai balsuokite, kad reikia mažinti, bet tada rinkėjai turbūt paklaus, jeigu jūs dirbate su minusu, tai kodėl tik 20 mažinate? Tada režkime kaip reikiant. Reikia, kad to minuso būtų kuo mažiau.

Čia kaip vienintelis argumentas yra įvardijama, kad bus sutaupyta 2 mln. eurų. Gerbiami valstiečiai, jums yra daug paprastesnių būdų sutaupyti tokias sumas. Atsisakykite užsakymų viešinioms darbams premjero draugo D. Gudelio firmai už 2,5 mln. eurų ir turėsite labai greitai tą sumą.

Aš jau nekalbu apie tai, kai vis dar bejėgiškai aimanuojama, kad viešuosiuose pirkimuose dingsta kažkur milijardo suma. Ar mes rengiame rimtas diskusijas Seime, ką daryti, kad ta suma šiek tiek sumažėtų? Mes čia jau kalbame ne apie tokias sumas kaip tie 2 mln. Jeigu pasižiūrėsime, iš tikrųjų yra kur sutaupyti, bet, deja, čia nėra mums pateiktas visuotinis rimtas taupymo planas. Jeigu tokiaime plane būtų ir viena detalė – Seimo narių skaičiaus mažinimas, galbūt, sakykim, ir aš galėčiau tai palaikyti matydamas sisteminį požiūrį, kad yra tokia strategija. Tikrai būtų prasminga solidarai prie to prisidėti.

Ką dar reikėtų paminėti? Kad kaip niekada chaotiškai šis klausimas sprendžiamas. Štai yra tų pačių Seimo narių įregistruota Konstitucijos pataisa, bet kažkodėl ji marinuojama įtakingosios A. Širinskienės komitete. Tai duokite Seimui balsuoti, o ne spėliokite, kad ji nepereis, kad čia niekas nepalaiko. Tvarka, Seimas tegul atmeta, yra aiškumas.

Dabar pradėti rinkti parašai. Kaip spėju, matyt, ne per daug rinkėjų pasirašo, bet gal būtų sąžininga palikti tą referendumą inicijuoti per parašų rinkimą, nes žmonės parodytų, ar jie iš tiesų laiko šį klausimą svarbiu, ar pasirašo už tai, ar to nori. Dabar mes patys mechaniniu balsavimu nuspręsimė už juos. Tik dėl šito klausimo mes vis dėlto rizikuojame, kad nebus pasekmė vien tik išlošimas tų 2 mln., o iš tikrųjų šiek tiek mažiau, vis dėlto mažesnis Seimas tai yra didesnė oligarchinio poveikio galimybė. Aš manau, kad tai irgi yra prie tų slaptųjų siekių, kurių neatskleidžiama.

Dar siūlau atkreipti dėmesį, kodėl taip įdomiai sutampa, kad štai toks pat referendumas ir Moldovoje surengiamas, tiesa, ten dėl rimtesnio Seimo narių skaičiaus mažinimo. Ar nėra kokios nors sinchronizacijos tokių štai sprendimų iš kokio nors vieno centro?

PIRMININKAS. Dėkojame J. Razmai. Tik noriu priminti, kad posėdžio metu vartojama lietuvių kalba. Gal galėtumėte po to per šoninį mikrofoną vertimą pateikti.

Grįžtame prie... Laikas diskusijos baigėsi, bet dar A. Sysui leidžiame pasisakyti. Manau, kad iš visų frakcijų būtų pasisakoma. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. (...) klausimus, reikia pasidžiaugti, kad apskritai bent tokia diskusija vyksta ir leidžiama pasisakyti visų frakcijų atstovams. Tikrai iniciatoriai apie tai nekalba.

Galbūt stengsiuosi nekartoti to, ką kalbėjo kolegos, nes aš manau, kad tai tuščias reikalas, nes dešinei pusei (nuo manęs žiūrint) vienodai rodo, ką čia mes iš tribūnos šnekame, nes taip įrašyta jų programoje ir jie darys taip, kaip jiems atrodo gerai. Mūsų argumentai, kad tai siejama specialiai su rinkimais, su galimybe savo kandidatą padaryti prezidentu, kaip nuo žąsies vanduo. Mano galva, šita situacija šiek tiek primena situaciją, kuri vyko su aplinkos apsaugos ministro *nuėmimu*. *Nuėmė* greitai, net ministrui nežinant, taip sakant, o po to tris mėnesius negali nieko rasti ir pakeisti. Labai primena breksitą, tik mažu formatu. Priimame sprendimą, o kaip tą padaryti, nežinome.

Absoliučiai nekalbama apie tai, kaip veiks Seimas, kaip pasikeis, ar frakcijos iš septynių žmonių užteks, ar reikės mažinti, kaip komitetuose dirbs? 14 komitetų. Mes apie darbą visai nešnekame, bet juk Seimo pareiga ar Seimo funkcija reprezentuoti gyventojus. Visas gyventojų kategorijas. Ir kuo plačiau, ir kuo geriau.

Antras dalykas – priimti sprendimus balsų dauguma. Ir vienu, ir kitu atveju sumažinus Seimo narių skaičių tiek reprezentavimas sumažėja, nes paprasčiausiai Seimo narys, kuris turi tvirtas pažiūras... na, jeigu jis nori toliau dalyvauti politinėje veikloje, jis turi pataikauti daliai, nes susitikimuose būna visokių. Tos atviros diskusijos bus dar mažiau, aš jau nekalbu apie sprendimų priėmimą. Mus Valstybės kontrolė kritikuoja, mes pasaulio ir Europos čempionai pagal įstatymų kiekį ir priėmimo greitį. Ir šitą įstatymą mes skubos tvarka priimame, įrodydami tai, kad mums nuspėjauti, ką mano žmonės, ką jie vienu ar kitu klausimu galvoja.

Taigi aš nemanau, kad sumažinus narių skaičių parlamento darbas, efektyvumas (arba čia kažkas kalbėjo apie našumą) padidės. Jokiu būdu. Aš net galvoju, sumažinus narių skaičių ir pasiūrėjus į valdybos sprendimą paskutini, rodos, 12 ar 18 komandiruočių po vieną ar du žmones, palaukite, kas priiminės sprendimus komitetuose ir čia, salėje? Mes galvokime apie pasekmes. Ar viešosios politikos kokybė dėl mažesnio kiekio Seimo narių bus geresnė? Man taip neatrodo. Taip neatrodo nė vienam politologui. Siūlyčiau jums paskaityti.

Yra toks jaunas politologas L. Pukelis. Jis ginasi disertaciją Tartu universitete būtent apie parlamentarizmą, apie parlamento narių skaičių. Čia feisbuke yra, galite pasižiūrėti, keturios dalys, jis rašo, kad viskas, ką jūs šnekate ir ką jūs darote, prieštarauja logikai, politinei demokratijai ir visiems kitiems dalykams. Neužmirškite, kad nieko amžino nėra. Sumažinus skaičių, sumažėja ir opozicija. O opozicija yra demokratinis svertas diskusijose priimti kuo teisingesnius sprendimus. Negalvokite, kad būsite visada valdžioje!

Politinės svarstyklės svyruoja, vieną kartą vieniems, kitą kartą kitiems. Tenkindami savo momentinius norus užvaldyti ar paimti valdžią į visas savo rankas, galvokite, kad tai nesitęsia amžinybę. Žmonės laukia sprendimų tų, kurių reikia. Aišku, žmonėms patinka ir populistiniai sprendimai. Todėl visiškai suprantu, kad populizmas ima viršų šitame Seime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūs puikiai išnaudojote visą laiką. Dėl vedimo tvarkos K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke, kad leidote. Kolegos, labai rimtas klausimas. Nematau nė vieno miegančio ar snūduriuojančio. Tikrai ne tas atvejis, kai mes svarstome kokių nors eilinių dienų pakeitimą, priėmimą kokios nors kliento ar dar kokios nors, invalido. O tikrai aš siūlyčiau – padiskutuokime rimčiau, leiskite padiskutuoti visiems tiems, kurie yra užsirašę.

PIRMININKAS. Gal siūlytė konkretų laiką, kiek galėtumėte pratęsti. (*Balsai salėje*) Kęstuti? Ar siūlytė kokį nors laiką? (*Balsai salėje*) Visiems. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl šito siūlymo, tai yra leisti pasisakyti visiems, arba baigiame. Kas balsuojate už – leidžia pasisakyti visiems, kas balsuoja prieš – neleidžia.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 31, prieš – 62. Diskusiją baigiame.

Į tribūną kviečiu A. Širinskienę. Dėl vedimo tvarkos J. Razma pirmas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, pagal Statutą yra galimybė prašyti, kad būtų balsuojama dėl projekto iš karto po diskusijos. Kitaip sakant, jeigu nėra pritarimo, kad nebūtų gaištama laiko su pataisų svarstymu. Mes tokio balsavimo paprašytume.

PIRMININKAS. Taip, Jurgis teisus. 151 straipsnio 7 dalis skamba taip: „Taip pat, jeigu to reikalauja Seimo narys, po bendrosios diskusijos balsuojama, ar pritarti pagrindinio komiteto patvirtintam įstatymo projektui.“ Gerbiami kolegos, dar norėtų E. Gentvilas. Prašom. Dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Dar dėl vedimo tvarkos kitu kampu. Buvo balsuojama, ar leisti visiems pasisakyti. Buvo nubalsuota, kad neleisti. Tačiau yra kolegų, kurie užsirašė kalbėti frakcijų vardu, tai jiems tai turi būti suteikta galimybė. Jeigu jau nutarėme, kad ne visiems, tai tiems, kurie yra užsirašę frakcijų vardu, reikia leisti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, norėčiau priminti, kad tokio Statuto punkto nėra. Mes vadovaujamės Statuto 105 punkto 2 dalimi.

Kadangi buvo J. Razmos pasiūlymas balsuoti dėl komiteto išvados, ar jai pritarti, tai kviečiu visus gerbiamus kolegas balsuoti, ar pritariame išvadoms. Dar kartą kartoju. Po bendrosios diskusijos balsuojama, ar pritarti pagrindinio komiteto patvirtintam įstatymo projektui.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 55, prieš – 41, susilaikiusių nėra. Po svarstymo... Atsiprašau, komiteto išvadai pritarta.

Kviečiame A. Širinskienę į tribūną. Pirmasis siūlymas yra Seimo narių V. Čmilytės-Nielsen ir kitų.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Pirmajam...

PIRMININKAS. Ar Viktorija norės pristatyti? Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, siūlome referendumą vykdyti 2020 metų spalio mėnesį kartu su Seimo rinkimais. Rytinio posėdžio metu gerbiamas kolega R. Karbauskis

labai kilniaširdiškai pritarė mano siūlymui perkelti datą. Pasitarę su kolegomis nutarėme pasiūlyti šiek tiek kitokią datą, kuri leistų dar geriau išdiskutuoti šį, be jokios abejonės, svarbų klausimą, pasitarti su opozicija ir pasirengus tinkamai 2020 metais organizuoti šį referendumą. Kviečiu palaikyti siūlymą.

PIRMININKAS. Komitetas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas minėtam siūlymui nepritarė.

PIRMININKAS. Nuomonė už pasiūlymą – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, Seimo Pirmininkas, savikritiškai pristatydamas įstatymo projektą dėl Konstitucijos, aiškinamajame rašte buvo parašęs tik du sakinius. Gerbiamas R. Karbauskis dėl referendumo aiškinamajame rašte parašė tris sakinius, dėl Konstitucijos keitimo. Nebuvo pridėtas nė vienas politologo vertinimas, nebuvo pridėtas nė vienas politinių programų vertinimas. Gerbiamas Ramūnai ir kolegos, priminsiu, kad liberalai, pavyzdžiui, nebuvo įsirašę tokio pažado, nors jūs teigėte iš tribūnos. Paklaustas gerbiamas Ramūnas tribūnoje taip pat neišvardino net penkių argumentų, kodėl turėtų 101 ar 111, ar 131 Seimo narys likti.

Man atrodo, šitas klausimas nėra trijų sakinių klausimas. Tai yra plačios diskusijos klausimas ir negali būti tiesiog inicijuojamas neeilinės sesijos metu. Kaip gerbiamas P. Urbšys teisingai pastebėjo, net ir gerbiamo R. Karbauskio nuomonė keičiasi kartais. Tai gal ji pasikeis per ateinančius metus ir turėsime galimybę išdiskutuoti.

Aš nesiūlau referendumo organizuoti paskubomis, tam reikia normalios politologinės ir dalykinės diskusijos. Kviečiu pritari gerbiamos Viktorijos siūlymui atidėti referendumą iki kitų metų Seimo rinkimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės prieš nėra. Kviečiu balsuoti dėl šio siūlymo, tai yra Seimo narių V. Čmilytės-Nielsen ir kitų.

Balsavo 100 Seimo narių: 43 – už, prieš – 42, susilaikė 14. Siūlymui nepritarė.

Kitas siūlymas – Seimo narių A. Palionio ir P. Čimbaro. Gal komitetas galėtų įvardinti priežastis, kodėl mes nesvarstome šio siūlymo?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Seimo narių pasiūlymui mes negalėjome pritari dėl tos priežasties, kad Seimo nariai siūlo keisti Konstitucijos teksto formuluotę. O kaip žinote, Konstitucinis Teismas yra pasakęs, kad jeigu yra registruojama pataisa dėl Konstitucijos teksto keitimo, tokiu atveju ta pataisa turi būti registruojama ne kaip pasiūlymas, bet kaip nauja teisėkūros iniciatyva. Mes diskutavome su gerbiama P. Čimbaru ir siūlėme jam inicijuoti naują referendumo iniciatyvą ir naują formuluotę. Nes jeigu Konstitucijos teksto pakeitimas būtų daromas dabar, tai susiklostytų situacija, kad toks pakeitimas prieštarautų Konstitucijai iš esmės pagal savo siūlymo formą.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Palionis per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke, bet aš noriu paklausti komiteto išvados. Ir skaitau argumentus, kad pagal Konstitucinį Teismą pasiūlymus gali teikti projekto iniciatoriai. Aš esu tarp projekto iniciatorių.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, mes...

A. PALIONIS (LSDDF). Komiteto išvadoje tokie argumentai.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iniciatorius. Mes turime visą grupę. Seimo narių grupė iš 37 ar 38 narių, jeigu gerai pamenu, inicijavo. Šiuo atveju mes turime tik kelių asmenų siūlymą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl šio siūlymo nesiūlau balsuoti. Kitas siūlymas yra Seimo nario J. Razmos, tai analogiška situacija.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Pirmininke, kodėl mes nebalsavome?

PIRMININKAS. Ar siūlote balsuoti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Balsuokime. (*Balsai salėje*) Negalima? Gerai. (*Balsai salėje*) Aš tai siūlau balsuoti.

PIRMININKAS. Jeigu, gerbiami kolegos, tikrai norite balsuoti, galime balsuoti. Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti dėl iniciatorių pasiūlymo. Kas palaikote iniciatorius, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš arba susilaikykite. Primenu, kad balsuojame už Seimo narių A. Palionio ir P. Čimbaro siūlymą.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 24, prieš – 39, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas Seimo nario J. Razmos pasiūlymas, taip pat analogiška situacija. Prašom pristatyti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų yra analogiška situacija, kai Seimo narys, kuris net nėra iniciatorius, siūlo atkeisti Konstitucijos tekstą. Komitetas, remdamasis tais pačiais argumentais, kad pritarus būtų prieštaravimas Lietuvos Respublikos Konstitucijai, nepritarė Seimo nario J. Razmos pasiūlymui.

PIRMININKAS. Analogiškai kviečiu balsuoti dėl paties siūlymo. Nutraukiame balsavimą. Atsiprašau. Seimo narys kategoriškai prašo pasisakyti. Prašom. J. Razma. Atsiprašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra tik komiteto daugumos traktavimas, kad čia yra kažkokia esminė pataisa. Aš tiesiog išskleidžiu, ką reiškia 121 Seimo narys, pasakau, kad 61 vienmandatėje, 60 – pagal sąrašą. Ir tai būtų naudingas dalykas, jeigu mes Konstitucijos lygiu įtvirtintume mišriąją rinkimų sistemą, kaip dabar yra tik įstatymo lygiu, ir tai suteiktų stabilumo mūsų rinkimų sistemai. Tai dėl to kviečiu balsuoti.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti. Kas palaiko J. Razmos siūlymą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, prieš arba susilaiko.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 41, prieš – 37, susilaikė 14. Siūlymui nepritarta.

Kitas siūlymas yra V. Gailiaus. Kviečiame pristatyti savo siūlymą. Tuoj, minutėlę, įjungu.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vadovaujuosi tarptautine patirtimi, vadovaujuosi mūsų valstybės patirtimi, kuri rodo, kad nekompetentingi valstybės tarnautojų sprendimai, valstybės pareigūnų sprendimai lemia valstybėje didelius ekonominius ir socialinius nuostolius, neefektyvią institucinę veiklą, menką institucijos darbuotojų motyvaciją. Todėl, siekdamas didinti Seimo autoritetą, skatinti Seimo narių savišvietą, siūlau iki referendumo dėl Lietuvos Seimo narių mažinimo paskelbimo dienos nutarimu numatyti ir parengti teisės aktus, kuriais Seimo nariai būtų įpareigoti išlaikyti minimalius reikalavimus, kurie keliami valstybės tarnautojams. Siūlau bendrą gebėjimų testą įpareigoti išlaikyti visiems Seimo nariams. (*Šurmulyš salėje*) Jeigu kažkas abejojate savo kompetencija, balsuokite prieš tokį mano pasiūlymą ir parodykite visuomenei, kad abejojate savo kompetencija. Tegul visuomenė abejoja jūsų sprendimais. Siūlau apsispręsti dėl mano pasiūlymo balsuojant. O jeigu jau mūsų kvalifikacija neatitinka, tai, kaip ir kalbėjome su komiteto pirmininke, labai greitai įgyvendinsime siūlomo Seimo nutarimo reikalavimą ir pamatę, kad neturime kompetencijos, patys susimažinsime. Ačiū už palaikymą.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Nuomonė už – K. Masiulis. Atsiprašau, dar komiteto išvada.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas minėtą pasiūlymą svarstė. Tikrai atkreipiame dėmesį, kad Seimo narys, tikrai labai gražiai kalbėjęs, nepateikė pasiūlymo pagal teisės normą ir tos formuluotės neatitinka teisės aktams ir pasiūlymams keliamų reikalavimų, nes pasiūlymo esmė – tik priimti reglamentuojantį teisės aktą ir net nėra nurodytas atitinkamas straipsnis ar punktas. Remdamasis tuo, tiesiog komitetas diskusijų metu sakė, kad gal Seimo narys kitą iniciatyvą registruos, kuri bus svarstyтина, o šiai iniciatyvai nepritare.

PIRMININKAS. Nuomonė už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš ne dėl šito, o truputėlį plačiau žiūriu. Prieš dešimtį metų, pirmą kartą tada buvau išrinktas į Seimą, aš irgi susidūriau su tuo, kiek nekompetentingi kai kurie kolegos. Dabar irgi tą patį matau. Tai rėžia akį po šiai dienai. Tada galvojau, kad gal galima kaip nors pabandyti pasiūlyti padaryti filtrą, testus, dar kažką, patikrinti kompetenciją tam tikrose srityse. Tariausi su konstitucinės teisės specialistais, su kitais. Man buvo pasakyta, kad ne, tai būtų anti-konstituciška. Kaip buvo pasakyta – tauta gali išsirinkti ir kvailį. Tą jinai ir padaro kartais.

Tačiau aš siūlyčiau eiti kitu keliu. Amerikos Kongrese, netgi, tarkim, Suomijos savivaldybėse, jeigu tu esi išrinktas į tam tikrus komitetus ar dar kažkur, privalomai Suomijos plėtros komiteto narys mokosi, važiuoja į Helsinkį, nes jisai neišmano galbūt miesto plėtros dalykų ir pridarys nesąmonių. Tarkim, dispersinė plėtra Vilniuje. Amerikos kongresmenas gali mokytis bet kokio dalyko, bus finansuojama. Pas mus net anglų kalbos negalime pasimokyti ir negalime kalbėti angliškai ten, kur reikia tą daryti, o jau nekalbant apie tai, kad gal man trūksta ekonomikos žinių, kitų, ir aš norėčiau pasistiprinti. Mes neturime galimybių. Bent jau tuo keliu reiktų žengti, kolegos.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Gerbiami kolegos, aš neabejoju savo kompetencija, bet suabejojau savo kolegos V. Gailiaus kompetencija dėl to, kad jo pasiūlymas galbūt yra labai populistinis, tačiau painiojami renkami tautos atstovai ir reikalavimai tiems, kurie priimami į valstybės tarnybą ar kitaip samdomi darbuotojai, tokiu būdu būtų ribojama teisė žmonėms rinktis. Aš vis dar priimu, kad mes turime neužbaigtą bylą dėl R. Pakso, Strasbūro teismo išvadas. Atitinkamos išvados būtų, jeigu priimtume tokius ribojimus, nes tai ne tik Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimas, bet ir Europos žmogaus teisių ir svarbiausių laisvių konvencijos pažeidimas.

PIRMININKAS. Antrasis prieš... Nėra. Atsiprašau. (*Balsas salėje*) Gal po balsavimo. Ar norite dėl vedimo tvarkos? Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Dėl vedimo tvarkos papildydamas J. Bernatonį, kadangi savo egzaminu ponas V. Gailius jau neišlaikė – teisiškai neparuošė projekto ir neįregistravo, todėl siūlau pagal savo testą atsisakyti Seimo nario mandato pirmam.

PIRMININKAS. Kviečiu kolegas balsuoti dėl Seimo nario V. Gailiaus siūlymo. Kas palaikote, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, prieš arba susilaikykite.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 23, prieš – 39, susilaikė 23. Siūlymui nepritarta. Po svarstymo motyvai už – K. Mažeika. (*Balsai salėje*) Atsako. G. Burokienė. Tuoj įjungu, prašau.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau... Šiandien visi išgirdome daug priekaištų, kaltinimų populizmu ir visa kita, bet man labai keista, kad tautos atstovai nenori išgirsti tautos balso. Ko mes bijome? Kuo labiau visuomenė įsitraukia į valstybės valdymą, tuo yra geriau. Tuo yra naudingiau pačiai visuomenei. Juo labiau kaip galima nupirkti parlamentą? Apskritai parlamente tokie pasisakymai, man atrodo, ne vietoje ir ne laiku, nebent jūs turite kažkokią kitokią praktiką. Pirmą kartą girdžiu, kad galima būtų nupirkti parlamentą, jeigu staiga sumažėtų truputėlį parlamento narių, tai yra aukščiausias, manau, cinizmas ir apsimetinėjimas.

Bet ko aš neišgirdau? Neišgirdau nė žodžio apie kokybę, Seimo kokybę tik K. Masiulis paminėjo paskutinis. Būtent kokybės trūksta ir kokybė... mes turėtume šnekėti apie kokybišką 121 Seimo narį. Juo labiau prieš rinkimus duoti pažadai turi būti įgyvendinami, ką nuosekliai daro valstiečiai, todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Atvirai pasakius, man patinka šis siūlymas, nes Seime bus mažiau kaimiečių, daugiau miestiečių. (*Balsai salėje*) Jau dabar yra nemažai apygardų, kuriose neužtenka gyventojų, iš kurių gyventojai pabėgo į miestus, todėl tos apygardos turės būti sujungtos. Ir jei bus priimtas sprendimas sumažinti 20-čia narių, ir nekeičiama rinkimų tvarka, tai bus dešimčia mažiau kaimiškų apygardų. Aš paskaitysiu tas apygardas, kurios bus sujungtos, čia yra pagal gyventojų skaičių ir labai gaila tų kolegų. Pirmoji, kuri bus sujungta, yra Mažeikių – K. Bartkevičiaus, antra Molėtų–Širvintų – P. Čimbaro, trečioji Kuršo – L. Staniuvienės, ketvirtoji Prienų–Birštono – A. Palionio, Kretingos–Palangos – A. Vinkaus, tada Plungės, kur taip pat vos vos užtenka gyventojų, ji turės būti sujungta – J. Varkalio, Zanavykų, Ukmergės, Šilutės, Anykščių, Panevėžio, Sėlos ir Garliavos apygardos. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų būtų labai gaila jus prarasti.

Jei vis dėlto siūlote daryti tik daugiamandatę, ką ponas R. Karbauskis čia minėjo iš tribūnos visai neseniai, atkreipsiu dėmesį, kad per daugiamandatę valstiečių buvo išrinkta 19. Jeigu padaugintume iš dviejų, nes visi būtų pagal daugiamandatę, tai būtų 38, sumažintume 15 %, būtų 32, dabar 54, tai daugiau kaip 20 Seimo narių būtų jau mažiau šiame Seime pagal tą tvarką, kurią siūlote. Jei vis dėlto siūlote daryti vienmandates, tai liks tik dvi partijos, kaip Didžiojoje Britanijoje, nes barjeras pakeliamas iki 50 % ir mažos partijos nepereis. Aš už, bet kaip jūsų koalicijos partneriai ir koalicijos draugai, aš nežinau. Gerbiamasis Karbauskis, pradėjote įdomų žaidimą su Konstitucija, tik nežinau, ar kaip geras šaškininkas suskaičiavote visus ėjimus į priekį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Motyvai visi išsakyti, kviečiu balsuoti po svarstymo. Kas palaikote šį projektą, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę prieš.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 57, prieš – 43, susilaikiusių nėra. Pritarta po svarstymo.

Kadangi ypatinga skuba, tai pereiname prie priėmimo. Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti bendru sutarimu? Siūlo balsuoti. Balsuojame. Kas už 1 straipsnį, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 59, prieš – 40, susilaikė 2. 1 straipsniui pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime bendru sutarimu? Siūlo balsuoti. Gerai, balsuojame. Kas pritariate 2 straipsniui, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 57, prieš – 42, susilaikė 1. Straipsniui pritarta.

Ir paskutinis 3 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nėra gauta. Gal galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Ačiū.

Dėl viso. Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, jau ne kartą išsakaiu savo argumentus, gal ir aš galiu nesutikti su siūlomomis Konstitucijos pataisomis. Aš manau, kad būtų teisingiausia, jeigu mes paliktume tik vienmandates apygardas, gal jas šiek tiek smulkintume iki 101 arba 100. Tai būtų tokios esminės reformos, Seimo nariai būtų atsakingesni. Bet mes nekeičiame Konstitucijos, mes tik siūlome tautai, kuri ir priėmė Konstituciją, kad nereikėtų rinkti tų šimtų tūkstančių, 300 tūkst. parašų, kad ji galėtų išsakyti savo nuomonę, demokratinėje valstybėje demokratinis parlamentas tautos neturėtų bijoti. O pasirodo, kad mes labai bijome tautos ir dedame visas pastangas, kad nebūtų surengtas referendumas. Todėl aš manau, kad tikrai referendumą reikia surengti. Bus galimybė vieniems pasisakyti už, kitiems – prieš ir tegu sprendžia žmonės. Pripratę tik jūs, gerbiami Seimo nariai, į visus klausimus atsakyti. Konservatoriai, jeigu čia jau pyksta, sėdintys šalia manęs, liberalai, kurie lyg ir myli tautą, bet kai reikia suteikti jai žodį, jos išsigąsta. Vis dėlto balsuokime visi už ir suteikime mandatą tautai, kad ji balsuotų, kad ji pasakytų ir jos būtų paskutinis žodis, nes šiuo klausimu diskutuojama ne pirmą kadenciją, ne antrą kadenciją, daug kartų šitas klausimas keliamas Seime. Manau, kad tikrai vis dėlto demokratinėje valstybėje paskutinį žodį pasako tauta, kuri ir priėmė Konstituciją. Todėl palaikau ir balsuoju už ir raginu kitus balsuoti už ir nebijoti tautos.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Išties esame liudininkai klasikinio populizmo triumfo Lietuvos Respublikos Seime. Man iš tikrųjų yra labai gaila, nes Lietuva šito populizmo nenusipelnė. Žmonės sunkiai dirba, gyvena savo gyvenimus, siekia įvairių tikslų. Argi tikrai daugiau nėra ką šitam Seimui 2019 metų vasario mėnesį veikti, kaip diskutuoti apie tai, kad S. Skvernelio prezidentinei rinkimų kampanijai būtų pajungtas visas valstybės aparatas ir valstybės finansai tam, kad būtų suorganizuotas šitas populistinis referendumas.

Kada yra nuoširdžiai norima diskutuoti, šitame Seime turėjome pavyzdžių. Buvo ir darbo grupė dėl daugybinės pilietybės, ten dirbo ekspertai, teisininkai, įvairių politinių pažiūrų politikai. O čia nieko nereikia, čia sakoma, kad yra neva įgyvendinamas rinkimų pažadas.

Mielieji, jūsų rinkimų pažadas buvo 101 Seimo narys. Jūs dabar, nežinau, susigalvojote kažkokius naujus skaičius, galbūt pratęsite sesiją kovo mėnesį, jau bus 131. Kaip atrodys parlamentas, koks bus daugiamandatėje išrinktų ir vienmandatėse išrinktų politikų santykis, tautos atstovų santykis, yra visiškai neaišku. Tai yra pats pigiausias populizmas. Ir Lietuva, Vakarų bendruomenės valstybė, to nenusipelnė. Šiandien yra labai liūdna diena Lietuvai.

PIRMININKAS. Nuomonė už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, jūs taip emociškai kalbate, bet apie tai, liūdna ar linksma diena, manau, turi nuspręsti pati Lietuva, o ne jūs asmeniškai arba jūs susėdę keliose asmeniškai. Tai, ką jūs kalbėjote prieš tai daugelyje posėdžių, apie demokratijos šventę, apie žmonių laisvę, pasirinkimą, liberalizmą ir saviraišką įvairiapusišką, turbūt labai prieštarauja tam, ką jūs kalbate dabar. Kalbant apie kitus kolegas, kurie ir savo šukyje mini, kad mes esame jūsų pusėje, bet kas yra mūsų pusė ir kas jūsų pusė? Jūs kažkaip neskiriate tų pušių. Jums abidvi lyg ir dešinėsios tos pusės. Ir kalbate apie viršų, apie apačią, dar kažką. Tai galbūt leiskime žmonėms nuspręsti, tegul patys žmonės ir nusprendžia. Šiuo atveju jūs kalbate apie kiekybę, bet ne apie kokybę.

Buvo paminėti kai kurie Seimo nariai iš mūsų Valstiečių ir žaliųjų frakcijos. Tačiau jūs pamirštate savo frakcijos kolegas, kurie lygiai taip pat yra tautos gėda, arba dar kaip pavadinsi, tų epitetų yra daugybė. Bet šią meilės dieną turbūt norėtusi, kad Lietuva tikrai turėtų savo teisę pasirinkti, kaip ji švęs, kaip ji liūdės, ir kad nebūtų kokių nors įpirštų nuomonių, nuostatų, kurios išsina būtent iš parlamento ir nuleidžiamos iš viršaus.

Aš siūlau balsuoti ir kviečiu balsuoti už. Leiskime žmonėms patiems nuspręsti, nes tie tūkstančiai žmonių, kurie jau yra pasirašę dėl referendumo, manau, verti to. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Gerbiami kolegos, kaip taikliai pasakė vienas politologas, Seimo narių sumažinimas 20 žmonių klounų procento Seime nesumažins, kaip ir nepagerins Seimo darbo kokybės. Aš manau ir aš matau, kad Seimo narių sumažinimas yra veiksmas, siekiant sukelti labai daug triukšmo dėl nieko ir sudaryti aktyvios veiklos įvaizdį. Kuo bus mažesnis Seimas, tuo bus lengviau jį valdyti. Per likusius tris mėnesius iki visų rinkimų valstiečiai jos ant šito žirgo ir, tikėtina, atjos į sėkmingus Prezidento rinkimus, į sėkmingus Europos Parlamento rinkimus.

O aš noriu jums priminti, kad demokratijoje yra jau seniai išrastas labai geras ir paprastas būdas nubausti blogus politikus. Rinkėjai jų tiesiog turėtų neperrinkti ir kituose Seimo rinkimuose atidžiau rinkti savo atstovus. O Seimo sumažinimas dviem dešimtims žmonių šios problemos, deja, neišspręs.

PIRMININKAS. Nuomonė už – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš vienas iš tų, kuris, kaip J. Razma įvardijo, nepateks į kitą parlamentą. Tai visiškai neišgyvenu ir manau, kad darbai parodys, ar pateksi, ar ne. Bet aš matau, kad daugiau kaip 10 metų būti parlamente irgi yra blogai, ką kalbėjo gerbiamas Kęstutis.

Manychiau, kad ši problema, Seimo sumažinimo problema, visuomenėje egzistuoja jau seniai, prieš mums patenkant į Seimą. Ir aš visiškai sutinku, kad pagaliau reikia suteikti mūsų piliečiams teisę pasakyti arba taip, arba ne. Ir, be abejonės, pagaliau nukištume tą Gordijaus mazgą ir užbaigtume tą diskusiją visiems laikams.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Visada buvau už Seimo narių skaičiaus mažinimą, visada raginau nebijoti tautos, nebijoti jos išraiškos referendume, bet visada buvau prieš žmonių kvailinimą ir manipuliavimą jų valia. Iniciatoriai, kurie dabar inicijuoja šį nutarimą, sako: tai yra rinkimų pažadų vykdymas. Gerbiamieji, gal jums priminti? Jūs per rinkimus sakėte, kad reikia įteisinti vienmandatinius rinkimus į Seimą, jūs sakėte, kad reikia įteisinti tiesioginius seniūnų rinkimus, jūs sakėte, kad reikia įteisinti teisėjų tarėjus. Man dar vardinti, ką jūs prisižadėjote? Tai dabar, sakykime, seniūnų tiesioginiai rinkimai, teisėjų tarėjų ar vienmandatinių rinkimų įteisinimas – štai jums yra tas nutarimo formatas, bet jūs atsisakote. Jūs iš savo pažadų paimate tik vieną tą *razinką*, nes jūs dabar galvojate: palaukite, mes esame valdžios jėga, kam mums reikalingi tie seniūnų rinkimai ar teisėjų taryba, kam iš viso reikalinga ta pilietinė demokratija – ji turi būti kontroliuojama. Štai jūsų tikslas – turėti kontroliuojamą piliečių valią.

PIRMININKAS. Nuomonė už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas Povilai, labai negražu meluoti. Jūs pats dalyvavote kuriant Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programą. Gerbkite save ir žmones. Noriu pasakyti, kad kiekvienais metais visi kviečiame švęsti Vasario 16 dieną, Kovo 11 dieną, giedoti himną, kviečiame tautą. O kodėl dabar turime atimti laisvės balsą iš tautos? Pagrindinis įstatymas yra Konstitucija, ten nevaržoma yra laisvė ir mes dalies Seimo narių godumu neleidžiame, nes norime laikytis savo kėdžių. Jeigu mes mažiname biurokratus, mes adekvačiai turime žiūrėti ir Seime, nemeluoti žmonėms. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ir paskutinė nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų čia reikia pabandyti šiek tiek dekonstruoti visą šitą mastą ir *grand* planą. Gerbiamo R. Karbauskio planas buvo daryti referendumą kartu su antru turu, bet čia toks vienas Mindaugas, sėdintis pirmoje eilėje, sumaišė kortas, nusprendęs kandidatuoti, ir iškėlė labai rimtą iššūkį gerbiamam S. Skverneliui, kuris, panašu, dabar Mindaugui kandidatuojant, nepateks į antrą turą. Tai vis dėlto reikia ką nors daryti ir gelbėti situaciją. Todėl staiga buvo nuspręsta organizuoti referendumą per pirmą turą.

Gerbiamieji, iš tikrųjų nepadės S. Skverneliui ir ši pastanga jį išstumti į antrą turą. Ir dar daugiau. Aš iš tikrųjų nesureikšminčiau viso referendumo. Prezidento rinkimų pirmo turo aktyvumas rodo, kad ateina maždaug 52,3 % žmonių iš visų dalyvaujančių. Kad šis referendumas įvyktų, reikia, kad dalyvautų 50 % plius, 50 % ir dar bent vienas balsas. Jeigu bent viena iš didžiausių

partijų paskatintų žmones neimti biuletenių, šis referendumas neįvyktų. Tikimybė tokia didelė, o aktyvumas yra, kaip matome, gana mažas ir ant ribos.

Taigi šis referendumas tikrai neįvyks, o jis bus tiesiog dar viena populistinė rinkimų agitacija padėti S. Skverneliui išeiti į antrąjį rinkimų turą. Gerbiamas Mindaugai, jauskite savo galią, bet aš manau, kad ši priemonė tikrai gerbiamam S. Skverneliui nepadės.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 58, prieš – 42, susilaikė 2. Seimo nutarimą skelbiu priimtą.
(Gongas)

Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamam Seimo nariui, kuris paminėjo mano pavardę ir apkaltino mane melu. Taip, aš buvau tas žmogus, kuris prisidėjo prie rinkimų kampanijos ir prie rinkimų programos valdančiosios daugumos, aš tikrai tikėjau, kad tai, ką mes parašome, mes tai ir darysime. Jeigu jūs vadinate tai melu, kad mes pažadėjome tiesioginius seniūnų rinkimus, o dabar tai stalčiuje, galėjo į nutarimą įtraukti jūsų iniciatoriai šitą pasiūlymą ir to nepadarė, faktas yra tai, kad jūs to nenorite. Jūs nenorite to, ką jūs žadėjote žmonėms. Jeigu jūs būtumėte norėję, gerbiama Guoda Burokiene, jūs būtumėte pasiūlę šitą nutarimą įrašyti tiesioginius seniūnų rinkimus. Ir nereikia čia apsimitinėti! Tai, ką jūs padarėte iš melo, – iš melo jūs darote tiesą. Štai yra jūsų dabar vienas iš tapatybės bruožų.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš toje diskusijoje matau vieną pozityvų grūdą, kurį reikėtų spręsti. Tas pozityvus grūdas yra, kad Lietuva tapo globali, ir labai daug Lietuvos piliečių rinkėjų gyvena užsienyje. Tikrai reikėtų padaryti taip, kad jie turėtų savo rinkimų apygardas ar rinkimų apygardą. Esu ne vieną kartą kėlęs tą idėją tai tikrai, kad jie, rinkdami savo atstovą, savo atstovą, galėtų būti aktyvesni.

Antras dalykas, ką reikėtų padaryti, – įteisinti elektroninį balsavimą, tada jie galėtų laisviau ir paprasčiau balsuoti, nereikėtų į ambasadas važiuoti. Tikrai reikėtų irgi palengvinti. Jūs nedarote nei vieno, nei antro dalyko.

Dabar negatyvas, kuris yra, ir aš čia su didžiule emocija kalbu, negatyvas yra milžiniškas. Mes žengiame Moldovos keliu. Moldovoje iš tikro parlamentas nepopuliarus, bet jis bent jau tam autokratizmui ir Rusijos įtakai priešinosi. Dabar mes darome tą patį – griauname Seimo prestižą, kuris yra labai menkas. Žmonės tokioms iliuzijoms pasiduoda, bet žiūrėkite – referendumai nėra tas instrumentas. Atkreipkite dėmesį – vokiečiai uždraudė juos po A. Hitlerio atėjimo.

PIRMININKAS. Šiek tiek trumpiau...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Per referendumus A. Hitleris atėjo. Britai dabar svarsto, ką darys su referendumais. Visa Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja, kurioje aš dalyvauju, irgi svarsto, ką daryti su referendumais, nes per juos populizmas padaro tokių baisių dalykų, po kurių mes, politikai, neberandame išeičių. Čia galbūt ne tas atvejis – 121, bet tikrai taip yra. Jūs užsižaidėte ir tai yra labai blogai. Žaidžiate Konstitucijos sąskaita, o paskui bus lengviau ir toliau tą daryti.

PIRMININKAS. G. Landsbergis. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Sakoma lotyniškai *sic transit gloria mundi* – kaip praeina pasaulio garbė. Šiandien, galėdamas perfrazuoti šitą formuluotę, pasakyčiau, kad šiandien matome, kaip praeina, po truputėlį menksta Lietuvos demokratija. Paskutiniai... Politologai, vertinantys nedemokratiškų režimų išigalėjimą pasaulyje – Vengrijoje, dabar Brazilijoje, visur kitur, įvardina, kad pagrindinė priežastis ir pagrindinė priemonė, kaip tai atsitinka, yra tam tikrų nedidelių normų praradimas.

Viena iš tokių normų, kurias mes turėjome Lietuvoje, yra mūsų požiūris į Konstituciją. Beveik tris dešimtmečius Konstitucija, kurią sudarė, kurią parengė konsensusu kairieji ir dešinieji, tuomet kūrė Lietuvą, peržengė per savo principus, peržengė per savo skirtingas pažiūras, – tas susitarimas laikėsi tris dešimtmečius. Aš suprantu, gerbiamieji, kad ne jūs tai darėte. Aš supran-

tu, kad ne jums tai rūpi, ir, matyt, šiandien jūs esate nusprendę padaryti viską, kad tą sutarimą sulaužytumėte. To susitarimo sulaužymas laužo ir mūsų demokratiją.

Aš kreipiuosi į tuos, su kuriais bendraudamas kitoje pusėje, Valstiečių ir žaliųjų frakcijoje, aš žinau, kad vis dėlto jūs turite didesnę atsakomybę už mūsų valstybę ir už mūsų valstybės kryptį. Aš suprantu, kad jus galbūt privertė, aš suprantu, kad galbūt jūs esate davę pažadą, nuo kurio negalite atsitraukti, bet vis dėlto žinokite, gerbiamieji kolegos, kad šiandien jūs žengiate labai svarbų žingsnį link mažiau demokratijos Lietuvoje, link mažiau atsakomybės, link mažiau susitarimo, kad mūsų Konstitucija šiandien turi mažiau reikšmės, negu jinai turėjo prieš kelias valandas. Aš tikiuosi, kad tas svoris ant jūsų pečių jums bus aiškus ir slėgs jus dėl to, kad atsakomybę, kurią jūs prisiimate, yra milžiniška. Jūs griauunate liberalią demokratiją Lietuvoje, jūs griauunate susitarimą, kuriuo tris dešimtmečius buvo grįsta Lietuvos demokratija.

PIRMININKAS. P. Gražulis ir paskui A. Vinkus.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, aš galbūt noriu sureaguoti į pono G. Landsbergio kalbą, kad liberalią demokratiją griauuna, griauuna tauta, nes liberalų truputį daugiau negu dešimt Seimo narių. Žmonės renkasi kitą politinį kelią, ne liberalųjį kelią. Bet man nuskambėjo, ypatingai nuskambėjo ir pono Gabrieliaus, ir K. Masiulio priekaištas, kad patikime, leidžiame tautai surengti referendumą ir išsakyti savo nuomonę, jie mato, kad yra demokratijos mažėjimas. Čia yra viršūnė! Žmonės jau gal kokius 20 metų kalba ta tema ir kiekvienam Seimo nariui šiandien kalba – per daug jūsų Seimo narių. Palaukite, surenkime referendumą, gal tikrai bus toks rezultatas, kad nepritars tauta Seimo narių mažinimui, ir baigsime tą kalbą, ir nepriekaištaus mums žmonės atėję į priėmimus. Leiskime žmonėms išsakyti savo valią, tautai savo valią.

Pasirodo, pagal konservatorius referendumas yra baisiausias blogis, tai demokratijos koks nors įsikūnijimas. Palaukite, gal tauta dar didesnis blogis tada?! Ką daryti su referendumais, sako, svarstome, konservatoriai? O tai ką daryti su tauta – iššaudyti?! Ką daryti su tauta tada, palaukite, jeigu toks referendumas blogis, o tauta dar didesnis blogis?! Ką jūs ruošiatės, pone Masiuli, daryti su tauta? Atsakyk!

PIRMININKAS. Ir A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiami kolegos Seimo nariai, pirmiausia nelengva buvo mums šiandien visiems – ir pozicijai, ir opozicijai, visi vadovavomės savo atsakomybe prieš savo sąžinę. Šiandien skaudu, kad išklauseme įvairių epitetų: cinizmas, manipulatoriai, demagogai, ir taip toliau, ir taip toliau, galėčiau vardinti. Tie, kurie tą diagnozę klijuojate kitiems, žinokite, nemažai turite jūs patys tokios diagnozės, o gal dar daugiau.

Antra, ką aš noriu pasakyti. Labai malonu, kad šiandien laukia ir Pasaulio lietuvių bendruomenė. Vakar daugybė skambučių. Parašė kreipimąsi ir Pasaulio lietuvių bendruomenės vardu D. Henke. Ačiū ir pozicijai, ir opozicijai, kad šiandien priėmėme šitą sprendimą. Ir pabaigai. Tie, kurie aiškina savo melu, pasiekiat ne melu, kas yra melas, pasiskaitykite knygoje „Melo žmonės“ ir jūs daugiau tų žodžių nekartosite.

Aš tikiu mūsų vienybe. Sveikinu su Vasario 16-ąja ir pasaulio lietuviams mes padarėme tai, į ką jie dėjo savo viltis šiandien. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi Kęstutis sakė, kad labai trumpai, tai prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Tikrai trumpai. Pavardė paminėta. Aš noriu atsakyti gerbiamam P. Gražuliui. Senovės kinų patarlė, aš nesakau, kad būtinai apie jį čia, bet jie sakydavo šitaip: „Jeigu tu kaip nors aiškiai, pakankamai aiškiai, kad suprastų paskutinis kvailys, aiškini, tai atsiras bent vienas, kuris nieko nesuprato.“

PIRMININKAS. R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šioje salėje nėra tiek daug žmonių, kurie buvo čia (tiesa, kitoje salėje) tada, kai kūrėme Konstituciją, kai kūrėme šitos valstybės pagrindus, todėl aš jaučiu teisę pasakyti keletą sakinių. Kai matau žmones, kurie tuo metu, kai mes kūrėme tos valstybės pamatus, Maskvoje ieškojo seno armėno, kad galėtų susikurti gerovę sau, griebė, kas papuolė iš griūvančios sistemos, tai tam žmogui ir tiems žmonėms, kurie aplink jį, jiems negaila Kovo 11-osios valstybės pamatų. Čiagi ne apie 20 Seimo narių kalbama. Man tai tas visiškai nesvarbu, nes mane išrinks žmonės, aš esu tikra, tie, kurie manimi nenusivylė. Neišrinks galbūt

naujų. Kaip tik kitame Seime bus mažiau naujų žmonių, tačiau tai, kad jūs griaunate tuos pamatus dėl to, kad jūsų partijai to reikia...

PIRMININKAS. Ponia Rasa, sakėt trumpai.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). ...iš tikrųjų yra labai gili moralinė Lietuvos krizė. Jūs Lietuvą skandinate didelėje moralinėje krizėje ir man, kaip Kovo 11-osios Akto signatarei, iš tikrųjų šiurpu, man šiurpu matyti A. Širinskienę šioje tribūnoje, man šiurpu matyti, ką su Lietuvą bando daryti R. Karbauskis. Aš žinau, kad jūs nesustosite, bet vis tiek kažkas pasakyti turi.

PIRMININKAS. Gerai, nutraukiu diskusiją šiuo klausimu. Šiuo klausimu norite dar pasisakyti? Gerai, leisiu, kadangi turime dar šiek tiek laiko. Labai greitai.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi buvau užsirašęs ir diskusijoje kalbėti, ir klausti ir, deja, negavau žodžio, tai nors pabaigoje. Irgi būčiau nekalbėjęs, jeigu ne Petras. Žinote, senovės romėnai sakė, ko tautai reikia, demagogiškai sakė: „Duonos ir žaidimų.“ Kadangi duonos negalime duoti, tai duoda žaidimų. Šiuo atveju žaidimų būtent per... Kokio žaisliuko labiausiai reikia? Kas labiausiai nemėgstamas? Japonai pastato lėles, kad nemėgstamo vadovo lėlę daužytų, čia mažiname Seimą, Seimo narius. O užuot sprendę klausimą, nes per šiuos dvejus metus padidėjo gyventojų skurdas, pensininkų skurdas padidėjo, 36,7 % pensininkų gyvena žemiau skurdo rizikos ribos, tai yra 307 eurai. Vienas suaugęs su trim vaikais – tai 44,3 %, prieš tai buvo 32 %. Vienas suaugęs su vienu vaiku – 48,4 %, tai rodo oficialūs tyrimai. Vienišas žmogus, o tokių yra, 47,9 % gyvena žemiau skurdo rizikos ribos. Šito išspręsti negalime, tai duokime žaidimų.

PIRMININKAS. Petrą paminėjo, tai labai trumpai.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kadangi čia mane paminėjo ne vieną kartą, tai tikrai trumpai. Iš tikrųjų man atrodo, kad konservatoriai, galbūt ir socialdemokratai visiškai nusivažiavo, kai referendumą ir tautos valią laiko didžiausiu pavojumi mūsų valstybei. Tai ką jūs, kokiomis jūs vertybėmis gyvenate? Masiulis gyvena kiniškomis komunistinėmis vertybėmis, jis ir yra tas žmogus, kuris niekada nieko neišgirs, be savęs. Kartais.

PIRMININKAS. Dėkoju visiems, jau baigėme šitas diskusijas, pagaliau.

16.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3178 (pateikimas)

Pereiname prie normalios darbotvarkės. 2-8.1 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482“. Pranešėjas – M. Majauskas. Prašom. Pateikimas. (*Balsai salėje*)

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Suprantu, kad neturėsiu galimybės pristatyti paties klausimo, o tik galimybę pristatyti galimybę įtraukti klausimą į rudens sesijos darbotvarkę. Tai pasimėgausiu tuo laiku, kurį čia turiu, ir pabandysiu pristatyti klausimą iš karto.

Šiandien mes turime tokią tikrai labai kuriozišką situaciją, kai neseniai įsigaliojęs Visuomenės informavimo įstatymas uždraudė aprašyti savižudybes ir uždraudė taip, jog Vilniaus universiteto Suicidologijos tyrimų centro vadovai kreipėsi į Seimo Pirmininką, į komisiją ir sakė, kad toks draudimas ne tik kad prasilenkia su tarptautinėmis Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis, bet ir daro žalą. Aš paaiškinsiu kodėl. Visų pirma šis draudimas, kuris ką tik įsigaliojo, draudžia skelbti savižudybės motyvus, draudžia skelbti savižudybės būdą, draudžia romantizuoti ir apibūdinti kaip kasdienį faktą. Todėl šiandien, dabar, kai yra draudžiama skelbti savižudybės motyvą, mes negalėtume pasakyti, kad R. Kalanta nusižudė protestuodamas prieš tarybinį režimą, nes šiandien įstatymas draudžia tai rašyti. Mes negalėtume pasakyti, kas įvyko su Pilėnais, nes įstatymas draudžia skelbti savižudybės būdą. Mes negalėtume pasakyti, kuo baigėsi Romeo ir Džiuljetai gyvenimas, nes įstatymas draudžia romantizuoti. Mes negalime iš tiesų apskritai kalbėti apie savižudybes kaip kasdienį faktą, nors iš tikrųjų Lietuvoje kiekvieną dieną po du žmones nusižudo, o maždaug 20 žmonių per dieną mėgina nusižudyti. Taigi šis įstatymas,

kuris jau yra išgaliojęs, daro konkrečią žalą, toliau stigmatizuodamas savižudybes ir stigmatizuodamas visą psichikos sveikatą, neskatindamas žmonių kalbėti, atsiverti, nes draudžia šis įstatymas aprašyti jų istorijas.

Labai paprasta situacija. Jeigu žmogus sirgo depresija, jis sako, jam buvo labai sunku, jis net galvojo apie savižudybę, bet sulaukė artimojo pagalbos, pasikalbėjo ir nusprendė nesižudyti. Ši tokios istorijos, priėmus šį įstatymą, kuris jau dabar yra išgaliojęs, negalėtume aprašyti ir negalėtume tokios istorijos perskaityti žiniasklaidoje. Tai kviečiu labai rimtai susimąstyti.

Čia yra pateiktas įstatymo projekto pakeitimas, kuris remiasi Vilniaus universiteto Suicidologijos tyrimų centro rekomendacijomis, kaip reikėtų koreguoti Visuomenės informavimo įstatymą taip, kad mes nestigmatizuotume savižudybių ir aprašant savižudybes nebūtų daroma žala. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis. Dėl įtraukimo čia klausiamo.

P. GRAŽULIS (MSNG). Žinote, dar iki kanapių įstatymo įteisinimo nepriėjome, bet jau matyti tikrai nemažas kanapių poveikis Seime ir pasisakymuose, kai tautos valia yra laikoma didžiausiu blogiu, kaip prieš tai buvo kalbama. Tai ar jūs nemanote, kad reikėtų ir baigti, neįtraukti šito klausimo į pavasario sesijos darbų programą, kol kanapių poveikis baigsis?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš iš tikrųjų netgi galvojau balsuoti dėl to referendumo, nes man atrodo, kad sumažinus Seimo narių skaičių, pagal tai, kaip dabar yra sudėliotos apygardos ir daugiamandatės, tai gerbiamo P. Gražulio tikrai Seime neliktų, kaip neliktų ir didelės dalies kaimiškoms vietovėms atstovaujančių Seimo narių, nors kai kuriuos iš tiesų tikrai gerbiu. Bet man atrodo, kai persitvarkytų daugiamandatė, vienmandatė, miestiečių čia, Seime, būtų daugiau ir tai tikrai nebūtų blogai.

Dėl kanapių atsakysiu jums, kad iš tiesų didelė dalis onkologinių pacientų šiandien malšina skausmą, nerimą, apetito sutrikimus ir nemigą, naudodami kanapių aliejų, ir tai daro neteisėtai, jausdamiesi nusikaltėliais. Aš nelinkiu to jums ir nelinkiu to jūsų artimiesiems.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, mes daug darome klaidų priiminėdami įvairius teisės aktus. Atrodo, jie ir nelabai sudėtingi, iš pirmo žvilgsnio galbūt kai kada logiški. Ar nemanote, kad vis dėlto turėtume eiti prie ekspertinių vertinimų? Nes tik vienintelis ekspertas P. Gražulis, kuris išmano čia visais klausimais, ir gali pasakyti, ar tai teisinga, ar neteisinga. Gal iš tikrųjų reikėtų sulėtinti tą mūsų greitį, atrodo, visi teisės aktai priimami ir vėl keičiami. O ar reikėtų vis dėlto ir Statutą pakeisti, kad apie tokius teisės aktus pasisakytų specialistai, o ne taip, kaip atrodo čia kai kuriems Seimo nariams, atėjusiems tiesiai iš gatvės ir galvojantiems, kad viską supranta.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų reikia pripažinti, kad specialistus kvietėsi rašydami šį įstatymo projektą, rašydami šį įstatymo pakeitimą, bet visiškai neatsižvelgė į tai, ką specialistai pasakė. Specialistai pasakė, kad rašant šį įstatymą ir pakeitimą taip, kaip jis bus parašytas, bus padaryta didesnė žala negu nauda. Ir čia sėdintis Savižudybių prevencijos komisijos pirmininkas puikiai žino, nes Vilniaus universiteto specialistai ne kartą kreipėsi ir atkreipė dėmesį, kad tai, kas parašyta, prasilenkia ir su sveiku protu, ir su tarptautinėmis sveikatos organizacijomis. Taip, klausė, bet neišgirdo ir įstatymą padarė tokį, kuris daro žalą.

PIRMININKAS. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs jaučiatės turbūt ekspertu, nes apie kanapes šnekate daugiau negu bet kuris kitas Seimo narys. Aš turiu jums du klausimus. Vienas, ar jūs nemanote, kad čia užsiimate populizmu pirmiausia? Kiek aš žinau, paklausiau ir ministro, preparatai su kanapėmis yra legalūs, juos galima oficialiai nusipirkti vaistinėse, gauti su receptais.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Čia kitas klausimas, bet...

K. MAŽEIKA (LVŽSF). O kitas esminis klausimas dėl jūsų noro legalizuoti kanapes ir nuodyti žmones. Ar jūs vertybes tas konservatoriškas bent kiek jaučiate, ar Konservatorių partija tapo jau Liberalų partija? Tai galbūt keiskite pavadinimą ir tada bus lengviau diskutuoti, nes dabar žmonėms sunku iš tiesų suprasti, nes mažų mažiausiai jūs klaidinate žmones.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų nežinau, kas rūko ir ką rūkote jūs, bet iš tiesų čia visai kitas klausimas, ir uždavėte dėl Visuomenės informavimo įstatymo, jūs apie kanapes, bet viskas gerai. Aš atsakysiu.

Savižudybių klausimu jaučiuosi ekspertas ir manau, kad šiek tiek žinau ir galiu turėti nuomonę.

Dabar dėl kanapių. Iš tiesų tai irgi be galo svarbus klausimas. Man atrodo, kad labai daug žmonių šiandien naudoja kanapių aliejų...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, ne apie kanapes kalbame.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...kuris spaudžiamas iš pluoštinių kanapių, ir tą aliejų naudoja malšinti savo simptomams. Nežinau, pirmininke, kodėl jūs nesustabdėte K. Mažeikos klausimo, kai klausė ne į temą, bet stabdote mane, kai aš atsakinėju. Tai leiskite man tuomet pabaigti, kadangi suteikėte jam galimybę paklausti.

Taigi aš manau, kad tą kanapių aliejų reikėtų įteisinti kuo skubiau. Šiandien žemės ūkio ministras apie tai kalbėjo ir sakė, kad iš tikrųjų tai yra aktuali tema, nes iš pluoštinių kanapių, kurios yra auginamos Lietuvoje, gali būti gaminamas aliejus, ir jį šiandien vartoja daugelis žmonių, bet jaučiasi nusikaltėliais. O jaučiasi nusikaltėliais šalia to, kad jaučiasi labai rimtais, kartais nepagydomais ligoniais. Aš nesakau, kad gydo vėžį, bet malšina simptomus, ir tai žinau ne tik aš vienas, bet labai daug žmonių Lietuvoje.

PIRMININKAS. R. Šarknickas. (*Balsai salėje*)

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kokio klausimo paklausė, į tokį aš ir atsakiau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mane kartkartėmis stebina jūsų akibrokštai, dabar apkaltinote, kad specialistai padarė žalą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Jūs padarėte žalą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Jūsų dėka padaryta žala mes sumažiname savižudybių skaičių. Tų, kurie guli psichiatrinėse ligoninėse, kardinaliai sumažėjo, susižalojimų net. Tai vienas dalykas. Man labai keista klausytis, kai jūs sumalate, sumaišote istorijas, filmus, knygas su žinia žiniasklaidoje. Niekas nedraudžia. Kaip buvo knygos rašomos apie istoriją, tas ir išlieka, filmai kaip kuriami apie istoriją, taip išlieka, apie R. Kalantą kaip rašė, taip išlieka. Jūs tiesiog bandote interesų grupėms padaryti tam tikrą gestą ir todėl labai aktyviai reiškiate. Noriu paklausti.

PIRMININKAS. Laikas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kodėl jūs nedarote išimties istoriniams įvykiams, o viską sumalate į vieną krūvą? Gal čia galima rasti kompromisą, jeigu jums trukdo istoriniai įvykiai, kurie iš esmės iš tikrųjų netrukdo?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pacituosiu tai, ką rašo Vilniaus universiteto Suicidologijos tyrimų centras, vienintelis toks kompetencijos centras čia, Lietuvoje, darantis labai didelį darbą, ten yra be galo daug specialistų. Jie sako, kad pagal įstatymą žiniasklaida nuo šiol negali parašyti, kad 1972 m. gegužės 14 d. R. Kalanta, protestuodamas prieš tarybinį režimą (motyvas), susidegino (būdas). Taip išeitų, kad nuo šiol žiniasklaida turėtų apsiriboti lakoniška žinute, kad 1972 m. gegužės 14 d. R. Kalanta tiesiog nusižudė. Taigi šis įstatymas taip, kaip jis yra parašytas, draudžia aprašyti savižudybės būdus, motyvus ar traktuoti kaip kasdieninį faktą, kai šiandien mes žinome, kad tai yra kasdieninis faktas.

Kaip ir minėjau, šiuo metu priimtas įstatymas daro žalą, nes negalime ne tik kad kalbėti apie istorinius dalykus, bet negali žmonės atsiskleisti, pasipasakoti, kaip jie iš tikrųjų blogai jautėsi, kaip jie galvojo apie savižudybę ir kaip apsigalvojo sulaukę pagalbos. Tai yra moksliskai įrodytas terminas – Papageno efektas, kai pasakojant apie savižudybės istoriją žmogus pagijo, pasveiko ir jaučiasi geriau. Tokių istorijų šiandien čia mes nebegalime perskaityti dėl jūsų priimto, jūsų teikto įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Dėl vedimo tvarkos. Prašom – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tikrųjų dabar turėjo vykti pateikimas dėl sesijos darbų programos papildymo. Aš dabar nesuprantu, ką Seimo narys darys, kai jis pristatys projektą? Jūs, kaip posėdžio pirmininke, turėjote kontroliuoti situaciją: jeigu klausimai yra nesusiję su pateikiamu klausimu, jūs paprasčiausiai turėjote tuos klausimus nutraukti ir nedaryti dabar iš Seimo, nežinau, kažko panašaus... nelabai į Seimą.

PIRMININKAS. Dėkoju už pastabą, bet manau, kad Seimo narys, pristatydamas savo klausimą, gali argumentuoti įvairiais būdais. Manau, kiekvienas laisvas pasirinkti.

Kviečiu balsuoti, kadangi dėl motyvų niekas neužsirašė po pateikimo.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 23, prieš – 26, susilaikė 14. Po pateikimo nepritarta.

Balsuojame alternatyviai. Kas siūlote tobulinti, balsuojate už, kas siūlote atmesti, balsuojate prieš.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 22, prieš – 34. Įstatymo siūloma netobulinti, atmesti.

Replika po balsavimo – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Aš būčiau nepasisakiusi, bet kadangi gerbiamas M. Majauskas klaidina visuomenę sakydamas, kad žmonės vartoja pluoštinių kanapių aliejų nelegaliai, tai jis yra visiškai neteisus. Aš, kaip Pluoštinių kanapių įstatymo rengėja Žemės ūkio ministerijoje, pasakysiu, kad šiuo metu Lietuvoje auginama 4 tūkst. hektarų pluoštinių kanapių ir pluoštinių kanapių sėklų aliejus tikrai legaliai yra naudojamas, ir visiškai ne tam, kad malšintų skausmą. Jeigu čia kalbame apie vaistus, kuriuos, beje, nuo gegužės 1 dienos bus galima naudoti malšinant skausmą ar, tarkim, artrito simptomus ir taip toliau, tai čia yra visiškai kitas klausimas. Išties neklaidinkime visuomenės ir nesakykime, kad žmonės vartoja nelegaliai pluoštinių kanapių sėklų aliejų.

PIRMININKAS. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsakysiu gerbiamai kolegei. Aš neminėjau sėklų aliejaus, sėklų aliejus neturi jokių gydomųjų savybių, o pluoštinių kanapių aliejus yra labai svarbus ir turi daug gydomųjų savybių.

Dabar, gerbiamas pirmininke, man labai keista, kai jūs nepaklausėte manęs, ar aš pasiruošęs tobulinti siūlomą įstatymo projektą, ir kvietėte balsuoti.

Antras dalykas – labai keista, kaip aš tobulinčiau siūlymą įtraukti į darbotvarkę. Kviečiu galbūt paklausti iniciatoriaus kitą kartą prieš siūlant balsuoti. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Jūsų paties iniciatyva, jūs galite įvairiai ir tobulinti. Tai jūsų sprendimas. Jūs galite tobulinti arba ne. Tiesiog Seimas jums suteikia arba nesuteikia tokią teisę.

J. Sabatauskas – paskutinis komentaras.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Kaip jūs pirmininkaujate posėdžiui? Kai Seimo nariai, ar apsimesdami kvailėliais, ar dar kažką, ar tyčia klausinėja visai ne apie projektą ir ne apie tai, apie ką gerbiamas kolega pristatė nutarimą, kad galėtų pateikti įstatymo projektą dėl visuomenės informavimo, nukreipė visai dėmesį į kitą apie pluoštines kanapes, po to pradeda rimtais veidais diskutuoti, tarsi apie tai buvo projektas, jūs turite sustabdyti iš karto tokius klausėjus. Jie specialiai klaidina tiek kitus Seimo narius, tiek tuos, kurie šiandien klauso ir žiūri Seimo posėdį. Šitaip negalima! Jeigu šitaip, šitiek nesuprantančių, apie ką įstatymo projektas kalba, tai gal iš tikrųjų reikia ne 20-čia mažinti, o per pusę. (*Balsai salėje*)

16.49 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2337 (pateikimas)

PIRMININKAS. Gerai. Pereiname prie kito darbotvarkės klausimo – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2337. Į tribūną kviečiu S. Gentvilą.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena, kolegose. Būsiu labai lakoniškas. Pirmas pagiriamasis žodis valdantiejiems už tikėjamą decentralizuota energetika, už gaminančius vartotojus, už tikslą turėti 34 tūkst. gaminančių vartotojų jau po dvejų metų. Pernai priėmėte šito paties įstatymo redakciją, kad būdai, kaip galima atsiskaityti su elektros skirstytoju už saulės baterijose sukauptą arba vėjo energetikoje sukauptą energijos palaikymą... Tiesiog, mano nuomone, tas tarifas yra per didelis, kad šiandien turite atiduoti bent 36–38 % savo pagamintos energijos skirstytojui. Įstatymo pasiūlymas yra paimtas iš Lenkijos, kur tai yra pasiteisinę, atiduoti tik penktadalį energijos perskirstytojui.

Mielai atsakyčiau į klausimus, nes, tikiu, esate skaitę aiškinamąjį raštą. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamasis kolega. Norėčiau paklausti, ar tai nebus tam tikra našta paskirstyta kitiems, jeigu bus nuolat fiksuota tokia kaina? Kurioje vietoje tas balansas ir kas turės už tai susimokėti?

S. GENTVILAS (*LSF*). Iš tikrųjų taip, tai yra skatinimo tarifas už pasaugojimą, ir jeigu mes norime, ir esame užsibrėžę turėti 34 tūkst. vartotojų jau po dvejų metų, tai yra 2020 metų pabaigoje, tai turime imtis ir skatinančių tarifų. Taip, tai yra politikos klausimas.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta po pateikimo bendru sutarimu. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas – Ekonomikos komitetas. Kitų siūlymų nematau. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.51 val.

Baudžiamojo kodekso 199 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3166 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo kodekso 199 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3166. Pranešėjas – M. Majauskas. Pateikimas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Kolegos, (...) čia vėl prieš jus stovėti ir pristatyti klausimą – Baudžiamojo kodekso pakeitimą, apie kurį jau šiek tiek užsiminė gerbiama A. Širinskienė. Pirma, norėčiau pradėti nuo padėkos Lietuvos policijai ir muitinei, kuri sulaukė tikrai labai rimtą, istorinio dydžio narkotikų kontrabandą visai neseniai, prieš kelias dienas, – 1,5 tonos hašišo. Iš tikrųjų labai didelis darbas ir labai svarbu, kad jie toliau galėtų tęsti tokį darbą ir dirbti kartu su muitine, stengdamiesi sulaukyti ir kovoti su organizuotu nusikalstamumu ir stambaus kiekio kontrabanda.

Bėda kokia? Kad šiandien tiek policija, tiek muitinė turi kovoti ir su smulkaus kiekio narkotikų kontrabanda. Šiandien mes matome, kad per sieną žmonės gabena ne tik kad, kaip buvome įpratę matyti istoriškai, *furomis* veža kaip per filmus didelius kiekius, bet atsisiuntimas nedidelio kiekio internetu taip pat užtraukia sunkaus nusikaltimo bausmę. Šiandien įstatymas, kuris galioja, nediferencijuoja bausmių pagal kiekį. Lygiai taip pat, kaip tiems asmenims, kurie vežė 1,5 tonos hašišo, gresia nuo trejų iki dešimties metų laisvės atėmimo bausmė, lygiai taip pat ir jaunuoliui, kuris internetu atsisiunčia vieną suktinę, gresia nuo trejų iki dešimties metų reali laisvės atėmimo bausmė. Tokių atvejų per pastaruosius metus padaugėjo 30 %.

Smulkus, nedidelis ar įprastas, dažnai vadinamas, kiekis narkotinių medžiagų, kurių siunčiasi jaunuoliai internetu, sudaro daugiau kaip 90 % visų muitinės ikiteisminių tyrimų. Ką muitinė sako – dėl to, kad mes gaudome ir sodiname vaikus, mes negalime užsiimti labai rimtais organizuoto nusikalstamumo objektais, kai jie užsiima labai rimta stambaus kiekio kontrabanda.

Čia nebuvo mano sugalvotas siūlymas. Į tai atkreipė dėmesį Muitinės departamento vadovai, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjai, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, Klaipėdos apygardos teismo pirmininkas, Generalinės prokuratūros atstovai, policijos atstovai, – visi sutartinai sakė ir, tiesą pasakius, nė vieno teisėsaugos pareigūno, nė teismų pareigūno nesutikau, kuris pasakytų, kad šio įstatymo nereikia keisti. Visi sakė, kad reikia keisti, nes kas įvyksta? Dabar net ir smulkus kiekis yra traktuojamas kaip sunkus nusikaltimas. Vadinasi, negalima atidėti bausmės, negalima įvykdyti sprendimo pagreitinta tvarka, reikia kviesti proceso dalyvius, negalima atleisti nuo atsakomybės. Ypatingais atvejais, yra tokių atvejų, kai siuntėsi kanapių aliejaus žmogus, sergantis prostatos vėžiu, jį pagavo ir jam grėsė sunkus nusikaltimas, teismas negalėjo atleisti nuo atsakomybės.

Taigi, ką siūlau šiuo įstatymo projektu? Siūlau neatleisti žmonių nuo atsakomybės, o vietoj nuo trejų iki dešimties metų bausmę už nedidelį ar įprastą kiekį sumažinti iki šešerių metų, taip, kad teismai vis tiek galėtų paskirti net šešerių metų realią laisvės atėmimo bausmę už atsisiųstą žolės gramą ar suktinę, bet lygiai taip pat teismai galėtų paskirti ir švelnesnę bausmę. Šiandien

teismai yra priversti ieškoti, kaip išsukti jaunuolius nuo kalėjimo, kur jie, atsisiuntę vieną suktinę, iš tikrųjų galėtų patekti ir galėtų tapti priklausomi nuo dar daug stipresnių narkotikų. Kviečiu užduoti klausimus ir labai tikiuosi, kad palaikysite šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, ar nemanote, kad vis dėlto turėtų būti tam tikros programos, galbūt tam tikros socialinės akcijos, aiškinančios šią problemą. Iš tikrųjų teko girdėti, kai jaunuoliai, nepagalvodami nieko gero, galvojo, kad niekas nepastebės, niekas nepamatys, paprasčiausiai eksperimentavo tokiais būdais, paskui tas eksperimentas pavirsta labai žiauriomis pasekmėmis. Vis dėlto gal tai ir tam tikrų mūsų informavimo priemonių arba Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos tam tikras darbo brokas, kad vis dėlto mažai aiškiname, kad tokios pasekmės gali būti. Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų šiandien kokia yra problema? Kad sankcija yra neadekvati padarytam nusikaltimui. Taip, siūstis narkotikus yra blogai, taip, vartoti narkotikus yra blogai, taip, už tai turėtų būti baudžiama. Bet bausmė turėtų būti tokia, kuri nesulaužytų gyvenimo. O mes turėtume investuoti visas įmanomas priemones šviesti jaunimą apie narkotikų daromą žalą, šviesti jaunimą apie tai, jog reikia gyventi sveikai, reikia sportuoti, reikia maitintis sveikai, reikia nesinervinti, reikia rūpintis savo psichikos sveikata, bet nevartoti narkotikų. Tai mes turime daryti ir čia reikia investuoti pinigų, o ne priimti drakoniškas bausmes ir įstatymus. Juk ne teisėjai sodina į kalėjimą, mes sodiname, gerbiami Seimo nariai, į kalėjimą, nes mes priimame sprendimą, pagal kurį teismai sprendžia, kokią bausmę skirti. Šiandien Seimo priimtas sprendimas sako, kad net ir už patį patį mažiausią narkotikų kiekį, atsisiųstą internetu, gresia nuo trejų iki dešimties metų bausmė, sunkus nusikaltimas ir teistumas, o tai reiškia – niekada žmogus neišvyks į Ameriką, niekada žmogus neišvyks į Australiją, niekada žmogus negaus darbo greičiausiai valstybės tarnyboje, nebus politiku, nebus teisėju. Man atrodo, kad tokia bausmė yra neadekvati padarytam nusikaltimui ir ji turėtų būti švelnesnė.

PIRMININKAS. Klausia D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už suteiktą žodį. Gerbiamas kolega, klausiau dabar jūsų, ką jūs sakote, pasibaisėjau. Jūs gal pažiūrėkite įrašą pasisodinęs šalia kokį teisininką ir jums pasakys, kiek jūs nesąmonių pasakėte ir klaidinančios informacijos. Bet to negana. Jūs nuslėpėte vieną iš pagrindinių, esminių dalykų šitos pataisos, kad jūs vėl bandote eliminuoti galimybę vykdyti kriminalinės žvalgybos veiksmus prieš asmenis, kurie vykdo kontrabandą šio kiekio narkotinių medžiagų. Klausimas jums tiesiai. Kai jūs rengėte šitas pataisas, ar jūs konsultavotės su Lietuvos kriminalinės policijos biuro pareigūnais, ar jums tai visiškai neįdomu?

Ir antras dalykas, tai yra antras bandymas, kai už kontrabandą bandoma sustabdyti arba eliminuoti galimybę vykdyti kriminalinę žvalgybą prieš kontrabandininkus. Tai prašom atsakyti į šį klausimą ir labiausiai dėl Kriminalinės policijos biuro.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Be jokios abejonės, aš konsultavausi ir kalbėjausi su kriminalinės policijos pareigūnais. Kalbėjau ne tik su jais, kalbėjau su Muitinės departamento generalinio direktoriaus pavaduotoju gerbiamuoju V. Paigozinu, su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėju A. Pažarskiu, su Vilniaus apygardos teismo teisėju E. Rimšeliu, Klaipėdos apygardos teismo pirmininku gerbiamuoju A. Daugėla, su Vilniaus apygardos prokuratūros (gal čia jums kažką reikš) Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimų skyriaus vyriausiuoju prokuroru N. Puškoriu, kuris sakė, kad „įregistruotas įstatymo projektas tą atskirtį tarp bausmių mažina ir šiandien yra pakankamai vykęs. Tokiam projektui būtų galima pritarti, kai žmonės siųstųsi nedidelius kiekius narkotinių psichotropinių medžiagų ir tai būtų traktuojama kaip apysunkis nusikaltimas. Tai, manau, šiandien galbūt būtų visai nebloga išeitis“. (Citatos pabaiga)

Gerbiamas kolega, aš konsultavausi ir su teisininkais, ir su policininkais, ir su kriminalistais, ir su teisėjais. Ir iš tikrųjų nei vienas teisėsaugos pareigūnas, nei vienas teismų pareigūnas, nei vienas teisėjas man nepasakė, kad šis įstatymas toks, koks jis yra, yra teisingas ir adekvatus.

PIRMININKAS. Klausia A. Širinskienė. Tuoj įjungs. Kortelė, sako, neįdėta. Kortelė vis dar neįdėta.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš jau žinau, ką jūs norite pasakyti, galiu pabandyti atsakyti. Jūsų klausimas labai svarbus, Agne.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerai, mano įjungta kortelė. Aš suprantu, gerbiamas Mykolai, kad su daug kuo kalbėjote. Bet kartais akivaizdus pavyzdys, kad kalbėjimas ne visą laik padeda. Nes situacija yra tokia, ką ir Seimo Teisės departamentas pastebi, kad jūs čia mums salėje aiškinate apie mažas dozes – vieną suktinę. O Seimo Teisės departamentas rašo ir netgi pabraukia tekste, na, aš nesu mačiusi, kad Seimo Teisės departamentas taip norėtų atkreipti dėmesį, kad netgi tekstą braukytų *anderlainu*, ar ne?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kuo tokiu?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės departamentas sako: „Atsižvelgiant į tai, pabrėžtina, kad projektu švelninama atsakomybė ne tik už nedidelio kiekio, bet ir už vidutinio kiekio narkotinių ar psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų kontrabandą.“ Mes kalbame jau ne apie tas suktines, apie ką jūs ką tik šnekėjote, bet kodėl atsiranda jums interesas į Lietuvą leisti lengviau, be kriminalinės žvalgybos įvežti vidutinį narkotikų kiekį?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų labai geras klausimas. Aš atkreipsiu dėmesį, kad siūlymas diferencijuoti bausmes yra toks – tai dėl nedidelio ir dar vadinamojo įprasto, nes nėra vidutinio kiekio, yra siūlymas padaryti bausmę iki šešerių metų. Šešeri metai! Ir tai yra apysunkis nusikaltimas. Jeigu šiandien mes su tuo vadinamuoju įprastu, vidutiniu ar dar kokiu nors kiekiu gatvėje pagauname asmenį, tai jam yra iki dvejų metų. Jeigu gatvėje yra pagaunamas asmuo su vidutiniu kiekiu narkotinių medžiagų, tai jam yra taikomas disponavimo įstatymas, neteisėto disponavimo straipsnis, 259 straipsnis, ir jis yra baudžiamas iki dvejų metų. Tačiau jeigu jisai siunčiasi per sieną arba veža pats automobiliu, tai jam dabar būtų taikoma iki šešerių metų – tris kartus griežtesnė bausmė už vežimą per sieną, negu yra už disponavimą. Ir atkreipsiu dėmesį, kad šiuo metu taikoma nediferencijuojant kiekio, absoliučiai bet koks kiekis – nuo trejų iki dešimties metų.

Aš kalbėjau su teisininkais, kalbėjau su advokatais, kalbėjau su prokurorais ir, kaip minėjau, nė vienas teisėsaugos pareigūnas nepasakė man, kad šitas įstatymas yra teisingas ir geras. Atvirkščiai, visi pasakė, kad reikia keisti ir kuo greičiau keisti, nes mes žalojame jaunų žmonių gyvenimus. Ne teismai, ne teisėjai, o mes, Seimo nariai, kurie nepakeičiame įstatymo projekto ir paliekame galioti sunkų nusikaltimą net ir už mažiausio kiekio narkotinių medžiagų atsisiuntimą.

Jeigu gerbiama Agnei netinka toks įstatymo projektas, siūlykite savo įstatymo projektą, darykite ką nors, bet nesėdėkite rankas sudėjusi, nes dėl jūsų neveiklumo, dėl jūsų neapsisprendimo, dėl jūsų kritikos, dėl to, kad opozicija teikia įstatymo projektus, yra žalojami mažų, jaunų, sveikų žmonių gyvenimai!

PIRMININKAS. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). O iš tikrųjų mes galėtume padėti jiems, galbūt gydyti, galbūt suteikti reikalingą pagalbą, bet to nedarome.

Ir pabaigai atkreipsiu dėmesį, kad šiandien E. Masiulis yra teisiama už stambaus masto kyšininkavimą. Ir pagal tris straipsnius (225, 226, 189) stambaus masto kyšininkavimas – nuo dvejų iki aštuonerių metų, prekyba poveikiu stambiu mastu – nuo dvejų iki aštuonerių metų, neteisėtas praturtėjimas – iki ketverių metų. Tuo tarpu jeigu asmuo atsisiunčia vieną suktinę internetu – jam iš karto pritaikomas sunkus nusikaltimas ir nuo trejų iki dešimties metų.

PIRMININKAS. Laikas!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Net nužudymas susijaudinus yra iki šešerių metų, naujagimio nužudymas yra iki penkerių metų, o už suktinės atsisiuntimą internetu – nuo trejų iki dešimties metų. Gerbiamieji, jums spręsti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančiųjų nėra. Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Pasakysiu labai trumpai, nes čia prikaltėta daug nesąmonių ir visai nebandysiu ką nors paneigti. Akcentas toks: šis Seimo narys vėl pabandė eliminuoti kriminalinės žvalgybos galimybes prieš kontrabandininkus. Tai čia yra pagrindinė esmė, nes pakeitimas darytas būtent toje dalyje, kur Kriminalinės žvalgybos įstatymas už tą straipsnį neleidžia vykdyti kriminalinės žvalgybos, ir taškas. O visa kita yra demagogija ir dar netiksli informacija. Tai prašau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Nuomonė už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Pirmiausia gerbiama D. Gaižauską norėčiau paprašyti Seime elgtis mandagiai. Čia ne kvailiai susirinę, o Seimo nariai, ir čia ne milicijos padalinys, kur pats galėtų reikštis tokiais žodžiais ir ne pirmą kartą.

Antra, ne vienintelis specialistas, pone, esate, kad priimtumėte išvadas. Tai aš vėlgi prašau visų pritarti, ramiai svarstyti, nuleisti garą čia, kviešti specialistus ir iš tikrųjų ieškoti sprendimų, nes vis dėlto, kaip ir buvo pasakyta, jūs žaidžiate žmonių likimais. Galbūt ir neteisus M. Majauskas, bet jūs pasikvieskite specialistus, nagrinėkite ir žiūrėkite, o ne tai, kad kas nors iš galinės sėdynės pradėtų čia auklėti visą Seimą. Nusiraminkime ir pradėkime dirbti Seimo parlamentarų darbą, o ne kiekvieno specialisto, kuris viską išmano.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 17, prieš – 27, susilaikė 15. Po pateikimo nepritarta.

Skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas siūlo tobulinti, balsuoja už, kas siūlo atmesti, balsuoja prieš.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 25, prieš – 34. Siūloma atmesti. Tobulinamas pats projektas.

Replika po balsavimo – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš suprantu, kad įstatymas buvo teiktas opozicijos nario, todėl reikia nepritarti. Gerbiami kolegos, savo sprendimais laužote jaunų žmonių gyvenimus.

O gerbiamo D. Gaižausko, gerbiamo, nes aš jį gerbiu kaip ir kiekvieną kitą Seimo narį, skirtingai nuo jo, kaip jis elgiasi su kitais Seimo nariais, noriu atkreipti dėmesį, kad Muitinės departamentas labai aiškiai pasakė, kad jiems šis įstatymas trukdo dirbti, neleidžia koncentruotis į sisteminę organizuotą nusikalstamumą. Jie nenori gaudyti vaikų, kurie siunčiasi internetu vieną suktinę ar kelias suktines, nes jaunimas šiandien perka internetu – taip, kaip perka batus, taip, kaip perka maistą, perka ir narkotikus. Taip, labai blogai, taip, reikia bausti, bet nereikia už tai sodinti į kalėjimą ir nereikia sodinti į kalėjimą ir bausti taip, lyg jie vežtų tonas kokaino per sieną, ir leisti teisėsaugai dirbti savo darbą, gaudyti tuos nusikaltėlius, kurie veža narkotikus stambiu mastu ir gaudyti organizuoto nusikalstamumo grupes.

PIRMININKAS. J. Varžgalys. Prašom.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų norėčiau apeliuoti į E. Pupinį. Jis čia moralizuoja D. Gaižauską. Gerbiamas Edmundai, ką jūs šnekėjote tik prieš pusvalandį ar prieš valandą? Jūs pavadinate atėjusius iš gatvės Seimo narius. Tai pirmiausia pasižiūrėkite į save, tada moralizuokite kitus.

PIRMININKAS. Kadangi pavardė buvo paminėta – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Na, aš nemoralizuosiu, jau užtenka prisimoralizavome, bet pakartosiu M. Majauskui. Šita pataisa – bandymas eliminuoti kriminalinės žvalgybos veiksmus. Visa kita, ką kalbėjote, yra demagogija. Labai daug pasakėte netikslios informacijos, labai daug.

O gerbiamam E. Pupiniui – arba baigiame, arba, jeigu pradėsime, nesustosiu. (*Balsai salėje*)
Kaip? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, nutraukiu šitas diskusijas. Aš, kaip pirmininkas, turiu tokią teisę.

17.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3231 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Einame toliau pagal darbotvarkę. Žiūrime kitą klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3231. V. Gailius. Prašau į tribūną.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo nutarimu prašau jūsų leidimo pateikti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo projekto pakeitimo projektą.

PIRMININKAS. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat. Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Galime. Ačiū.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, 1 straipsniui pritarta. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 53 Seimo nariai: 38 už, prieš – 1, susilaikė 14. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.12 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2832 (*pateikimas*)

Į tribūną kviečiu S. Gentvilą ar V. Gailius pats pristatys? Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, taupydamas jūsų laiką, labai trumpai esmę. Šiandien Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme nėra diferencijuojama kaina pagal tiekiamo vandens kokybę.

Aš iš tikrųjų susirašinėju su kompetentingomis institucijomis dėl elementarios priežasties – dėl *nugeležinimo* įrenginių mūsų šalyje. Tik labai nedidelė procentinė dalis savivaldybių yra visuose vandens tiekimo įrenginiuose įrengusi *nugeležinimo* įrenginius. Iš esmės atsiduriame tokioje situacijoje, kai vienoje savivaldybėje nustatyta vienoda kaina, tačiau vienas vandens tiekimo įrenginys aprūpintas visa šiuolaikine *nugeležinimo*, *nukalkinimo*, minkštinimo, filtravimo įranga, į jį investuota yra ir yra vietovių, kur į jokią įrangą nėra investuota. Vanduo iš esmės kokybiškas, tačiau rudas vanduo. Žmonės jo negali vartoti taip, kaip to vandens, kuris iš esmės yra mineralinis vanduo.

Kadangi savivaldybėse tokių vandens tiekimo įrenginių yra nedidelė dalis, savivaldybės, turėdamos situaciją, kad žmonės moka už vandenį, jį vartoja, nėra labai suinteresuotos ieškoti šaltinių, kad sudarytų vienodas sąlygas visiems žmonėms. Komisija neturi įstatyminių įgaliojimų, tvirtindama vandens tiekėjų kainas, diferencijuoti jas pagal kokybę. Taip, nekokybišką vandenį draudžiama tiekti, tačiau vanduo, kuris turi daug didesnę geležies priemaišų dalį, nėra pripažįstamas nekokybišku.

Mano prašymas palaikyti šį projektą, be jokios abejonės, kreiptis į Vyriausybę, kad jinai įvertintų ir kartu dar intensyviau ieškotų papildomų šaltinių, kuriais padėtų savivaldybėms užtikrinti vienodas visų mūsų gyventojų sąlygas gauti kokybišką vandenį, tokį, kokį naudojame Vilniuje, kituose miestuose, miesteliuose. Tačiau žinokite, kad yra vandens tiekimo įrenginiai nuo kolūkio laikų, seni vamzdiniai, surūdiję vanduo, kurio žmonės negali naudoti buityje, tačiau moka tiek pat, kiek ir žmonės iš esmės gaudami vos ne mineralinį vandenį.

Turbūt trumpai tiek. Atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Pirmoji klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, jūs kaip ir paminėjote, kad pagal Geriamojo vandens įstatymą nekokybiško arba teisės aktų neatitinkančio vandens negalima apskritai tiekti rinkai, bet šiuo atveju dėl galbūt per daug geležies turinčio vandens kaip ir nėra reikalavimų. Ar mes dabar atitinkamai neįteisiname tokio aspekto, kad tik pagal kainą atitinkamai diferencijuojame, bet apskritai leidžiame tiekti rinkai toliau, tik sumokame daugiau, bet iš principo kaip ir įteisiname ir kitą, tą nekokybišką, nesaugų ar dar kitaip įvardijamą vandenį?

V. GAILIUS (*LSF*). Aš iš tikrųjų nesu šitos srities ekspertas ir žinau tik tą situaciją, kuri yra faktinė situacija. Šiandien savivaldybės gali tik kompensuoti. Kokie kompensavimo mechanizmai, galiu pristatyti. Vandens *talpa* atvežama į gyvenvietę tam, kad žmonės gerti prisipiltų iš tos vandens *talpos*, o buityje, ūkyje naudotų tą vandenį, bet mokėtų tiek pat. Ne, mes, aš manau, diferen-

cijuodami įgyvendinsime lygiateisiškumo principą. (*Balsai salėje*) Esmė ta, kad mes pasisakysime už tai, kad žmonės mokėtų už tą kokybę, kokią gauna, ir nemokėtų tiek pat, kiek, sakau, už mineralinį vandenį.

PIRMININKAS. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, aš suprantu jūsų minties eigą ir gerus norus, bet iš tikrųjų jūs siūlote įteisinti blogo vandens egzistavimą, blogos kokybės egzistavimą, ir už tai, tiesiog už blogą vandenį, imti mažiau pinigų. O kaip bent jau yra dabar, blogo vandens iš viso negali būti, nes higienos ir sanitarinės normos draudžia tiekti blogą geriamąjį vandenį.

Yra niuansų dėl geležies kiekio ir taip toliau. Būtų galima suprasti, kad jūs siūlytumėte, pavyzdžiui, kompensuoti individualius filtrus namuose. Tai galima būtų daryti, nes tie filtrai egzistuoja. Jeigu kitos vandens normos atitinka, yra vien tik geležies, tai savaime nėra blogos kokybės rodiklis, turbūt nuo tam tikro laipsnio priklauso, ar vartojamas, ar ne. Pagal jūsų pataisą gali taip netyčia išeiti, kad jei bus viršijama bet kokia geležies norma, tiesiog įmonė atpigins tą savo vandenį, džiaugsis, kad nors už tiek iš jos jį perka.

PIRMININKAS. Laikas.

L. BALSYS (*LSDPF*). Gal reikėtų kitų būdų paieškoti, ne šituo keliu eiti, nors mintis gera.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū jums už klausimą, kolega. Aš ir siūlau ieškoti būdų, aš siūlau ieškoti būdų, kad už kitokios kokybės vandenį, tačiau nedraudžiamą vartoti, būtų mokama pagal jo vertę. Todėl ir siūlau kreiptis į Vyriausybę, aš nesu šitos srities ekspertas, tačiau noriu, kad būtų tuo klausimu diskutuojama.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Atsisakote? K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Kolega, mano klausimas truputį siejasi su kolegu, nes, kaip jau žinome, geriamojo vandens kokybė turi būti gera, yra higienos norma, yra reikalavimai ir žmogus gali pasirinkti, gali naudoti ūkiui, laistymui tą blogesnę, kaip jūs sakote, kitą vandenį, kurį jis naudoja kitiems dalykams. Bet man irgi kyla abejonių iš principo, nes tiek Teisės departamento, tiek Europos teisės departamento išvada sako, kad iš tiesų sudėtingai įgyvendinamas jūsų siūlomas teisinis reguliavimas. Aš manau, kad reikėtų ieškoti būdų dėl vandens kokybės užtikrinimo, koks jis yra, ir palaikymo. Geležies gali būti daugiau, gali būti mažiau, gali vanduo smirdėti, gali turėti spalvą, bet jis yra geriamas vanduo, jis atitinka. Kitu atveju, kokia gali būti kolizija, aš manau, ką galima pastebėti. Iš tiesų, kai įvyks remontas, dar kažkas ir tuo metu bus tos kokybės, kur jūs sakote, bus daug teisinių nesutarimų ir tikrai bus daugiau problemų.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū už klausimą. Matau Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko kompetenciją ir, be jokios abejonės, svarstant komitete, šitie nuogaštavimai bus pašalinti, o žmonės turės galimybę mokėti už kokybišką vandenį, o už nekokybišką mokėti mažiau. Kai mokėsime mažiau, bus stimulus vandens tiekėjams pradėti mąstyti ir ieškoti finansavimo šaltinių.

PIRMININKAS. Klausiti daugiau niekas neužsirašė. Dėkoju pranešėjui. Motyvai prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Aš nesu prieš geros kokybės vandenį, aš tik, kaip ir sakiau, matau daug nesusipratimų, daug problemų įgyvendinant šį teisės aktą. Manau, kad iš principo visų savivaldybių vandens tiekimo įmonės turi pagrindinį prioritetą ir iššūkį – tai užtikrinti kokybišką vandenį. Tam Lietuva investavo per milijardą Europos Sąjungos lėšų, tam investuojamas gautas įmonių pelnas į plėtrą, į palaikymą ir taip toliau. Aš manau, kad iš tiesų reikėtų pirmiau galbūt išdiskutuoti tiek su Savivaldybių asociacija, tiek su vandentvarkos specialistais, vandentiekinkiniais, kurie, manau... Kitu atveju mes galime sukelti tam tikrą baimę, pasipriešinimą ir kažkokią neigiamą bangą, nes tai gali būti suprantama dvejopai. Iš tiesų šiuo klausimu tikrai susilaikysiu.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 29, prieš – 2, susilaikė 29. Po pateikimo nepritarta. Gal galime bendru sutarimu pasiūlyti tobulinti kolegai? Galime bendru sutarimu. Ačiū.

Žiūriu į laikrodį. Kadangi darbotvarkės laikas baigėsi, bet dar liko keli paprasti klausimai, siūlau pratęsti posėdį, kol baigsime visus klausimus. Dėkoju. Pritarėme bendru sutarimu. Ačiū.

17.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIII-3180 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. XIII-1495 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIII-3180. Pranešėjas – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Dar kartą sveiki, mieli kolegos. Matydamas išsidėstymą salėje, suprantu lemtį, bet tai manęs nestabdo. Man visada atrodo, kad reikia sakyti tai, ką galvoji, ir daryti tai, kuo tiki. 2018 m. rugsėjo 25 d. buvo sudaryta Seimo laikinoji tyrimo komisija, dar viena, už ją liberalai nebalsavome, kaip ir kiti opozicijos atstovai, tačiau mes liberalai nutarėme, kad vis dėlto reikia dalyvauti komisijos darbe. Aš pats esu komisijos narys. Rugsėjo 25 dieną buvo nutarta pavesti laikinajai tyrimo komisijai dėl verslo ir kitų įtakų šios politinės bendruomenės veikimui galimo neleistino poveikio.

Mano paties buvo pateikti dar penki papildomi klausimai dėl užsienio galimos neleistinos politinės ar verslo įtakos Lietuvos politiniams procesams. Mano klausimai buvo atmesti, apsiribota abstrakčiais pasiūlymais, kuriuos komisija nutarė pradėti tirti, ir paaiškėjo, kad komisija nesugeba gauti medžiagos nei iš Valstybės saugumo departamento, nei iš STT, nei, tiesą sakant, iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto. Dar kartą pabandžiau komisijos darbo metu pateikti savo siūlymus dėl užsienio galimo poveikio Lietuvos politiniams procesams, pavyzdžiui, rengiant referendumą dėl Visagino atominės elektrinės, dėl galimos užsienio įtakos siekiant sudaryti sąlygas apeiti sankcijas, tarptautines sankcijas Rusijai. Vėlgi mano klausimai buvo neįtraukti.

Pagrindiniai mano siūlymai neįvertinti ir jie netiriami. Pagrindiniai Seimo suformuluoti uždaviniai iki šios dienos dar nepradėti tirti. Noriu pasakyti, kad komisijai yra nurodyta iki gegužės 1 dienos pateikti išvadas. Noriu pabrėžti, nuo rugsėjo 25 dienos jokie tyrimai nėra pradėti, dėl to neįvyko nė vienas komisijos posėdis, nes komisija negauna medžiagos.

Kaip gelbėjimosi ratą Seimo daugumos atstovai gruodžio mėnesį ištraukė papildomus klausimus matydam, kad šita komisija neturi ką tirti. Tai tie papildomi klausimai buvo dėl galimo politinio poveikio darymo kreipiantis į Konstitucinį Teismą dėl Pensijų sistemos reformos, taip pat dėl galimai daryto politinio poveikio... politikų neleistino poveikio Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai. Papildžius darbotvarkę šiais klausimais, šiek tiek juda procesas. Kiek žinau, ir Seimo Pirmininkas lyg ir planuoja ateiti į komisiją, tačiau tai yra tik papildomi siūlymai. Mano manymu, jie nėra reikšmingi.

Aš nekalbu apie pačios komisijos darbą, kaip aš ją vertinu. Matyt, komisijai pateikus išvadas, tada aš teiksiu savo požiūrį, kaip aš vertinu komisijos darbą. O šiandien aš vertinu komisijos situaciją taip: 2018 m. rugsėjo 25 d. Seimas pavedė atlikti tyrimą dėl daugybės klausimų iki gegužės 1 dienos. Tas tyrimas dar neprasidėjo. Dar kartą sakau, gelbsti pašaliniai, papildomi klausimai, kuriuos sugalvojo įtraukti į komisijos kompetenciją gruodžio mėnesį. Todėl aš manau, kad šitą 2018 m. rugsėjo 25 d. Seimo nutarimą reikia atšaukti ir pripažinti, kad ši komisija baigė savo darbą, nes daugiau kaip per keturis mėnesius tas darbas taip ir neprasidėjo. Šiandien jau artėja prie pabaigos penktas mėnuo nuo komisijos sudarymo, ir nepradėti pagrindinės dalies tyrimai, kur Seimas padiktavo komisijai užduotis. Todėl aš siūlau tos komisijos veiklą nutraukti.

Pasirengęs atsakyti į klausimus, jeigu bus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pirmoji klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš vakar praradau valandą savo gyvenimo bandydama žiūrėti jūsų komisijos posėdį. Tikrai nuoširdi užuojauta jums. Man

atrodo, kad tokia veikla kaip bandymas aiškinti žmonėms, kad jie turi paneigti teiginius, kad galimai yra kupranugariai, arba kvalifikacijos kėlimas apie tai, kas yra paklausos rizika, yra dalykai, kurie išeina už laikinųjų komisijų ribų.

Norėjau štai ko jūsų paklausti. Šiandien, kalbant apie referendumą dėl Seimo narių skaičiaus mažinimo, ir čia, ir už salės ribų nuolat kalbama apie tai, kad reikia taupyti parlamentui skiriamas lėšas, reikia efektyvesnio ir pigesnio politinio proceso. Ar jūs sutiktumėte su mano teiginiu, kad toks komisijos darbas, koks yra dabar, tai yra mokesčių mokėtojų lėšų švaistymas?

E. GENTVILAS (LSF). Taip. Aš apie tą aspektą nekalbėjau, bet tai iš tiesų gali būti įvertinta, nustatyta, apskaičiuota, kiek jau kainavo šitos komisijos darbas ir kiek jis dar kainuos, nepasiekus pagrindinio tikslo, kas komisijai buvo suformuluota sukuriant šią komisiją.

Atleiskite, gerbiama Ingrida, aš stengsiuosi būti korektiškas ir nekomentuoti pačios komisijos darbo pobūdžio, ką aš manau. Tokį įvertinimą duosiu tada, kai komisija pateiks išvadas. Šiandien aš apsiribuoju esminiais dalykais. Komisija nepradėjo tirti to, dėl ko ji buvo sukurta. Gelbsti papildomi darbeliai.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, Seimo darbą prižiūri Seimo Pirmininkas. Ar teko kalbėti su juo, ar pasiguodėte jam ir kodėl taip ilgai kentėjote? Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Na, aš registravau sausio mėnesį, atrodo, sausio 12 dieną registravau nutarimo projektą. Seimo Pirmininkas nėra man koks vyresnysis dėdė, pas kurį eičiau guostis. Aš esu savarankiškas politikas, aš labai tikiuosi, kad ir Seimo Pirmininkas, nepaisant replikų, skandinavų iš Kultūros komiteto pirmininko, kad Seimo Pirmininkas taip pat yra savarankiškas politikas, aš to labai tikiuosi. Pas Seimo Pirmininką tuo klausimu nebuvau nuėjęs, bet maloniai nustečiau per Žinių radiją išgirdęs, kad Seimo Pirmininkas irgi suabejojo šitos komisijos veiklos prasmingumu. Tikiuosi šiandien Seimo Pirmininko balso, balso už mano pasiūlymą be jokio išankstinio susitarimo ar pasiguodimo.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, aš noriu pasitikslinti, ar toje komisijoje nagrinėjami klausimai nėra tokie aktualūs, kad jų nebereikia nagrinėti, ar jūs korektiškai atsakytumėte dėl pačios komisijos, ypač komisijos vadovo, kompetencijos, dėl kurios negalima įvykdyti iškeltų užduočių?

E. GENTVILAS (LSF). Aš kalbėčiau taip. Nenorėdamas dar kartą vertinti pačios komisijos darbo pobūdžio, vertinu taip, kad tyrimas, susijęs su galimu politinio poveikio darymu Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai, yra bandymas atkeršyti buvusiam Valstiečių ir žaliųjų frakcijos nariui P. Urbšiu po to, kai jis išstojo iš šitos frakcijos, taip pat bandymas įkasti Seimo Pirmininkui, dėl kurio replikų girdime jau iš ne vieno asmens, kadangi ir Seimo Pirmininkas galimai ten gali būti daręs politinį poveikį. Tai vertinu kaip tam tikrų savo vidinių problemėlių sprendimą įveliant visą Seimą, sugaišinant net I. Šimonytės vieną gyvenimo valandą, tai didžiulis praradimas ir daugeliui Lietuvos žmonių sudrumsčia protus, kas ten vyksta.

Kol P. Urbšys buvo frakcijos narys, vieša informacija apie galimą poveikį Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai nebuvo tiriama, tik ponas P. Urbšys išstojo iš frakcijos, jau atsiranda papildymas, kad šita komisija turėtų tai tirti. Tai aš asmeniškai kol kas vertinu kaip spaudimą: nedirškite išeiti iš mūsų frakcijos, nes mes tuoj ką nors atrasime, gerbiamas Seimo Pirmininke, nediršk neklausyti, nes mes ką nors sugalvosime. Vertinu šitaip. O paties veikimo turinio aš sąmoningai šiandien nepasakoju ir nevertinu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į visus klausimus atsakėte.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Gerbiama kolegė, aš iš tiesų noriu atkreipti dėmesį, kad Konstitucinis Teismas yra pabrėžęs, kad laikinosios tyrimo komisijos gali būti sudaromos ne bet koikiems, o ypač svarbiems klausimams tirti. Labai svarbus laikinosios tyrimo komisijos darbo aspektas yra tai, kad jos tiriamų klausimų ratas turi būti labai konkrečiai apibrėžtas ir negali būti nuolatos plečiamas taip, tarsi ta komisija būtų guminė. Ką mes turime esant šiai situacijai? Aš

kaip tik pakomentuosiu tos laikinosios tyrimo komisijos darbo turinį. Mes turime komisiją, kuri kaip Damoklo kardas kabo virš visų valdantiejiems neįtikusių politikų. Aš manyčiau, kad tai yra dar viena manipuliacija ir visiškai netinkamas veikimo būdas. Aš kviečiu kolegas pritarti šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolegos, labai simboliška, kad būtent šiandien svarstome nutarimą dėl komisijos veiklos sudarymo. Simboliška dėl to, kad vakar komisija, apklaususi liudininkus, sužinojo, kad ponias A. Landsbergienė vieną savo UAB'ą galimai netgi su žemės sklypu Vilniaus mieste pardavė fondui „BaltCap“ už 1 eurą. Komisija, sužinojusi, kad UAB'as Vilniaus mieste ir galbūt netgi sklypas Vilniaus mieste turėjo sandorį tik už 1 eurą, natūralu, kad turėjo klausimų, užklausė sutarčių ir kitų dokumentų. Tikrai yra labai simboliška, kad iš ryto, tai yra vakar nusprendę užduoti klausimus ir gauti dokumentus, šiandien mes svarstome, kad ta komisija yra nereikalinga.

PIRMININKAS. Motyvai visi išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio projekto. Dėl vedimo tvarkos? Tada greitai. Eugenijau, prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Ponia Širinskiene, jūs, kaip ir kiti Seimo nariai, puikiai žinote, kad mano nutarimo projektas yra registruotas, rodos, sausio 12 dieną ir neskleiskime kažkokių pramanų, kad mano projektas kaip nors yra susijęs su vakar gauta informacija. Tai tikrai...

PIRMININKAS. Gerai. Balsuojame dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 19, prieš – 28, susilaikė 12. Nutarimo projektui nepritarta.

Skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas siūlote tobulinti, balsuojate už, kas siūlote atmesti, siūlau balsuoti prieš.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 21, prieš – 35. Gražiname tobulinti, nes kad atmestume, reikia 36. Replika po balsavimo – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tik ponias pirmininkei norėčiau pasakyti – kadangi nuoširdžiai pažiūrėjau visą tą jūsų komisijos posėdį, tai jūs nieko iš tikrųjų vakar komisijos posėdyje neišsiaiškinote. O išties fantastiškiausias komisijos posėdžio epizodas yra jūsų komisijos kolega, kurį jūs ne taip seniai išsukote nuo apkaltos, aiškinantis, kad yra skandalinga, kada finansų institucija investuoja į banką, susijusį su politika, kai į jo paties verslą investavo „Gazpromo“ bankas. Su tuo jus ir sveikinu.

PIRMININKAS. Ir Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS. Ačiū. Kadangi daug kartų buvo minėtos mano pareigos, ne vardas, vis tiek turiu tokią teisę replikuoti po balsavimo. Tai pasakysiu ačiū tiems, kas neatmetėte. Būtų dar labiau ačiū, jeigu atmestumėte, nes aš noriu, kad būtų ta komisija, kuriai aš galėčiau atsakyti į jos užduotus klausimus. Žinau, kad V. Gailius turi specifinį klausimą man, ir aš tikrai noriu atsakyti į visus klausimus. Komisijos tam ir yra, kad jose būtų atsakoma. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame.

Pereiname prie rezervinių klausimų.

Dar repliką nori... Vitalijus paminėtas. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, profesoriau, nesu komisijos narys, specifinių klausimų jums neturiu. Tik norėjau, kad sprendimai dėl referendumo būtų priimti jums dalyvaujant Seimo posėdyje. Jus kažkas klaidina.

17.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3223 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Gerai. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-25 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3223. R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, išties žinote, kad svarbi yra Seimo delegacija NATO Parlamentinėje Asamblėjoje. Yra penki Seimo nariai, kurie jos veikloje dalyvauja, ir yra

paskirstytos kvotos pagal frakcijų dydį. Šiuo atveju Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, išėjus M. Puidokui į Mišrią Seimo narių grupę, turi savo kvotą. Pagal ją dirba D. Gaižauskas. Todėl frakcija turi galimybę (tuo ir naudojasi) vietoj M. Puidoko siūlyti V. Baką. Prašome tam nutarimui pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Galima pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta. Svarstymas. Diskutuoti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Priėmimas. Vienas straipsnis. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 52 Seimo nariai: už – 47, prieš – 4, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIII-3223) priimtas. (*Gongas*)

17.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-53 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3224 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo projektas Nr. XIII-3224. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Tai susiję su šiuo anksčiau mano paminėtu klausimu – NATO Parlamentine Asamblėja. Jos sudėtyje yra pirmininkai ir pavaduotojai, kurie taip pat priklauso pagal frakcijoms skiriamas kvotas. Pirmininko pavaduotoju NATO Parlamentinės Asamblėjos buvo Seimo narys M. Puidokas. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija siūlo D. Gaižauską.

PIRMININKAS. Dėkoju.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Tokias galimybes atitinka, nustatytas kvotas. Prašau patvirtinti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiti užsirašė M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, sakykite, kas staiga įvyko, jeigu M. Puidokas visą laiką buvo tinkamas, visą laiką dirbo gerai, gerai ir per vieną dieną staiga netinka? Ar ką nors jis ne taip daro, nebe protingas, nekompetentingas, požiūris jo pasikeitė, kas nutiko?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Jūs tikriausiai puikiai suprantate, kad frakcijoms paskirstytos kvotos, atstovavimas pirmininkų ir pavaduotojų yra skiriamas būtent tai frakcijai, o ne kitai. Na, jūs irgi galbūt galėtumėte būti Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas ar kito komiteto, bet, deja, tai, kas priklauso ciesoriui, kaip ten sako, tai tas priklauso ciesoriui.

PIRMININKAS. Daugiau klausiti niekas neužsirašė. Motyvai prieš – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (MSNG). Nesu įsitikinęs, ar pataikau į šitą projektą, bet kažkuriame iš daugelio...

PIRMININKAS. Rezervinis 2 klausimas.

N. PUTEIKIS (MSNG). ...M. Puidoko atleidimo projektą, man atrodo, jam, kaip eiliniam atstovui Mišrios grupės, lyg ir vieta turėtų likti. Tik aš nesu įsitikinęs, kuriame iš šitų kelių variantų.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 45, prieš – 5, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta. Svarstymas. Diskutuoti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. 1 straipsnis. (*Balsai salėje*) Dar M. Majauskas buvo užsirašęs, atsiprašau. Nuomonė prieš. Prašau, Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Aš norėčiau šiek tiek daugiau informacijos. Galbūt mus dominanti informacija būtų sužinoti ciesoriaus pavardę, galbūt galėtumėte atskleisti čia mums? Turėdami tokią informaciją, galbūt galėtume priimti teigiamą sprendimą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Retorinis klausimas, kaip supratau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Asmeniškai.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, priėmimo stadija. 1 straipsniui galime pritarti? Atsiprašau. Po svarstymo galime bendru sutarimu?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Galima.

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta. Priėmimas. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 53 Seimo nariai: už – 46, prieš – 5, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-3224) priimtas. (*Gongas*)

17.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3230 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-3230. Prašom pristatyti.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Taip pat susiję su M. Puidoku. Europos reikalų komitete Vals tiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos kvota, narių skaičius šitame komitete yra 9, faktiškai dirba 7, išėjus M. Puidokui liko 7. Taip pat kvota, antras argumentas, komitetų pirmininkų ir pavaduotojų kvota Vals tiečių ir žaliųjų sąjungos yra 13, išėjus M. Puidokui liko 12. Tad turite galimybę vietoj M. Puidoko pasiūlyti kitą Europos reikalų komitete dirbančią kolegę, tai būtų R. Miliūtė. Vakar įvyko Europos reikalų komiteto posėdis, kuris bendru sutarimu pritarė tokiam keitimui, frakcijos siūlymui vietoj M. Puidoko Europos reikalų komiteto pirmininke siūlyti tvirtinti R. Miliūtę. Prašome ir jūsų pritarimo. Pavaduotoja.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, iš tikrųjų gerai, kad mūsų Seime yra įvykusios rimtos diskusijos dėl Europos Sąjungos ateities. Europos reikalų komitetas netgi buvo iniciatorius ir netgi teko matyti, kaip ponas M. Puidokas, daugiausia pasiėmęs mano ir A. Ažubalio dokumentą, jį padarė kaip savo, bet jį pristatė kaip jūsų didžiosios frakcijos požiūrį į Europos Sąjungos ateitį. Nepaisant to, kaip tas procesas vyko, vis dėlto Mindaugas darė rimtą darbą ir turėjo savo tokį rimtą vaidmenį šiuo klausimu. Ar nebus gaila jį prarasti šioje svarbioje pozicijoje? Jis vis dėlto turėjo, plėtojo mintį, politinę mintį dėl Europos ateities. Ar jūs manote, kad toks praradimas iš tikrųjų... Gal reikėtų pasielgti kažkaip, žinote, geranoriškai? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju už jūsų klausimą. M. Puidokas šiandien tebėra Europos reikalų komiteto narys, vadinasi, jis gali būti aktyvus ne tik būdamas komiteto pirmininko pavaduotoju, bet ir nariu. Tad aktyvumo iš jo niekas neatima ir veikimo galimybių taip pat.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Ar galime pritari po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, priarta.

Svarstymas. Galime pritari bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Pasiūlymų ir pakeitimų niekas nesiuo. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kviečiu balsuoti dėl viso nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 52, prieš – 1, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-3230) priimtas. (*Gongas*)

17.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. XIII-560 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3196(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-3196(2). Kas norėtų pristatyti? Ar V. Poderys yra? Nematau. T. Tomilinas norėtų pristatyti. Prašom, Tomai.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, pasikeitus Seimo komisijos pavadinimui, keičiasi ir jos nuostatai. Tiesiog kviečiu pritarti, nes jau vieną kartą balsavome. Kiek žinau, Seimo Pirmininkas prašo ypatingos skubos, jeigu galima.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, diskutuoti niekas neužsirašė. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ar Pirmininkas siūlo ypatingą skubą? Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Minutėlę, tuoj bus įjungta.

Yra keturi straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ar galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir ar galime pritarti bendru sutarimu 4 straipsniui? Ačiū, bendru sutarimu pritarta.

Dėl motyvų dėl viso niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 56 Seimo nariai: 53 Seimo nariai – už, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.51 val.

Seimo narių pareiškimai

Liko Seimo narių pareiškimai. Tuoj, minutę, pažiūrėsime, ar yra Seimo narių, kurie norėtų.

N. Puteikis. Seimo narių pareiškimai. Prašom į tribūną.

N. PUTEIKIS (*MSNG*). Ne, ne apie tai, apie ką jūs galvojate. Radijo ir televizijos komisijoje... (*Balsai salėje*) Ne, ne, apie Radijo ir televizijos komisiją. Joje du nariai, tai yra M. Martišius ir L. Jonavičius, gaudavo pajamų iš tų juridinių asmenų, kurie užsiiminėjo transliavimu, tai yra Vilniaus universiteto. Tai reiškia, kad jie pažeidė įstatymą.

Iš čia klausimas turbūt Kultūros komitetui, ar neturėtų būti jie už tą pažeidimą atleisti? Ant ras klausimas, ar neturėtų būti peržiūrėti tos komisijos sprendimai, kada jie buvo priimami, kai šie du asmenys, pažeisdami įstatymą, gaudavo pajamų iš ten, iš kur jie neturėjo teisės gauti, tai yra iš juridinių asmenų, turinčių teisę užsiimti transliacija. Tai čia toks kreipimasis turbūt į Kultūros komitetą. O Seimo žiniai, kad mes nepakankamai kontroliuojame Seimui atskaitingas institucijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau pareiškimų nėra. kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį į tribūną.

V. PRANCKIETIS. Laba diena, gerbiami kolegos, linkėjimai iš Strasbūro.

Gerbiamieji Seimo nariai, kolegos bendradarbiai, šiandien, vasario 14 dieną, baigiame V, arba rudens, sesiją. Penkis mėnesius dirbome. Per tą laiką priėmėme 504 (dar galbūt patikslinsime tą skaičių) teisės aktus, tarp jų svarbiausią metų dokumentą – valstybės ir savivaldybių biudžetą. Neišvengėme iššūkių. Jį tvirtinant buvo kritikos ir iš opozicijos, ir iš pozicijos. Vis dėlto kompromisiniais sprendimais pasiekta pažanga jau jaučiama daugeliui, tai yra šeimos gavo padidintus vaiko pinigus, senjorus pasiekė padidintos pensijos, galbūt ir problemiška pasiekė, bet vis tiek tai yra faktas. Ir kiti geri rezultatai žinomi Lietuvos žmonėms.

Praėjusią sesiją laikėme mokytojų parengtą pilietiško egzaminą. Neišvengdami skaudžių padarinių išmokome bendrauti ir gauti grįžtamąjį ryšį. Vėlgi darma rasta tik kompromisais. Šiandien turime kompromisinį, plačiai išdiskutuotą, sąvokų subtilybes išraizgiusį ir įdėjinės kovos įkaitu tapusį Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą. Dėmesys krypta į Seimą, kurio komitetoose ir kuluaruose ieškoma daugiau saugumo vaikams, šeimoms, vaiko teisių darbuotojams, socialiniams darbuotojams. Tikiu, kad kitoje sesijoje jis bus rastas.

Seimas rado sutarimą dėl individualaus konstitucinio skundo. Paminėtina tai, kad už balsavo 94, tai būtinoji riba, konstitucinė riba dėl konstitucinio įstatymo. Seimo nariai pritarė tam, kad žmogus galėtų iki galo ginti savo teises čia, Lietuvoje.

Nustatytos rinkimų datos, paskelbti referendumai, ir aš tikrai pasisakau už tuos referendumus. Turėtume kviesti visus Seimo narius būti aktyvius, kviesti rinkėjus balsuoti. Įvykdę pilietinę pareigą išreikšti savo valią, kiekvienas prisidedame prie valstybės reikalų, o atiduodami teisę žmonėms spręsti, gausiname demokratiją. Einame įdomiu keliu. Vieniems jis teisingas, kitiems nebūtinai.

Praėjusioje sesijoje sutikome kadencijos mediumą, kurio akivaizdoje galėjome įsivertinti. Tikiu, kad šiandien esame stiprūs ir atsparūs. Pasimokome iš klaidų ir neužsidegame nuo žiežirbų. 101-ąsias valstybės nepriklausomybės metines pasitikime oriai, su didesne pagarba, su didesne atsakomybe Lietuvos žmonėms. Ačiū, kolegos.

PIRMININKAS. Dėkojame, Pirmininke.

Gerbiami kolegos, rudens sesiją baigiame. Kviečiu sugiedoti Lietuvos Respublikos himną.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Vasario 14 dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, susirinkime bendrai nuotraukai.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Anušauskas Arvydas 10, 14, 37
Armonaitė Aušrinė 22, 23, 24, 51, 58
Ažubalis Audronius 76
Ąžuolas Valius 32, 35, 38, 39, 40, 41
- Bakas Vytautas 75
Balsys Linas 33, 71
Bartkevičius Kęstutis 57
Baškienė Rima 7, 74, 75, 76
Baublys Juozas 45
Baura Antanas 16, 31
Beinortas Julius 7
Bernatonis Juozas 52, 57
Budbergytė Rasa 34
Burokienė Guoda 12, 13, 57, 60
Butkevičius Algirdas 41
- Chruščiovas Nikita (Chruščiov Nikita) 33
- Čimbaras Petras 45, 55, 57
Čmilytė-Nielsen Viktorija 21, 30, 47, 48, 49, 54, 55, 59, 73
- Dagys Rimantas Jonas 17, 20, 29, 47
Daugėla Arvydas 67
Dumbrava Algimantas 30
Džiugelis Justas 38
- Gailius Vitalijus 7, 8, 18, 22, 37, 42, 56, 57, 69, 70, 71, 74
Gaižauskas Dainius 67, 68, 69, 75
Gelūnas Arūnas 35
Gentvilas Eugenijus 9, 21, 22, 25, 26, 30, 34, 35, 51, 54, 72, 73, 74
Gentvilas Simonas 21, 32, 33, 38, 55, 65, 66, 70
Glaveckas Kęstutis 17, 28, 31, 32
Gražulis Petras 10, 25, 26, 39, 41, 57, 58, 61, 62, 63
Gudelis Darius 53
Gudžiūnas Kazimieras 34
Gumuliauskas Arūnas 8, 9, 14, 28, 29, 37, 38, 52, 59
- Henke Dalia 24, 61
Hitleris Adolfas 60
- Jakeliūnas Stasys 39, 44
Jonavičius Laurynas 77
Jovaiša Sergejus 34, 42, 48, 73
Juknevičienė Rasa 61, 62
- Kalanta Romas 62, 64
Karbauskis Ramūnas 10, 20, 21, 22, 23, 26, 50, 51, 52, 54, 55, 57, 59, 62
Kasčiūnas Laurynas 76
Kepenis Dainius 27, 28
- Kindurys Gintautas 11, 12, 13
Kirkilas Gediminas 37
Kirkutis Algimantas 7
Kukuraitis Linas 30
Kupčinskas Andrius 35, 36
Kvietkauskas Mindaugas 32, 36
- Landsbergienė Austėja 74
Landsbergis Gabrielius 24, 25, 60, 61
Liesys Jonas 7, 29
- Majauskas Mykolas 21, 29, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 57, 59, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 75
Maldeikienė Aušra 17, 18
Markauskas Bronius 34
Martinėlis Raimundas 36
Martišius Mantas 77
Masiulis Eligijus 68
Masiulis Kęstutis 10, 13, 16, 18, 23, 28, 54, 56, 57, 60, 61, 62
Masiulis Rokas 31, 33, 35, 36
Mažeika Kęstutis 23, 44, 45, 57, 58, 63, 64, 71
Mileris Henris (Miller Hendry) 7
Miliūtė Rūta 76
Misiūnas Eimutis 31, 35
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 9, 10, 14, 37
- Nekrošius Arvydas 14, 37, 49
Nevulis Petras 43, 52
Norkienė Aušrinė 11, 12
- Olekas Juozas 33, 41
- Paigozinas Vygantas 67
Paksas Rolandas 57
Palionis Andrius 25, 38, 43, 55, 57
Pažarskis Artūras 67
Pocius Ričardas 35
Poderys Virgilijus 15, 16, 17, 18, 76
Popovienė Raminta 33
Pranckietis Viktoras 21, 51, 74, 77
Puidokas Mindaugas 75, 76
Pukelis Lukas 54
Pupinis Edmundas 11, 13, 32, 33, 40, 63, 66, 67, 69
Puškorius Nėrijus 67
Puteikis Naglis 42, 75, 77
- Rastenis Vytautas 52
Razma Jurgis 11, 13, 15, 16, 34, 39, 40, 41, 52, 53, 54, 55, 56, 59
Rimkus Juozas 43
Rimšelis Ernestas 67

- Sabatauskas Julius 25, 26, 30, 62, 65
Saudargas Paulius 19, 20
Sinkevičius Rimantas 17
Sysas Algirdas 15, 16, 19, 20, 28, 32, 53, 71, 73
Skaistė Gintarė 11, 12
Skardžius Artūras 52
Skvernelis Saulius 24, 52, 58, 59, 60
Staniuvienė Levutė 57
Starkevičius Kazys 31, 40
Surplys Giedrius 29, 32, 33, 34
- Šalaševičiūtė Rimantė 52
Šapoka Vilius 31, 32
Šarknickas Robertas 59, 64
Šimonytė Ingrida 72, 73, 74
Širinskienė Agnė 10, 14, 18, 25, 37, 43, 49, 50, 51, 52,
53, 54, 55, 56, 62, 66, 67, 68, 74
- Tomilinas Tomas 43, 52, 76, 77
Tumėnas Stasys 10, 30, 31
- Urbšys Povilas 9, 50, 55, 59, 60, 64, 73
- Vaičekauskas Gintaras 34
Vaičiūnas Žygimantas 35
Valinskas Arūnas 26
Valiūnas Petras 32
Varkalys Jonas 57
Varžgalys Juozas 69
Veryga Aurelijus 46
Vingrienė Virginija 44, 52, 65, 70
Vinkus Antanas 24, 31, 57, 61
Vysockis Vladimiras (Vysockij Vladimir) 52
- Zingeris Emanuelis 37, 38
- Žemaitis-Vytautas Jonas 36

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*